

Jaarrekening 2024

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Leeswijzer	6
3. Jaarrekening	7
3.1 Samenstelling van het bestuur	7
4. Programma's	8
4.1 Programma 1 Bestuur en Burgerzaken	8
4.2 Programma 2 Veiligheid	12
4.3 Programma 3 Openbare Ruimte	17
4.4 Programma 4 Economische zaken Recreatie en Toerisme	24
4.5 Programma 5 Sociaal Domein	29
4.6 Programma 6 Natuur en Milieu	44
4.7 Programma 7 Ruimtelijke ontwikkeling	48
4.8 Algemene Baten & Lasten, dekkingsmiddelen en onvoorzien	53
4.9 Overhead	54
5. Paragrafen	58
5.1 Paragraaf 1 Lokale heffingen	58
5.2 Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	63
5.3 Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	70
5.4 Paragraaf 4 Financiering	75
5.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	79
5.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen	84
5.7 Paragraaf 7 Grondbeleid	94
5.8 Paragraaf 8 Wet Open Overheid	97
6. Jaarrekening	98
6.1 Balans per 31 december 2024	98
6.2 Overzicht baten en lasten per programma	116
6.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	117
6.4 Rechtmatigheidsverantwoording	120
6.5 Financiële toelichting per programma	122
7. Overzicht aanwending bedrag onvoorzien	123
8. Begrotingsrechtmatigheid	124
9. Overzicht incidentele baten en lasten	126
10. Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten	127
11. Wet Normering Topinkomens	128
12. Overzicht investeringskredieten	130
13. Overzicht EMU saldo	132

14. SISA	133
15A Overzicht economische categorieën	140
15B Overzicht taakvelden	141
15C Begrotingswijzigingen 2024	142
16. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	143

1. Inleiding

Het jaar 2024 was voor de gemeente Wijdmeren een onstuimig jaar. Maar het was ook een jaar met twee gezichten. Voor u ligt de jaarrekening en jaarverslag van dit bijzondere jaar.

Om maar met de deur in huis te vallen: we sluiten het begrotingsjaar 2024 af met een resultaat van € 1,6 miljoen euro positief. We stellen u voor dit bedrag (exclusief bestemmingsvoorstellen) toe te voegen aan de Algemene Reserve waarmee deze reserve uiteindelijk hoger is dan het door uw raad vastgestelde minimumniveau bedrag van € 5 miljoen. Dit zorgt ervoor dat de gemeente een gezonde buffer heeft in aanloop naar de beoogde herindelingsdatum.

Onstuimig jaar

Hierboven spraken we van een jaar met twee gezichten. Aan de ene kant was de gemeente het toneel van wederom een groot aantal personele wijzigingen. Er trad in 2024 voor de tweede keer in een korte tijd een nieuwe waarnemend burgemeester aan en ook de gemeenteraad kende diverse personele wisselingen. Halverwege het jaar trad een wethouder af en werd de coalitie van DLP en VVD ontbonden. Na een lange formatieperiode onder leiding van een extern begeleider werd een nieuw coalitieakkoord gesloten en trad in oktober een nieuwe ploeg wethouders aan. Ook startte in de loop van het jaar een nieuwe gemeentesecretaris. Tegelijkertijd lagen er nog taakstellingen uit het financieel herstelplan en een organisatieherstelplan dat moest worden uitgevoerd. Al deze wijzigingen hebben vanzelfsprekend gevolgen voor onze organisatie, dienstverlening, besluitvorming en onze rol in regionale overleggen. Prioriteit daarbij was dat de basisdienstverlening richting inwoners en ondernemers van de gemeenten bleef doorgaan en dat zaken als uitkeringen, salarissen en facturen werden betaald. Daarnaast is volop ingezet op de uitvoering van projecten in de openbare ruimte, zowel op onderhoud als nieuwe investeringen. Dat verdient ook een compliment aan onze medewerkers.

Helder perspectief

Aan de andere kant was het ook een jaar waarop de gemeenteraad unaniem heeft gekozen voor een helder toekomstperspectief: een herindeling met Hilversum per 1 januari 2027. Een bestuurlijk fusie die vooraf wordt gegaan door een ambtelijke fusie per 1 januari 2026. Die keuze geeft duidelijkheid. De financiële, beleidsmatige en organisatorische opgaven die we hebben kunnen we ook in dat perspectief plaatsen. Dat geeft, ondanks de enorme berg werk die ons in het kader van de fusie te wachten staat, ook rust.

Jaarverslag en analyse rekeningresultaat

Met deze jaarrekening leggen we zowel financieel als inhoudelijk verantwoording af over het jaar 2024. Waaraan hebben we het geld besteed? Hebben we als gemeente gedaan wat we beloofden? Zijn de uitgaven rechtmatig gedaan? Die vragen worden in de verschillende hoofdstukken behandeld.

Zoals hierboven vermeld sluit de jaarrekening met een positief resultaat van € 1,6 miljoen. Bij de najaarsnota 2024 was de verwachting dat het resultaat rond de € 3,3 miljoen voordelig zou uitvallen. In de najaarsnota is toegelicht welke posten bijdroegen aan dit resultaat. Deze inschatting is uiteindelijk te positief gebleken. De voornaamste oorzaken van dit lagere resultaat ten opzichte van de najaarsnota zijn gelegen aan o.a. stortingen in voorzieningen die niet geraamd zijn of hogere stortingen dan geraamd. Bestaande uit:

- Pensioen € 493.000
- Bovenwettelijk verlof € 79.000
- Wettelijk verlof € 83.000
- Wachtgeld € 227.000
- Afval € 104.000
- Riool € 330.000

- Overige kleine verschillen € 354.000

De overige verschillen worden verder toegelicht bij de afzonderlijke programma's. Het omvangrijke verschil tussen de begroting en de uiteindelijk realisatie blijft een punt van zorg; het wil immers zeggen dat we óf doelen uit de begroting niet hebben gerealiseerd óf dat we aan de voorkant onvoldoende precies hebben begroot. Beide zijn het geval en beide zijn niet goed. Door tal van factoren is het voorafgaand aan een begrotingsjaar vaak lastig in te plannen welke middelen er binnenkomen en door personeelstekort, krapte op de arbeidsmarkt, juridische procedures en 'planningsoptimisme' krijgen we niet alle middelen in het betreffende jaar uitgegeven. Dit blijft een punt van aandacht en zorg.

Personeel en organisatie

Hoewel 2024 een onstuimig jaar is geweest, is de ambtelijke organisatie in 2024 onmiskenbaar in rustiger vaarwater terecht gekomen. Ondanks aanhoudende uitdagingen rondom personele wisselingen en verloop zijn de resultaten van het organisatieherstelplan uit 2023 zichtbaar. We hebben, ondanks de op handen zijnde herindeling, besloten volop door te gaan met werven voor vacatures die ontstonden. Gelukkig is dat in veel gevallen gelukt maar helaas niet in alle gevallen. Daardoor bleef ook in 2024 de noodzaak tot externe inhuur groot.

Totaal financieel overzicht programma's

In onderstaande tabel treft u de afwijkingen per programma. De verklaring van de afwijkingen treft u bij het betreffende programma aan.

Programma's inclusief reserves

Code p	Omschrijving programma	Lasten/bat						Totaal Rek 2023	Totaal Begr 2024	Totaal Rek 2024
		Waarden								
		Baten Rek 2023	Baten Begr 2024	Baten Rek 2024	Lasten Rek 2023	Lasten Begr 2024	Lasten Rek 2024			
P000	Hulpkostenplaatsen	-481	0	-210	481	0	210	0	0	0
P001	Bestuur en burger	-349	-1.031	-825	3.051	4.160	4.136	2.702	3.128	3.311
P002	Veiligheid	-3.855	-3.425	-3.433	4.648	5.385	5.304	792	1.960	1.872
P003	Openbare ruimte	-8.157	-14.960	-15.827	10.126	16.370	17.576	1.969	1.409	1.749
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	-2.563	-3.052	-3.279	3.022	3.880	4.096	459	829	817
P005	Sociaal domein	-5.517	-5.771	-5.820	24.397	26.732	25.339	18.880	20.961	19.519
P006	Natuur en milieu	-344	-63	-825	978	819	1.675	634	756	851
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	-1.071	-2.741	-3.561	3.359	3.652	6.087	2.288	911	2.525
P998	Algemene baten en lasten	-46.171	-50.420	-50.497	2.110	3.021	4.023	-44.061	-47.398	-46.474
P999	Overhead	-136	-26	-20	11.873	14.154	14.225	11.737	14.129	14.205
Eindtotaal		-68.644	-81.488	-84.298	64.044	78.174	82.672	-4.600	-3.314	-1.626

2. Leeswijzer

Uitgangspunten

De jaarrekening 2024 is opgebouwd volgens de uitgangspunten die zijn opgenomen bij de programmabegroting 2024-2027.

Daar waar in tabellen de bedragen zijn afgerond, wordt in de totaaltelling toch gerekend met de niet afgeronde bedragen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

De programma's

In de programma's leggen we verantwoording af over het verslagjaar 2024. Dit doen we door middel van de drie W-vragen die elk jaar weer terugkomen bij zowel de jaarrekening als de begroting. De drie vragen zijn:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?
- Wat heeft het gekost / Financiën?

Paragrafen

De paragrafen geven o.a. een dwarsdoorsnede van een aantal financiële aspecten uit de rekening. Bekende voorbeelden zijn de lokale heffingen en het onderhoud van de kapitaalgoederen. Elementen van deze aspecten komen voor in meerdere programma's, maar worden in de paragrafen als geheel beschouwd.

Financiële gedeelte jaarrekening

In het financiële gedeelte van de jaarrekening wordt de balans met al zijn specificaties gepresenteerd. Daarnaast worden er enkele tabellen gepresenteerd waarbij een overzicht van alle programma's terugkomt. Tot slot wordt in de financiële rekening nog een aantal verplichte onderdelen opgenomen die jaarlijks terug moeten komen volgens de voorschriften. Dit zijn o.a.:

- Overzicht incidentele baten en lasten
- Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten
- Wet normering Topinkomens
- Stand van zaken overzicht investeringskredieten
- EMU saldo

Kostentoerekening

Vanuit de hulpkostenplaatsen en kostenplaatsen vindt er per kostenplaats een doorberekening plaats van de lasten en baten. Deze zogenaamde toegerekende kosten zijn in het verleden bijna op fte-niveau specifiek verdeeld. De kostentoerekening 2024 is uitgevoerd op basis van de in 2023 geïntroduceerde nieuwe systematiek die ook is gehanteerd bij de begroting 2024. Daarna vindt er een verdeling van de lasten en baten plaats op basis van een vast verdelingspercentage.

De verdeelsleutels en methodiek hebben een budgetneutraal-karakter over al de programma's.

Uiteindelijk sluiten we het boekwerk af met de "controleverklaring van de onafhankelijke accountant".

3. Jaarrekening

3.1 Samenstelling van het bestuur

Gemeenteraad

De gemeenteraad van de gemeente Wijdmeren telt 19 raadsleden. De zetelverdeling is als volgt:

- De Lokale Partij 6 zetels
- CDA 3 zetels
- Dorpsbelangen 2 zetels
- PvdA-GroenLinks 2 zetels
- VVD 2 zetels
- D66 1 zetel
- ChristenUnie 2 zetels
- Groep Goetheer 1 zetel

College van burgemeester en wethouders (B&W)

Het college van B&W van de gemeente Wijdmeren bestaat uit:

- Burgemeester Dhr. drs. M.L. Verheijen
 - Algemene Bestuurlijke Zaken
 - Publieke Veiligheid en Openbare Orde
 - Toezicht en Handhaving
 - Burgerzaken
 - Externe Betrekkingen, Communicatie en Representatie
 - Asielopvang
- Wethouder Dhr. G. Zagt (eerste locoburgemeester)
 - Financiën
 - Belastingen
 - Gastheerschappen Hilversum
 - ICT
 - Verkeer en Vervoer
 - Vastgoed
 - Openbare Ruimte
 - Porseleinhaven
 - Landgoed Eikenrode
- Wethouder Mw. R. van Rijn (tweede locoburgemeester)
 - Ruimtelijke Ontwikkeling, Beleid en Vergunningen
 - Werk en Inkomen
 - Dorpenbeleid
 - Volkshuisvesting
- Wethouder Mw. W. Wind (derde locoburgemeester)
 - Sociaal Domein
 - Natuur, Landschap en Duurzaamheid
- Wethouder Dhr. J. Kea (vierde locoburgemeester)
 - Personeel en Organisatie
 - Gebiedsakkoord en Water
 - Recreatie/Toerisme
 - Milieu
 - Economische Zaken
 - Onderwijs

Gemeentesecretaris Mw. drs. E.L. Ruizeveld de Winter

4. Programma's

In de beleidsverantwoording geven we per programma antwoord op de drie W-vragen:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?
- Wat heeft het gekost?

Vervolgens geven we in de paragrafen een dwarsdoorsnede van een aantal financiële aspecten uit de begroting.

4.1 Programma 1 Bestuur en Burgerzaken

Onder dit programma vallen de taakvelden Bestuur en Burgerzaken.

Beschrijving

We zien het als onze missie om de afstand tussen inwoner, ondernemer, media, organisatie en gemeente te verkleinen, en het vertrouwen te verbeteren. Dit onder het motto: De echte wereld is buiten!

In een samenleving waarin het vertrouwen in de overheid onder druk staat, vraagt een goede samenwerking op sommige vlakken om extra inspanning. Zo is het belangrijk dat de gemeentelijke dienstverlening transparant en toegankelijk is. Ook moet de gemeente duidelijk zijn over de kaders en spelregels die gelden bij samenwerking én moet de gemeente aansluiten op kansen en mogelijkheden van digitalisering.

Veel dienstverlening is digitaal beschikbaar en onze producten en diensten zijn toegankelijk. Wel stellen inwoners steeds hogere eisen aan onze dienstverlening. Een betrouwbare overheid die snel antwoord geeft op vragen, en adequaat reageert op klachten en bezwaren, wordt als volstrekt normaal beschouwd. Dit stelt wel eisen aan onze bedrijfsvoering.

Uit begroting:

Wat wilden we bereiken?

- Een betrouwbare overheid zijn voor onze inwoner door meetbare resultaten met heldere servicenormen te definiëren
- Autonome ontwikkelingen publieke dienstverlening;
- Een website die toegankelijk is en voldoet aan de huidige wettelijke eisen

Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

We willen een betrouwbare overheid zijn voor onze inwoners. Dit doen we door meetbare resultaten met heldere servicenormen te definiëren.

Dienstverlening en fusie

Het onderwerp dienstverlening en de noodzakelijke verbetering daarvan zijn niet meer los te zien van de herindeling met Hilversum. Vooruitlopend op de bestuurlijke fusie per 1 januari 2027, vindt de ambtelijke integratie van Wijdemeren en Hilversum al per 1 januari 2026 plaats. Daarom hebben we gekozen voor een pragmatische aanpak om onze dienstverlening te verbeteren. Gevolg is dat we niet meer alle verbeterpunten uit het klantbelevingsonderzoek hebben opgepakt. Sommige aanbevelingen, zoals het vaststellen van meetbare resultaten met heldere servicenormen, vragen om een forse investering in bijvoorbeeld ICT of menskracht. Dat is in het huidige tijdspad niet wenselijk of haalbaar. De grote slagen in het verbeteren van de dienstverlening en klanttevredenheid kunnen zodoende pas plaatsvinden na de herindeling.

Autonome ontwikkelingen bij publieke dienstverlening

Reisdocumentenpiek

Met meer personele capaciteit voor burgerzaken zijn wij erin geslaagd om de piek in het aantal aanvragen aan de loketten in goede banen te leiden. De wachttijden zijn tot een minimum beperkt gebleven.

Dubbele geslachtsnaam

De wet die het sinds 1 januari 2024 mogelijk maakt om kinderen een dubbele geslachtsnaam te geven (met overgangsrecht van één jaar), heeft niet geleid tot een grote toename in het aantal aanvragen. De daadwerkelijke impact was klein.

Een website die toegankelijk is en voldoet aan de huidige wettelijke eisen

Eind 2024 is onze website vernieuwd. Deze voldoet nu aan de wettelijke verplichtingen en vereisten omtrent leesbaarheid, vindbaarheid (zoekfuncties), toegankelijkheid en actuele informatie.

Verder verbeteren digitalisering publieke dienstverlening

Ons online aanbod is uitgebreid met de mogelijkheid voor uitvaartondernemers om digitaal aangifte te doen van overlijden.

Communicatie

In 2024 hebben we voor onze externe communicatie meer gebruikgemaakt van (nieuwe) multimediale middelen, zoals de vernieuwde site en de BouwApp. Bij lopende projecten is informatie via de website makkelijker te vinden. Ook kunnen inwoners en andere belangstellenden de status en voortgang van projecten in de openbare ruimte volgen via de website en de BouwApp. We hebben onze inwoners gestimuleerd om gebruik te maken van de algemene BouwApp, met specifieke informatie van de gemeente Wijdemeren. Uiteraard bleven we publiceren in de lokale huis- aan-huisbladen. Hierin stonden bijvoorbeeld onze gemeentelijke informatiepagina's Wijdemeren Informeren en specials zoals Wijdemeren Werkt, met nieuws over de voortgang van onze projecten in de openbare ruimte.

Organiseren van de verkiezingen

In 2024 hebben we de verkiezingen voor het Europees Parlement professioneel georganiseerd en uitgevoerd met een betrouwbare telmethode en uitslag. De toegankelijkheid van de stemlocaties is gemiddeld op orde. Er is wel meer aandacht nodig voor een goede fysieke bereikbaarheid en toegankelijkheid in de stemlocaties zelf.

Relevante informatie

Relevante beleidsstukken

- Legesverordening
- Besluit burgerlijke stand, wet BRP en PUN (Paspoort Uitvoeringsregeling)
- Visie op werken

Betrokken (verbonden) partijen

- Alle gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek

Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

Wat heeft het gekost/Financiën ?

(bedragen in de tabellen * € 1.000)

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P001	Bestuur en burger	0.1	Bestuur	Lasten	1.920	2.880	2.743	137	V
P001	Bestuur en burger	0.2	Burgerzaken	Lasten	1.131	1.279	1.393	-113	N
Saldo lasten exclusief mutaties reserves					3.051	4.160	4.136	24	V

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P001	Bestuur en burger	0.1	Bestuur	Baten	-32	-139	6	-145	N
P001	Bestuur en burger	0.2	Burgerzaken	Baten	-317	-488	-555	68	V
Saldo baten exclusief mutaties reserves					-349	-626	-549	-77	N

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P001	Bestuur en burger	0.10	Mutaties reserves	Baten	0	-405	-276	-129	N
saldo mutaties reserves					0	-405	-276	-129	N

Saldo inclusief mutaties reserves					2.702	3.128	3.311	-182	N
--	--	--	--	--	--------------	--------------	--------------	-------------	----------

Lasten

Algemeen

In hoofdstuk 4.9 Overhead is een totaaloverzicht opgenomen van de uitgaven aan salariskosten en inhuurkosten versus de daarbij behorende begrotingsbedragen.

0.1 Bestuur (voordeel € 137.000)

Salariskosten en inhuur (voordeel € 534.000 College, Raad, Griffie en Rekenkamer)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Pensioenvoorziening wethouders (nadeel € 493.000)

Er zijn per 31-12-2024 actuariële berekeningen opgesteld van de pensioenverplichting die de gemeente heeft jegens haar (gewezen) wethouders en/of gepensioneerden en hun nabestaanden. Op grond van deze berekeningen is in 2024 een bedrag van € 493.000 ten laste van de exploitatie toegevoegd aan de pensioenvoorziening ex en huidige wethouders.

Bestuurlijke Vernieuwing (voordeel € 129.000)

De bestuurlijke herindeling/fusiekosten bedragen totaal in 2024 € 276.000. Het gaat hier om onder andere de kosten van de projectleiding fusie Wijdemeren en Hilversum en kosten ondersteunend extern personeel. In de begroting 2024 is hiervoor een bedrag geraamd van € 405.000. Het budget is bestemd voor de periode tot en met 31 maart 2025. Daarom wordt in de besluitvorming gevraagd het restant budget over te hevelen naar 2025.

Rechtsbescherming (voordeel € 86.000)

Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2024 is tussentijds extra budget vrijgemaakt t.b.v. huisadvocaat. De verwachte extra vraag - met de kennis van toen - is in de praktijk uitgebleven. Dit is onder andere het gevolg van het succesvol invullen van vacatures bij Juridische Zaken.

Representatie/verstrekkingen derden (nadeel € 32.000)

Ten opzichte van het geraamde bedrag is er bij representatie/verstrekkingen derden een nadeel van € 32.000 gerealiseerd. Kosten hebben onder andere betrekking op weekblad Wijdemeren, integriteitsrisico-analyse 2024 nieuwe bestuurders en representatiekosten.

Personeelskosten B&W (nadeel € 54.000)

Het gaat hier om € 54.000 hogere kosten dan begroot. Kosten hebben onder andere betrekking op gebruikerskosten NotuBox en zakelijke representatie.

Accountantskosten (nadeel € 19.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

Overige verschillen (nadeel € 14.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

0.2 Burgerzaken (nadeel € 113.000)**Burgerzaken (ITP) (nadeel € 41.000)**

Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanschaf en implementatie van nieuwe software, mede ingegeven door veranderende wet- en regelgeving.

Reisdocumenten (nadeel € 38.000)

Uit de definitieve cijfers van 2024 blijkt dat de totale inkomsten van afgegeven reisdocumenten en daardoor de vaste kosten (€ 38.000) voor de afdracht aan het Rijk hoger zijn. De eerder gestelde verwachting was gebaseerd op een landelijk rekenmodel van de te verwachten aantallen aanvragen tijdens de reisdocumentenpiek (2024-2028). Het betekent dat de te verwachten aantallen ten tijde van de najaarsnota niet zijn teruggelopen en uiteindelijk de trend van meer aanvragen voor een geldig reisdocument zich over het hele jaar heeft voortgezet. Tegenover dit nadeel staat een gelijk voordeel.

Salariskosten en inhuur (nadeel € 34.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Baten**0.1 Bestuur (nadeel € 145.000)****Pensioenvoorziening (ex)-wethouders (nadeel € 139.000)**

In de begroting 2024 is rekening gehouden met een onttrekking uit de voorziening (ex)-wethouders van € 139.000. In de praktijk is echter gebleken dat € 493.000 moet worden toegevoegd aan de voorziening (ex)-wethouders).

0.1 Overige verschillen (nadeel € 6.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

0.2 Burgerzaken (voordeel € 68.000)

Uit de definitieve cijfers van 2024 blijkt dat de totale inkomsten van afgegeven reisdocumenten hoger zijn dan verwacht. De eerder gestelde verwachting was gebaseerd op een landelijk rekenmodel van de te verwachten aantallen de reisdocumentenpiek (2024-2028).

0.10 Mutaties Reserves (nadeel € 129.000)

Op begrotingsbasis is rekening gehouden met een onttrekking uit de reserve van € 405.000 voor bestuurlijke vernieuwing. Op rekeningbasis is hiervoor € 276.000 aan kosten gemaakt. Conform raadsbesluit worden deze kosten onttrokken uit de algemene reserve.

4.2 Programma 2 Veiligheid

Onder dit programma vallen de taakvelden Crisisbeheersing & Brandweer en Openbare orde & Veiligheid.

Beschrijving

Wijdemeren is een mooie en relatief veilige gemeente. De gemeente ligt centraal ten opzichte van Amsterdam en Utrecht. Deze ligging en het omvangrijke plasseengebied kunnen echter ook leiden tot kwetsbaarheid ten aanzien van de openbare orde en veiligheid.

Veiligheid is een domein dat continu in ontwikkeling is, zowel op het sociale als fysieke vlak. Zo zien we dat zichtbare criminaliteit (bv. woninginbraken, vernieling) gedeeltelijk plaatsmaakt voor onzichtbare criminaliteit, zoals digitale criminaliteit en ondermijning. De huidige samenleving heeft te maken met meer uitgesproken en verharde tegenstellingen. Hierin schuilt het risico van maatschappelijk ongenoegen dat zich uit in de vorm van verdere polarisatie en een toename in demonstraties. De complexiteit van meervoudige problematiek (zorg, inkomen, veiligheid) leidt tot relatief meer overlast en een toename van (acute) casuïstiek. Ook de fysieke en online wereld raakt steeds meer met elkaar verweven. Cybercriminelen benutten de kwetsbaarheden die hieraan verbonden zijn. Verder zien we dat ordeverstoringen die plaatsvinden vaker zijn georganiseerd in de digitale omgeving.

Als deelnemende gemeente binnen de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek werkt Wijdemeren multidisciplinair samen aan taken op het gebied van brandweertzorg, rampenbeheersing, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening en handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Naast het voorkomen van branden, rampen en crises, willen we ook de eventuele gevolgen hiervan zoveel mogelijk beperken. Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de zogenoemde Bevolkingszorg bij een ramp of crisis. In het geval van een brand, lokale ramp, crisis of dreiging daarvan is de burgemeester het bevoegd gezag.

Uit begroting:

Wat wilden we bereiken?

In samenwerking met de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek is het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 (IVP) vastgesteld. In dit IVP zijn zowel regionale als lokale thema's geprioriteerd. In 2024 hebben we ons gericht op deze thema's.

Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

Ondermijning (terugdringen, borgen structurele aanpak)

Het college heeft het privacy protocol vastgesteld. Dit protocol biedt de kaders voor binnengemeentelijke informatiedeling. Het lokaal ondermijningsoverleg, waarbinnen signalen met verschillende partners worden besproken en omgezet in acties, is structureel geborgd.

Periodiek bereiden we monodisciplinaire en integrale controles voor en voeren deze uit. Integrale controles vinden plaats in samenwerking met het Bestuurlijk Interventieteam en tal van andere samenwerkingspartners. Geconstateerde overtredingen die voortvloeien uit de controles, pakken we door middel van het bestuursrecht aan. De ondermijningsaanpak op districts- en regionaal niveau is bestendig, zoals de samenwerking binnen het RIEC-verband.

Om de meldingsbereidheid onder inwoners te verhogen, hebben we ons aangesloten bij de landelijke campagne Meld Misdad Anoniem. Deze campagne is gestart in 2024 en loopt door in 2025.

Digitale veiligheid (bewustzijn en weerbaarheid verhogen)

Binnen het thema Digitale Veiligheid werken we nauw samen met de gemeenten in Gooi en Vechtstreek. Er is een regionaal uitvoeringsplan opgesteld dat is opgevolgd. Het plan is gericht op het voorkomen van slachtofferschap van kwetsbare doelgroepen. Zo is er een bijeenkomst georganiseerd voor thuiszorgmedewerkers waarin zij handvaten kregen om senioren weerbaar te maken tegen digitale oplichting.

Veiligheid en toezicht op de plassen, een veilig, prettige en leefbare situatie op het water

De bezetting van de boa's domein II (de zogeheten groene boa's) is volledig ingevuld en de samenwerking met partners, zoals de politie is verbeterd. We hebben de operationele overleggen meer gestroomlijnd en de verschillende partijen kunnen elkaar beter vinden. Deze overleggen zetten we ook in om de beleidsontwikkelingen af te stemmen met de ketenpartners die in het gebied werken.

Van juni tot en met september 2024 liep de campagne 'Veiligheid op- en rond het water'. Het doel van deze campagne was het creëren van een veilige en aangename omgeving op en rondom de plassen, door het verminderen van overlast en het beperken van onveilige situaties. Om dit te bereiken, zetten we in op het bevorderen van gewenst gedrag. Hiervoor zijn verschillende interventies en maatregelen ontwikkeld. Deze zijn uitgevoerd door een ambtelijke werkgroep, bestaande uit medewerkers van diverse beleidsvelden (mobiliteit, communicatie, dorpen team, toezicht en handhaving, openbare orde en veiligheid). Hieronder volgt een kort overzicht van de belangrijkste interventies.

- **Gecombineerde handhavingsacties:** De boa's hebben samen met de politie meerdere handhavingsacties uitgevoerd op de belangrijkste hotspots, waarbij zij ieder binnen hun eigen bevoegdheden opereerden. Deze acties, die in augustus plaatsvonden, waren gericht op zichtbaarheid, het optreden als één overheid en het in gesprek gaan met zowel inwoners als bezoekers.
- **Beperken van onveilige verkeerssituaties en waarborgen van doorgang voor hulpdiensten:** Om de drukte van het verkeer op mooie dagen bij de Zuwe te beheersen, en de doorgang voor hulpdiensten in het geval van een calamiteit te garanderen, hebben we op verschillende dagen verkeersregelaars ingezet.
- **Ontwikkeling en inzet van communicatiecampagne:** We hebben een specifieke communicatiecampagne ontwikkeld, gericht op het bieden van handelingsperspectieven voor inwoners en bezoekers. Zo hebben we een postercampagne gelanceerd en de webpagina www.wijdemeren.nl/zomer opgezet. Op deze pagina kunnen inwoners zien waar zij overlast kunnen melden, welke recreatiegebieden beschikbaar zijn en welke regels gelden op het water. In de huis-aan-huisbladen hebben we de bijbehorende special 'Zomer in Wijdemeren' gepubliceerd.

Maatschappelijke onrust

De gemeente Wijdemeren fungeert als districtelijk trekker op dit thema. De burgemeester neemt namens het district Gooi en Vechtstreek zitting in de bestuurlijke regionale werkgroep. Binnen dit thema is in 2024 gewerkt aan de volgende zaken:

Training 'herkennen vormen van polarisatie'

Naast de basistraining radicalisering, die diverse eerstelijns- en beleidsmedewerkers hebben gevolgd in 2024, worden in 2025 medewerkers getraind in het omgaan en herkennen van vormen van polarisatie. Het doel hiervan is om kennis op te doen over huidige polariserende thema's, inzicht te krijgen in de eigen rol en effectief kunnen reageren om escalatie te voorkomen.

Evaluatie 'Basis op orde aanpak radicalisering'

De gemeenten in Gooi en Vechtstreek hebben een externe partij gezamenlijk gevraagd de stand van zaken rondom de gemeentelijke aanpak van radicalisering te evalueren. Deze evaluatie is bekostigd uit de landelijke versterkingsgelden radicalisering van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Als gemeente dienen we de regie op de (preventieve) aanpak radicalisering te voeren. Uit de evaluatie zijn diverse aanbevelingen voortgevloeid die we in 2025 gaan implementeren. Hierbij valt te denken aan het invoeren van een meldstructuur en de inzet van preventieve interventies.

Verkenning Maatschappelijke Onrust

In samenwerking met de Expertise-unit Sociale Stabiliteit (vallend onder het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en het ministerie van Binnenlandse Zaken, onderzoeken we op districtsniveau de mogelijkheid voor het ontwikkelen van een verkenning Maatschappelijke Onrust. De ontwikkeling hiervan dient bij te dragen aan een stevigere informatiepositie op het niveau van Gooi en Vechtstreek zodat we interventies en maatregelen effectiever kunnen inzetten. In 2025 geven we hier uitvoering aan. District Gooi en Vechtstreek fungeert als pilotdistrict.

Aanpak kwetsbare locaties

In 2024 heeft het college Project Achilles vastgesteld. Project Achilles is een uitwerking van de wijze waarop de aanpak vakantieparken vorm wordt gegeven. In 2024 zijn we gestart met de inventarisatie. Deze loopt door in 2025. Startpunt van Project Achilles was een grootschalige integrale controle op een vakantiepark in Loosrecht. De bestuursrechtelijke handhaving van de constateringen van deze controle zijn opgepakt en lopen door in 2025.

Crisisbeheersing en brandweer

Gemeenten hebben een wettelijke taak in de voorbereiding op rampenbestrijding, ook wel bevolkingszorg genoemd. De zorg voor mens, dier en milieu is tijdens crises een verantwoordelijkheid van de gemeente. Hoewel een deel van deze specifieke taken wordt uitgevoerd door de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek (VRGV), blijft de gemeente zelf verantwoordelijk voor de gemeentelijke processen binnen bevolkingszorg en dient zij goed voorbereid te zijn op eventuele crisissituaties.

In dat kader hebben we gewerkt aan verschillende aspecten:

- Het handboek 'Lokaal crisisplan' is gereed.
- Voor 2025 staan twee trainingen voorbereid voor het bestuur: de basistraining *Rollen van de burgemeester* en de training *Mediacontacten*. Daarnaast is er voor de teamleiders acute bevolkingszorg een specifieke training voorbereid gepland. Verder bereidt Bevolkingszorg een GBT-oefening (Gemeentelijk Beleidsteam) voor 2025 voor.
- Binnen de ambtelijke organisatie zijn crisisfunctionarissen actief.

Handhaving en Toezicht

Reguliere handhaving

We hebben uitvoering gegeven aan de wettelijke handhavingstaken op grond van het vastgestelde beleid en het vastgestelde uitvoeringsprogramma.

Relevante informatie

Relevante beleidsstukken

- Algemene Plaatselijke Verordening (2023)
- Algemeen aanwijsbesluit APV (2020)
- Alcoholwetverordening (2021)
- Kansspelverordening (2010)
- Verordening Winkeltijden Wijdemeren (2013)
- Bibob beleid (2021)
- Evenementenbeleid 2019-2022 en beleidsregels evenementen (2020)
- Regionaal beleidskader Veiligheid, toezicht en handhaving OFGV
- Drugsbeleid (2010)
- Standplaatsenbeleid (2016)
- Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
- Uitvoeringsplan Publieke Veiligheid 2023-2024
- Beleidsregels artikel 13b Opiumwet
- Beleidsregels collecteren en venten (2014)
- Beleidsregels handhaving hinderlijk groen
- Beleidsregels sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen (2019)
- Beleidsregels vergunningen, toezicht en handhaving 2018-2021
- Handhavingsbeleid Kinderopvang
- Inboedelverwijdering na ontruiming (2012)
- Sanctiestrategie Drank- en Horecawet (2016)
- Aanwijzingsbesluit Digitaal Opkopersregister

- Aanwijzingsbesluit ex. artikel 438 Wetboek van Strafrecht (toezichthouder nachtregister)
- Aanwijzingsbesluit Passantenhaven Oud-Loosdrecht (Porseleinhaven)
- Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen (2004)
- Verordening Plassenschap Loosdrecht
- Programmabegroting Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek (2022)
- Regionale Veiligheidsstrategie Midden-Nederland
- Beleidsregel exploitatievergunning horeca (2019)
- Protocol bijtincidenten honden (2016)
- Dienstverleningsovereenkomst Regionale Brandweer

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in:

- Gemeentewet
- Algemene wet bestuursrecht
- Wet Tijdelijk Huisverbod
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
- Wet Zorg en Dwang
- Wet Bibob
- Winkeltijdenwet
- Wet op de kansspelen
- Alcoholwet
- Wet Luchtvaart
- Wet openbare manifestaties
- Zondagswet
- Opiumwet
- Wet op veiligheidsregio's
- Woningwet
- Wet publieke gezondheidszorg
- Politiewet

Betrokken (verbonden) partijen

- Gemeenten in de Eenheid Midden-Nederland, Openbaar Ministerie, politie Midden-Nederland (ofwel de Veiligheidscoalitie Midden-Nederland)
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum Midden-Nederland (RIEC)
- Verbonden partij Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek (waaronder GHOR en brandweer) en samenwerkingspartner Veiligheidsregio Flevoland
- Verbonden partij Regio Gooi en Vechtstreek (waaronder Regionale Ambulance Voorziening)
- Provincies Noord-Holland en Utrecht
- Natuurmonumenten, Omgevingsdienst Flevoland, Regio Gooi en Vechtstreek, Waternet, het Plassenschap Loosdrecht
- Woningcorporaties en -verenigingen
- Zorg- en Veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek, met al haar partners die een rol hebben in de casuïstiek omtrent zorg en veiligheid
- Versa Welzijn (buurtbemiddeling)
- HALT Nederland
- Ministerie van Justitie en Veiligheid (bureau BIBOB, Justitie, CJIB et cetera)
- Kamer van Koophandel, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, Kanspelautoriteit, Waternet en Jeugd-Punt
- Ondernemersvereniging Wijdemeren

Wat heeft het gekost/Financiën ?

(bedragen in de tabellen * € 1.000)

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P002	Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	3.804	4.347	4.258	89	V
P002	Veiligheid	1.2	Openbare orde en veiligheid	Lasten	844	1.038	1.046	-8	N
Saldo lasten exclusief mutaties reserves					4.648	5.385	5.304	81	V

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P002	Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Baten	-3.526	-3.100	-3.074	-26	N
P002	Veiligheid	1.2	Openbare orde en veiligheid	Baten	-330	-325	-358	33	V
Saldo baten exclusief mutaties reserves					-3.855	-3.425	-3.433	8	V

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P002	Veiligheid	0.10	Mutaties reserves	Baten	0	0	0	0	V
P002	Veiligheid	0.10	Mutaties reserves	Lasten	0	0	0	0	V
saldo mutaties reserves					0	0	0	0	V

Saldo inclusief mutaties reserves					792	1.960	1.872	89	V
--	--	--	--	--	------------	--------------	--------------	-----------	----------

Toelichting Verschillen

Algemeen

In hoofdstuk 4.9 Overhead is een totaaloverzicht opgenomen van de uitgaven aan salariskosten en inhuurkosten versus de daarbij behorende begrotingsbedragen.

Lasten

1.1 Crisisbeheersing en Brandweer (voordeel € 89.000)

Het voordeel wordt veroorzaakt door lagere lasten behoefte van de opvang van Oekraïners. De inhuurkosten zijn lager dan begroot, per abuis zijn de inhuurkosten van één medewerker dubbel in de begroting opgenomen.

1.2 Openbare orde en veiligheid (nadeel € 8.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

Baten

1.1 Crisisbeheersing en Brandweer (nadeel € 26.000)

Verschil wordt veroorzaakt door iets lagere inkomsten uit de specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne. Bij de najaarsnota is uitgegaan van een prognose.

1.2 Openbare orde en veiligheid (voordeel € 33.000)

December 2024 is door het Ministerie van Justitie en Veiligheid een subsidie (€ 20.000) toegekend voor de handhaving en toezicht van onder andere natuurwetgeving. Ten tijde van de najaarsnota was de subsidie nog niet verstrekt waardoor deze niet begroot was.

4.3 Programma 3 Openbare Ruimte

Programma 3 bestaat uit een deel van de taakvelden van het BBV taakveld categorieën 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat), 5 (Sport, cultuur en recreatie) en 7 (Volksgezondheid en milieu)

Relevante ontwikkelingen

Onze groenblauwe parels en karaktervolle dorpen bepalen de identiteit van Wijdemeren.

We gaan werken vanuit een integraal programma om hierop beter te sturen en deze identiteit te borgen richting de nieuwe gemeente. Met dit programma verbinden wij onze rol en taken vanuit het Plassenschap, Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen in relatie met het Provinciaal Programma Landelijk Gebied. Ook maken wij hiermee een integrale verbinding tussen beleid en uitvoering rond economie, recreatie, toerisme, natuur, milieu en dorpenbeleid.

De plassen, het open landschap, de natuurgebieden en dorpen in Wijdemeren geven de gemeente een bijzondere uitstraling. Als woongemeente staat Wijdemeren op plek 7 in de Atlas van Nederlandse gemeenten (Bureau Louter, 2023). Om deze bijzondere en unieke uitstraling te behouden en te ontwikkelen, is het noodzakelijk dat het beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt verstevigd. Om dit te realiseren, versterken wij de inzet op het programma Groenblauwe parel door het omvormen van beleidsfuncties naar programmamanagement en uitvoering.

Uit de begroting:

Wat wilden we bereiken?

Beheer openbare ruimte

- Uitvoering van het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte met de onderliggende beheerplannen.
- Veilig en goed functionerende openbare ruimte.
- Efficiënt gebruik van de financiële middelen en voorkomen van kapitaalvernietiging.
- Minder overlast voor bewoners en gebruikers van de openbare ruimte.
- Een openbare ruimte die beter is ingesteld op het veranderende klimaat.
- Een aangepast en kwalitatief beter bomenareaal.
- Een rustiger openbare ruimte door minder straatmeubilair.

Verkeer en vervoer

- Ondersteuning van sociale en economische functies in de gemeente
- We willen een leefbare en duurzame gemeente zijn, waarbij verkeersveiligheid een randvoorwaarde is en toegankelijkheid en bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers zijn gewaarborgd
- Uitvoering van het Gemeentelijk Mobiliteitsplan 2045
- Inzichtelijke kosten van het Mobiliteitsplan voor komende begrotingen

Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

Beheer openbare ruimte

In 2024 zijn we gestart om het beheer meer programmatisch uit te voeren op basis van de in 2023 vastgestelde beheerplannen en het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte. We hebben diverse wegen/gebieden vernieuwd, waar mogelijk integraal:

- Het integrale herinrichtingsproject Prinsessenbuurt Loosdrecht is aanbesteed en in uitvoering gegaan, oplevering medio april 2025.
- Het project Nieuw Loosdrechtsedijk (Boomhoek en Muyevelde) is voortgezet. Op 30 september is de laatste fase van de werkzaamheden gestart, die loopt door tot april 2025.
- De projecten Aanleg Halteplaatsen, Ooievaarsbuurt, Leeuwenlaan en Veendijk HWA zijn voorbereid en aanbesteed, en gaan in 2025 in uitvoering.
- De projecten Middenweg, Randweg en Frans Halslaan RWA zijn in voorbereiding.
- Het project Zuidereinde-Noord is in voorbereiding.

- Gemaal Bloklaan is vanwege integrale afstemming met de gemeente Stichtse Vecht doorgeschoven naar 2026.
- Twee verkeersbruggen en twee voet-fietsbruggen zijn vervangen.
- 13 plantvakken zijn omgevormd.
- 93 bomen zijn geplant met groeiplaatsverbetering.
- 1100 meter beschoeiing is vervangen.
- 1052 armaturen zijn vervangen door energiezuinige ledverlichting en 70 nieuwe masten zijn geplaatst.
- In het kader van het Uitvoeringsplan spelen zijn een aantal speeltoestellen vervangen.
- Het in Wijdemeren aanwezige straatmeubilair is geïnventariseerd om vervolgens gefaseerd de overbodige borden te verwijderen en onderhoud te plegen aan meubilair.

Verkeer en vervoer

We hebben verkeersonderzoek verricht, met onder meer verkeerstellingen, en er zijn verkeerstechnische schetsontwerpen en ramingen opgesteld. Ook zijn we een traject gestart om de verkeersveiligheid in Wijdemeren te verbeteren. Speciale aandacht was er voor de verkeersveiligheid rondom scholen, die mede dankzij acties van Veilig Verkeer Nederland, is verbeterd. We zijn gestart met het herzien van de Nota Parkeernormen. Daarnaast hebben we verkeerskundige inbreng geleverd bij onderhoudsprojecten en ruimtelijke ontwikkelingen, en verkeersbesluiten genomen. Ook spraken we mee over ontwikkelingen op regionaal, provinciaal en landelijk niveau, zoals de Gooicorridor, het regionaal fietsnetwerk, de knooppuntontwikkeling, het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV 2030), het regionaal Mobiliteitsplan (RMP) en de besteding van Bikkergelden. Tot slot zijn we gestart met de uitwerking van de Vechtplassenexpress, zijn er fietsvoorzieningen aangelegd bij de Zuwe en is Lijn 104 verplaatst naar de rand van Nieuw-Loosdrecht.

Relevante informatie

Relevante beleidsstukken

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma staat onder meer beschreven in:

- Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte
- Beheerplan wegen 2024-2028
- Groenbeheerplan 2024-2027
- Beheerplan bomen 2024-2027
- Beheerplan civiele kunstwerken 2024-2027
- Beheerplan openbare verlichting 2024-2027
- Beheerplan speel- en beweegvoorzieningen 2024-2027
- Beheerplan straatmeubilair 2024-2027
- Gemeentelijk water- en rioleringsprogramma 2023-2027
- Mobiliteitsplan 2045 Duurzaam, Veilig & Vooruit
- Beleidsregel parkeernormen Wijdemeren
- Bomenverordening
- Algemene plaatselijke verordening

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in de:

- Gemeentewet (zorgplicht)
- Wegenwet
- Wegenverkeerswet
- Planwet verkeer en vervoer
- Wet geluidhinder
- Wet milieubeheer
- Wet natuurbescherming
- Afvalstoffenwet
- Wet informatievoorziening ondergrondse netwerken (WION)
- Kaderrichtlijn Water en Waterwet

- Warenwetbesluit: attractie- en speeltoestellen
- Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie/Bestuursakkoord Klimaatadaptatie

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Inwoners, ondernemers en belanghebbenden (Natuurmonumenten, basisscholen, ondernemers/winkeliersverenigingen, openbaarvervoerbedrijven, VVN e.d.)
- Overheden zoals regiogemeenten, regionale samenwerkingsverbanden, provincies Noord-Holland en Utrecht, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&A)
- Waterschap AGV, GAD, OFVG en de nood- en hulpdiensten
- Nutsbedrijven en kennisplatforms (CROW, Rioned, Stichting toegankelijkheid etc.)
- Stads Beheer Service (SBS), Tomingroep, stichting Land & Boschzigt (schilderen bankplanken) en Landgoed de Rading (schilderen onderhoud zwerfafvalbakken)

Wat heeft het gekost/Financiën ?

(bedragen in de tabellen * € 1.000)

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P003	Openbare ruimte	2.1	Verkeer en vervoer	Lasten	3.435	9.155	7.456	1.699	V
P003	Openbare ruimte	2.4	Economische havens en waterweg	Lasten	134	179	144	36	V
P003	Openbare ruimte	5.7	Openbaar groen en (openlucht) re	Lasten	1.060	977	810	167	V
P003	Openbare ruimte	7.2	Riolering	Lasten	2.356	3.105	3.396	-291	N
P003	Openbare ruimte	7.3	Afval	Lasten	2.793	2.747	2.867	-121	N
P003	Openbare ruimte	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	347	193	166	26	V
Saldo lasten exclusief mutaties reserves					10.126	16.355	14.839	1.516	V

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P003	Openbare ruimte	2.1	Verkeer en vervoer	Baten	-334	-343	-760	418	V
P003	Openbare ruimte	5.7	Openbaar groen en (openlucht) re	Baten	-100	-42	-41	-1	N
P003	Openbare ruimte	7.2	Riolering	Baten	-3.835	-4.878	-4.700	-178	N
P003	Openbare ruimte	7.3	Afval	Baten	-3.455	-4.457	-4.391	-66	N
P003	Openbare ruimte	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Baten	-324	-255	-259	4	V
Saldo baten exclusief mutaties reserves					-8.048	-9.975	-10.151	176	V

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P003	Openbare ruimte	0.10	Mutaties reserves	Baten	-109	-4.985	-5.676	691	V
P003	Openbare ruimte	0.10	Mutaties reserves	Lasten	0	14	2.737	-2.723	N
saldo mutaties reserves					-109	-4.971	-2.939	-2.032	N

Saldo inclusief mutaties reserves					1.969	1.409	1.749	-339	N
--	--	--	--	--	--------------	--------------	--------------	-------------	----------

Toelichting Verschillen

Algemeen

In hoofdstuk 4.9 Overhead is een totaaloverzicht opgenomen van de uitgaven aan salariskosten en inhuurkosten versus de daarbij behorende begrotingsbedragen.

Lasten

2.1 Verkeer en vervoer (voordeel € 1.699.000)

Voorziening groot onderhoud (voordeel € 1.778.000)

Er is op taakveld 2.1 een voordeel van ca. € 1,8 mln. op de toevoeging aan de voorziening. Dit komt doordat de begrotingswijziging van de nota Reserves en voorzieningen per abuis te hoog is opgesteld op taakveld 2.1 (als toevoeging aan de voorziening) in plaats van op taakveld 0.10 (als toevoeging aan de reserve) binnen hetzelfde programma. Zie voor de aansluiting de toelichting op taakveld 0.10 van dit programma.

Afschrijving en rente (voordeel € 282.000)

Er is een voordeel van € 282.000 door lagere rentelasten en afschrijvingslasten dan geraamd. Dit heeft o.a. te maken met de aangepaste fasering van de investeringen door vertraging in de uitvoering en het niet toerekenen van rentekosten aan de exploitatie, overeenkomstig BBV voorschriften, in verband met een positief rentesaldo.

Salarissen (voordeel € 36.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Inhuur personeel (nadeel € 138.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Gemeentewerf (nadeel € 134.000)

Er is een nadeel van € 134.000 op de Gemeentewerf. Dit komt door de toegerekende kosten vanuit de bedrijfsvoering voor het beheer van wegen, openbaar groen en straatreiniging. De begroting was nog niet bijgesteld op de meest actuele ramingen.

Gladheidsbestrijding (voordeel € 35.000)

Er is een voordeel van € 35.000 in 2024. We hebben minder kosten gemaakt voor gladheidsbestrijding dan geraamd. Dat komt door het gunstigere weer in 2024, waardoor er minder gladheidsbestrijding ingezet hoefde te worden.

Dagelijks/regulier onderhoud (nadeel € 257.000)

In 2024 is er een nadeel van € 173.000 op het regulier onderhoud en beheer van wegen. Hier was meer vraag en behoefte naar dagelijks/regulier onderhoud. Hierdoor zijn de lasten hoger dan geraamd. Daarnaast waren er hogere kosten van € 84.000 voor de herstelwerkzaamheden met betrekking tot glasvezel. Nadat de werkzaamheden gereed worden gemeld, belasten we de kosten in de komende jaren deels door aan de netbeheerder. In 2024 zijn de werkzaamheden nog niet gereed gemeld, waardoor er nog geen inkomsten tegenover staan.

Onderzoek en advies (voordeel € 65.000)

In 2024 is er een voordeel van € 65.000 op onderzoek- en advieskosten, omdat we deels achterlopen op de planning. Hierdoor zijn de kosten dus niet in 2024 gemaakt, maar zullen in de opvolgende jaren volgen.

Overige verschillen (voordeel € 32.000)

Afzonderlijke verschillen van minder dan € 25.000 worden niet toegelicht.

2.4 Economische havens en waterwegen (voordeel € 36.000)**Afschrijving en rente (voordeel € 40.000)**

Er is een voordeel van € 40.000 door lagere rentelasten en afschrijvingslasten dan geraamd. Dit heeft o.a. te maken met de aangepaste fasering van de investeringen en het niet toerekenen van rentekosten.

Overige verschillen (nadeel € 4.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (voordeel € 167.000)**Afschrijving en rente (voordeel € 42.000)**

Er is een voordeel van € 42.000 door lagere rentelasten en afschrijvingslasten dan geraamd. Dit heeft o.a. te maken met de aangepaste fasering van de investeringen en het niet toerekenen van rentekosten

Onderhoud (voordeel € 77.000)

Er is een voordeel van € 77.000 op de lagere reguliere onderhoudslasten voor de openbare ruimte (groen, speel- en beweegplekken) dan geraamd. Hier was minder vraag en behoefte aan regulier/dagelijks onderhoud dan verwacht. Dit heeft te maken met de staat van de openbare ruimte binnen dit taakveld. Dit was in 2024 op niveau.

Boombeheer (voordeel € 44.000)

Er is een voordeel van € 44.000 op de lasten het boombeheer. Dit komt door lagere kosten voor licenties. Daarnaast waren er lagere onderhoudskosten voor het boombeheer, ziekten en plagen. Als er minder ziekten en plagen zijn, zijn de onderhoudskosten als gevolg daarvan ook lager.

Overige verschillen (voordeel € 4.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

7.2 Riolering (nadeel € 291.000)**Voorziening Riool (nadeel € 331.000)**

Bij de bepaling van de kostendekkendheid van Riolering is berekend dat er een aanvullend bedrag van € 331.000 in de voorziening rioolheffing gestort dient te worden. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf lokale heffingen het onderdeel kostendekkendheid Riool.

Salarissen (nadeel € 192.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Inhuur personeel (nadeel € 96.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Afschrijving en rente (voordeel € 298.000)

Er is een voordeel van € 298.000 door lagere rentelasten en afschrijvingslasten dan geraamd. Dit heeft o.a. te maken met de aangepaste fasering van de investeringen en het niet toerekenen van rentekosten.

Subsidies (voordeel € 48.000)

Er is een voordeel van € 48.000 door lagere uitgaven aan subsidies dan geraamd. Dit komt omdat er minder groene daken zijn gerealiseerd dan geraamd. Hierdoor werden er ook minder subsidies verstrekt.

Overige verschillen (nadeel € 18.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

7.3 Afval (nadeel € 121.000)**Gemeenschappelijke regelingen (nadeel € 32.000)**

Er is een nadeel van € 32.000 op de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Dit begroting was nog niet bijgesteld op de nieuwe bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling o.b.v. de nieuwe beleidspunten van de GAD.

Voorziening Afvalstoffenheffing (nadeel € 104.000)

Bij de bepaling van de kostendekkendheid van Afvalstoffenheffing is berekend dat er een bedrag van afgerond € 104.000 in de voorziening afvalstoffenheffing gestort dient te worden.

Zie voor een nadere toelichting de paragraaf lokale heffingen het onderdeel kostendekkendheid Afval.

Overige verschillen (voordeel € 15.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria (voordeel € 26.000)

Afschrijving en rente (voordeel € 8.000)

Er is een voordeel van € 8.000 door lagere rentelasten en afschrijvingslasten dan geraamd. Dit heeft o.a. te maken met de aangepaste fasering van de investeringen en het niet toerekenen van rentelasten.

Overige goederen en diensten (voordeel € 18.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

0.10 Mutaties reserves (nadeel € 2.723.000)

Er is op taakveld 0.10 een nadeel van ca. € 2,7 mln. op de toevoeging aan de reserve. Dit komt grotendeels door een foutief geraamd bedrag van € 1,8 mln. De begrotingswijziging van de nota Reserves en voorzieningen is per abuis foutief opgesteld op taakveld 2.1 (als toevoeging aan de voorziening) in plaats van op taakveld 0.10 (als toevoeging aan de reserve) binnen hetzelfde programma. Zie voor de aansluiting de toelichting op taakveld 2.1 van dit programma. De overige ca. € 900.000 is per abuis niet meegenomen in de begrotingswijziging van de nota reserves en voorzieningen en daarmee niet geraamd in de begroting.

Baten

2.1 Verkeer en vervoer (voordeel € 418.000)

Nutsbedrijven RWB (voordeel € 398.000)

In 2024 zijn er hogere vergoedingen (€ 398.000) van de nutsbedrijven RWB ontvangen dan geraamd. Dit heeft betrekking op de inkomsten van de leges met betrekking tot het Meldpunt Opbrekingen Openbare Ruimte (MOOR). Deze inkomsten waren in 2024 nog niet geraamd, maar zullen vanaf 2025 geraamd worden bij de voorjaarsnota 2025.

Overige verschillen (voordeel € 20.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (nadeel € 1.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

7.2 Riolering (nadeel € 178.000)

Belasting op huishoudens (nadeel € 195.000)

Er is een nadeel van € 195.000. Dit komt doordat er minder rioolheffing is ontvangen dan geraamd. De gemaakte inschatting bij de begroting 2024 is niet meer actueel en is voor 2024 daardoor hoger dan de realisatie. Dit resulteert in een nadeel in 2024.

Werken derden (voordeel € 41.000)

Er is een voordeel van € 41.000 op de inkomsten van werken derden. De raming in 2024 was nog niet geactualiseerd en lager dan de realisatie. Dit resulteert in een voordeel in 2024.

Voorziening (nadeel € 24.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

7.3 Afval (nadeel € 66.000)

Het gaat hier om de opbrengst afvalstoffenheffing. In 2024 is een bedrag geraamd van € 4.457.000. Op rekening basis is een opbrengst gerealiseerd van € 4.391.000. Dit nadelig effect van € 66.000 is te wijten aan een te hoge inschatting van het aantal huishoudens volgens belastingen Hilversum.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria (voordeel € 4.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

0.10 Mutaties reserves (voordeel € 691.000)

Het werkelijke saldo van de reserve rationeel wegbeheer is op 01-01-2024 € 724.000 (voordeel) hoger dan het bedrag dat is opgenomen in de nota reserves en voorzieningen. Een geraamde onttrekking van € 60.000 (nadeel) uit de reserve verkeer is in 2024 niet nodig geweest. Het resterende verschil van afgerond € 27.000 (voordeel) betreft een hogere onttrekking aan de reserve afschrijving activa dan geraamd.

4.4 Programma 4 Economische zaken Recreatie en Toerisme

Programma 4 bestaat uit een deel van de taakvelden van het BBV-taakveldcategorieën 3 (Economie) en 5 (Sport, cultuur en recreatie).

In het financieel herstelplan is een opgave opgenomen om meer inkomsten te genereren, met behoud van de recreatieve waarden van ons plasseengebied (de groenblauwe parel van Wijdemeren).

Beschrijving

Dit programma omvat gemeentelijk beleid gericht op stimulering van het ondernemersklimaat en bevordering van economische activiteiten. Voor een vitale, leefbare en aantrekkelijke leefomgeving is de aanwezigheid van een sterk en gediversifieerd bedrijfsleven van groot belang. Daarom voeren we actief beleid voor het behoud van bedrijfsruimten, aantrekkelijke bedrijventerreinen, banen en voorzieningen.

Een goed vestigingsklimaat voor (zelfstandig) ondernemers en bedrijven vormt de kern van het economisch beleid. We zetten onder meer in op behoud en revitalisering van bedrijventerreinen en het toekomstbestendig houden van onze winkelgebieden. Waar mogelijk verstevigen wij de samenwerkingsverbanden met ondernemers en retailers om economische activiteiten te kunnen ontwikkelen.

Vanuit de aanpak Oostelijke Vechtplassen (voorheen het Gebiedsakkoord) worden de belangen van de sector recreatie en toerisme behartigd. Als deelnemer in het Plassenschap Loosdrecht zorgen we voor het beheer van en op de plassen. Daarnaast zijn we in diverse platforms in gesprek met ondernemers, zoals het Actieteam (als klankbord) en het Breed Ondernemersoverleg (BO).

Wat wilden we bereiken?

- Uitvoering geven aan de Economische Agenda 2030.
- Aantrekkelijk en sterk ondernemersklimaat.
- Uitvoering geven aan het uitvoeringsplan Toekomstvisie Bedrijventerreinen Wijdemeren.
- Vitale en toekomstbestendige winkelgebieden.
- Uitvoering geven aan de Aanpak Oostelijke Vechtplassen en recreatie en toerisme stimuleren.
- Uitvoering geven aan taken in opdracht van het Plassenschap Loosdrecht en omgeving.
- Uitvoering geven aan onderdeel financieel herstelplan, waarmee bezoekers en recreanten van Wijdemeren meer bijdragen aan (beheer en onderhoud van) voorzieningen.

Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

Economische ontwikkeling en Ondernemersloket

In 2024 hebben we een impuls kunnen geven aan relatiemanagement met de ondernemersvertegenwoordigingen en is gewerkt aan herstel van vertrouwen. Ook is de bereikbaarheid en primaire dienstverlening verbeterd, onder andere door een intensieve samenwerking tussen de domeinen economie en recreatie en toerisme.

Vanuit ondernemersmanagement zetten we actief in op de belangen van en de participatie van het lokale bedrijfsleven. Een goed voorbeeld hiervan is aanpak project 'Herinrichting Middenweg'. Samen met een selectie van ondernemers van (zwaar) transport is na de zomer structureel overleg opgezet. Dit om de mogelijke scenario's, alle relevante informatie, data, procesgang en dergelijke, constructief met ondernemers te delen. De evaluatie van het overleg is door betreffende ondernemers Middenweg als positief ervaren. Op het gebied van het toekomstbestendig maken van onze bedrijventerreinen heeft de uitvoering zich beperkt tot uitvoering van noodzakelijk onderhoud.

Recreatie & Toerisme

In 2024 is gestart met periodiek strategisch-tactisch overleg met vertegenwoordigers uit de sector Recreatie & Toerisme. De grondslag voor dit overleg ligt in het Convenant verblijfsrecreatie Wijdemeren. Het Adviesorgaan Recreatie & Toerisme geeft de gemeente hierbij gevraagd en ongevraagd advies ten aanzien van investeringen in verbeterprojecten. Doel van het periodieke overleg is meer impulsen voor de gehele sector te realiseren. Bovendien, om eerder in het proces draagvlak te creëren bij ondernemers. Met het Adviesorgaan Recreatie en Toerisme (AO R&T) is een 'Top-3' aan projecten vastgesteld die direct zullen bijdragen aan de kwaliteit van het

Wijdemeerse plassen- en recreatiegebied. Het adviesorgaan heeft één advies uitgebracht over een onttrekking uit de Reserve Recreatie en Toerisme; De Driesprong.

Er is uitvoering gegeven aan de impuls Recreatie en toerisme 2022. De gemeente is vaak geen eigenaar van de grond waar de maatregelen voorzien waren, ook zijn projecten duurder door prijsstijgingen in de afgelopen twee jaar. Hierdoor zijn niet alle projecten uitgevoerd. De projecten uit de impuls Recreatie en Toerisme 2022 zijn afgerond. Niet alle onderdelen zijn haalbaar gebleken.

Participatie in het kader van herindeling

In het kader van de voorbereidingen voor de herindeling met Hilversum is in oktober een participatieavond georganiseerd. De sessie kende een hoge opkomst. De belangen en ideeën van ondernemers maar vooral ook waar zij de kansen van de fusie zien, zijn breed gedeeld en opgetekend. In totaal bezochten zo'n 60 Wijdemeerse en een aantal Hilversumse ondernemers de avond in Theater Dillewijn.

Bedrijveninvesteringszone

In oktober 2024 bleek voor het economisch inrichten van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Meenthof onvoldoende draagvlak bij betreffende ondernemers.

De BIZ Nootweg is eind 2024 succesvol verlengd met nog eens 5 jaar (periode 2025-2029). Op basis van een door ondernemers in te dienen ondernemersplan biedt de BIZ hierbij mogelijkheden voor extra economische impulsen.

Inzet gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

Belangrijk onderdeel in dit programma is de uitvoering van de Aanpak Oostelijke Vechtplassen. Wijdemeren zet met een programmamanager Groen Blauwe Parel in op projecten uit de OVP binnen de gemeentegrenzen van Wijdemeren. Dit jaar heeft dit onder andere geleid tot de start van het opknappen van De Heul en het vaststellen van het uitvoeringsprogramma Kansrijke Recreatieve Routes. Wijdemeren ontvangt € 1,4 miljoen om 4 nieuwe routes aan te leggen en een impuls te bieden aan de recreatieve routes in Ankeveen. Ook is budget voor beheer en onderhoud voor een periode van 20 jaar voorzien. In 2024 is een grote stap gemaakt met het baggeren van de plassen. De gemeente en sector hebben het baggeren van de jachthavens verder voorbereid. De gemeente trekt het overleg "overlastgevende waterplanten". Overheid, natuurorganisaties en de sector hebben de eerste stappen gezet om tot een gezamenlijke aanpak op overlastgevende waterplanten te komen.

Er is een ambtelijk programmateam "Groen Blauwe Parel" gevormd. De programmamanager Groen Blauwe Parel, programmamanager Plassenschap en beleidsadviseurs bodem-water-lucht, recreatie en ontwikkeling en omgevingswet werken samen aan zowel lokale als OVP projecten ten behoeve van natuur, waterkwaliteit en recreatie en toerisme.

Er is een concrete aanpak geschreven ten behoeve van Programma 1.1. Recreatieve Routes. De stuurgroep heeft dit programma op 18 december vastgesteld. Hiermee komt budget voor de realisatie van 4 nieuwe routes, een impuls aan bestaande routes in Ankeveen en beheer en onderhoud voor een periode van 20 jaar beschikbaar.

Gemeenschappelijke regeling Plassenschap Loosdrecht

Het bestuur Plassenschap heeft in maart 2024 het 4-jarig Uitvoeringsplan en het 4-jarig Financieel perspectief vastgesteld. Het uitvoeringsplan en financieel perspectief geven inzicht in de werkzaamheden de komende jaren, die door de gemeente Wijdemeren wordt uitgevoerd. Daarnaast is daarmee inzicht in de kosten en de deelnemersbijdrage van Wijdemeren aan het Plassenschap. Naast het dagelijks beheer en onderhoud zijn er in 2024 een aantal projecten voorbereid, uitgevoerd en opgestart.

Relevante informatie

Relevante beleidsstukken

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma staat onder meer beschreven in:

- Plannen van aanpak permanente bewoning I en II (2005)
- Geef economie de ruimte (2006)
- Visie recreatie & toerisme (2009)
- Horecanota (2006)
- Detailhandel structuurvisie (2007)

- De kern van Wijdemereren (2012)
- Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (2017)
- De regionale detailhandelsvisie (2019)
- Beleidskader vrijetijdslocaties gemeente Wijdemereren (2018)
- Ambitiedocument ondernemersmanagement (2019)
- Toekomstvisie bedrijventerreinen Wijdemereren (2020)
- Economische agenda 2030 (2022)

Wettelijke basis voor dit programma

Dit programma is niet gebaseerd op bijzondere wetgeving. Uiteraard is er wel uitgebreide wetgeving die randvoorwaardelijk is voor dit programma, zoals de Omgevingswet, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en concurrentievervalsing.

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Water: provincie Noord-Holland, HISWA/Recron, Recreatie Midden-Nederland, het Plassenschap, de waterleidingbedrijven, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de gemeenten in Gooi en Vechtstreek;
- Economie (marketing en toerisme): ondernemers en diverse ondernemersverenigingen, waaronder Ondernemend Wijdemereren, winkeliersvereniging Meenthof en Nootweg, vastgoedeigenaren, regio Gooi en Vechtstreek, Visit Gooi & Vecht, VNO-NCW, KHN en HISWA/Recron;
- Aanpak Oostelijke Vechtplassen (voorheen het Gebiedsakkoord): de 21 partijen die de Aanpak Oostelijke Vechtplassen (GOV) hebben ondertekend;
- Metropoolregio Amsterdam (MRA): de 35 partijen die participeren in het convenant MRA.
- GR Plassenschap

Wat heeft het gekost/Financiën ?

(bedragen in de tabellen * € 1.000)

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	3.1	Economische ontwikkeling	Lasten	254	311	279	32	V
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	4	10	9	2	V
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Lasten	9	21	17	4	V
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	3.4	Economische promotie	Lasten	7	50	0	50	V
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recre:	Lasten	2.724	3.281	3.535	-254	N
Saldo lasten exclusief mutaties reserves					2.998	3.673	3.839	-166	N

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	3.1	Economische ontwikkeling	Baten	0	0	0	0	V
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Baten	0	-28	0	-28	N
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	3.4	Economische promotie	Baten	-1.315	-1.411	-1.494	83	V
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recre:	Baten	-1.146	-1.552	-1.724	173	V
Saldo baten exclusief mutaties reserves					-2.461	-2.991	-3.218	227	V

Code programm	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	0.10	Mutaties reserves	Baten	-102	-61	-61	0	N
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	0.10	Mutaties reserves	Lasten	24	207	257	-49	N
saldo mutaties reserves					-78	146	196	-49	N

Saldo inclusief mutaties reserves					459	829	817	12	V
--	--	--	--	--	------------	------------	------------	-----------	----------

Toelichting Verschillen

Lasten

Algemeen

In hoofdstuk 4.9 Overhead is een totaaloverzicht opgenomen van de uitgaven aan salariskosten en inhuurkosten versus de daarbij behorende begrotingsbedragen.

3.1 Economische ontwikkeling (voordeel € 32.000)

Er is een voordeel van € 32.000 op verschillende kleine posten zoals doorbelaste kosten en onderhoud.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (voordeel € 2.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregeling (voordeel € 4.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

3.4 Economische promotie (voordeel € 50.000)

Er is een voordeel van € 50.000 op de forensenbelasting. Dit komt doordat er in 2024, in het kader van forensen (belasting), veel minder extern advies nodig was dan geraamd.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (nadeel € 254.000)

Gebiedsakkoord (nadeel € 650.000)

Er is een nadeel van € 650.000 op de lasten van het Gebiedsakkoord. Dit komt doordat de lasten hiervan per abuis nog niet waren geraamd in de begroting 2024. Hierdoor ontstaat er een groot nadeel op de lasten. Overigens staat er tegenover dit nadeel een (niet geraamd) voordeel op de baten van het Gebiedsakkoord.

Plassenschap (voordeel € 374.000)

Er is een voordeel van € 374.000 op de bijdrage van het Plassenschap. De vastgestelde begrotingswijziging van het Plassenschap in 2024 is niet verwerkt in onze gemeentelijke begroting. Daarnaast zijn er minder uren besteed door gemeentelijke medewerkers dan begroot, doordat de werkzaamheden in minder uren gerealiseerd konden worden. Overigens staat er tegenover dit voordeel een (niet geraamd) nadeel op de baten van het Plassenschap.

Overige verschillen (voordeel € 22.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

0.10 Mutaties reserves (nadeel € 49.000)

Conform de begroting wordt er een storting in de reserve R&T gedaan van € 100.000. Aanvullend hierop vindt een nacalculatie plaats en zal er alsnog een aanvullende storting worden gemaakt van € 149.400. Tezamen met de correctie over 2023, waar de storting achterweg was gebleven van € 107.000, wordt er in 2024 in totaal een bedrag van € 256.400 in de reserve gestort. Dit is € 49.000 hoger dan het geraamde bedrag van de storting op basis van nacalculatie van de opbrengsten van de (water)toeristenbelasting en forensenbelasting.

Baten

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregeling (nadeel € 28.000)

Er is een nadeel van € 28.000 op de vergoeding van de standplaatsen (pachten). Er zijn minder inkomsten ontvangen dan geraamd. Dit komt omdat de inkomsten op taakveld 8.3 binnen programma 7 zijn geraamd en ook deels worden geboekt.

3.4 Economische promotie (voordeel € 83.000)

Er is een voordeel van € 83.000 op de verschillende belastingen die landen op dit taakveld. Er is € 24.000 aan landtoeristenbelasting en € 63.000 aan watertoeristenbelasting meer ontvangen dan geraamd, per saldo dus € 87.000 meer aan toeristenbelasting. Ook is er € 4.000 aan forensenbelasting minder ontvangen dan geraamd.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (voordeel € 173.000)

Leges (voordeel € 38.000)

Er is een voordeel van € 38.000 op de verschillende leges. Er is € 34.000 aan woonschipontheffing meer ontvangen dan geraamd. Daarnaast is er € 10.000 aan dagontheffingen snelvaren meer ontvangen dan geraamd. Daar staat tegenover dat er € 6.000 aan snelvaarontheffingen minder is ontvangen dan geraamd.

Gebiedsakkoord (voordeel € 625.000)

Er is een voordeel van € 625.000 op de baten m.b.t de bijdrage voor het Gebiedsakkoord. Dit komt doordat de baten hiervan per abuis nog niet waren geraamd in de begroting 2024. Hierdoor ontstaat er een groot voordeel op de baten. Overigens staat er tegenover dit voordeel een (niet geraamd) nadeel op de lasten van het Gebiedsakkoord.

Bijdrage Plassenschap (nadeel € 490.000)

Er is een nadeel van € 490.000 op de bijdrage van het Plassenschap. De vastgestelde begrotingswijziging van het Plassenschap in 2024 is niet verwerkt in onze gemeentelijke begroting. Daarnaast zijn er minder uren besteed door gemeentelijke medewerkers dan begroot, doordat de werkzaamheden in minder uren gerealiseerd konden worden. Dit leidt tot lagere inkomsten en dus een nadeel voor de begroting. Overigens staat er tegenover dit nadeel een (niet geraamd) voordeel op de lasten van het Plassenschap.

4.5 Programma 5 Sociaal Domein

Programma 5 bestaat uit een deel van de taakvelden van het BBV taakveld categorieën 4 (Onderwijs), 5 (Sport, cultuur en recreatie) en 6 (Sociaal domein).

Beschrijving

Onze zorgmaatschappij ondergaat een grote transformatie. Zorgvragen aan gemeenten, en daarmee gepaard gaande zorgkosten, nemen toe. Tegelijk verbindt het Rijk taken die gemeenten moeten uitvoeren steeds nadrukkelijker aan taakstellende budgetten die steeds krappere worden. Dit dwingt ons tot keuzes en ombuigingen. Inwoners die onze steun nodig hebben, houden we bij ons. Daartoe brengen we onze ketenpartners in positie om vroegtijdig en daar waar nodig passende hulp, een luisterend oor en kwalitatieve zorg te bieden.

We geven prioriteit aan preventietaken, eenzaamheidsbestrijding en inclusie. Onze inwoners zijn gebaat bij voorzieningen die helpend zijn bij een gezonde leefstijl, zoals deelname aan sport- en cultuuraanbod. Lokaal werken we hiervoor samen met professionals verenigd in Gezond Wijdemeren, professionele en vrijwillige zorgpartners, en binnen onze dorpen met het sociaal wijkteam en onze sociaal maatschappelijke instellingen. We maken afspraken in de regio, sluiten zorgakkoorden en werken samen met ziekenhuis Tergooi MC in Hilversum. Zo nemen we onze verantwoordelijkheid voor de maatschappelijke opgave van een vitale samenleving en toekomstbestendige zorg.

Als we de zorg voor onze kwetsbare inwoners ook voor de toekomst willen garanderen, moeten we de inzet van publiek beschikbaar gestelde gelden doelmatig en efficiënt gaan beleggen. We voeren hierover het gesprek met de VNG en de Rijksoverheid, en benutten de middelen die zijn gekoppeld aan de opgave. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), de Brede SPUK-middelen (Specifieke Uitkering) en het Sportakkoord II bieden het fundament voor een samenhangend gezondheidsbeleid.

Brede SPUK-regeling

De Brede SPUK-regeling bestaat sinds 2023. Deze regeling van de Rijksoverheid is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De (inhoudelijke) stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. Voor het overgrote deel komt deze regeling als vervolg op tijdelijke doeluitkeringen die eind 2022 afliepen. In die zin is dit dus geen extra geld. De regeling schrijft een aantal thema's voor waar de middelen op ingezet moeten worden. De uitwerking voor de inzet van de Brede SPUK-middelen wordt gebaseerd op de visie en uitgangspunten in het Integraal Beleidskader en de Maatschappelijke Agenda 2024-2027.

Onderwijs

Wat wilden we bereiken?

- We zien toe op de bouwkundige staat van schoolgebouwen die voldoen aan duurzaamheidseisen.
- De samenwerking tussen scholen, de gemeente, en lokale en regionale organisaties op het gebied van onderwijs, kinderopvang, preventie en jeugdhulp zetten we voort;
- Het voorkomen van voortijdig schooluitval en thuiszitten.

- We blijven aangesloten bij de regionale samenwerking op het gebied onderwijs en jeugdhulp.
- Ieder kind telt mee en heeft recht op (passend) onderwijs.

Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

Onderwijshuisvesting

- Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs is vastgesteld. In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs zijn de toekomstige investeringsopgaven ten opzichte van deze verantwoordelijkheid uitgewerkt.
- De aanbesteding van het IKC (Integraal Kind Centrum) loopt. De verwachting is dat in 2025 het uitvoeringskrediet wordt beschikt.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

- In de regionale samenwerkingsagenda is afgesproken om het programma Kansrijke Start aan te bieden. Dit is in 2024 in Wijdemeren aangeboden en uitgevoerd. Hiermee is een bijdrage geleverd aan kansengelijkheid.
- De kinderopvangorganisaties kregen financiële ondersteuning voor het aanbieden van voorschoolse educatie. In Wijdemeren is gesubsidieerde voorschoolse educatie mogelijk voor kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar met een taalontwikkelingsachterstand. Hiermee is een bijdrage geleverd aan het verminderen van onderwijsachterstanden.
- Er is twee keer overlegd met schooldirecteuren en locatieleiders van de kinderopvangorganisaties die voorschoolse educatie aanbieden. De overleggen waren gericht op het bestrijden van onderwijsachterstanden en op onderlinge afstemming.
- Team Sportservice heeft op een deel van de basisscholen een motorische screening uitgevoerd. In het schooljaar 2023-2024 zijn 186 basisschoolleerlingen gescreend op een mogelijke motorische achterstand. De kinderen die dat nodig hadden, konden vervolgens deelnemen aan lessen Motorische Remedial Teaching (MRT).
- Vanuit bureau Halt is op basisscholen voorlichting gegeven over maatschappelijke thema's zoals 'Gedrag online', 'Veilig oud & nieuw' en 'Invloed van de groep'.
- Wijdemeren deed in 2024 mee aan de Week van Respect.
- De ondersteuning van de Bibliotheek op School en de Voorleesexpres is in 2024 gecontinueerd.
- Aan nieuwkomersleerlingen in de basisschoolleeftijd is taalonderwijs aangeboden.
- Voor het bewegingsonderwijs in de sporthallen bekostigde de gemeente het busvervoer.
- De gemeente is aangesloten bij het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL). Het RBL voerde ook in 2024 de wettelijke taken van de gemeente uit. Het aantal voortijdig schoolverlaters is gedaald van 35 (in 2022-2023) naar 27 in het schooljaar 2023-2024. Het aantal verzuimmeldingen is gedaald van 296 naar 260.
- Het programma 'Cultuur met kwaliteit' is niet doorgegaan wegens onvoldoende middelen.

Sport, cultuur en recreatie

- Er zijn subsidies verstrekt voor het lokale culturaanbod. Hierdoor is het lokale aanbod in stand gebleven.
- Er is geen nieuwe subsidieregeling bijgekomen. De cultuursubsidies zijn niet actief gekoppeld aan het ontwikkelen van een gezonde leefstijl en zelfredzaamheid. Dit doel is vervallen. Er zijn ook geen gelden ingezet om cultuur te laten bijdragen aan mentale gezondheid.

Opvang

- In 2024 was onze indicatieve opgave voor het opvangen van Oekraïense ontheemden 267. Hiervan zijn er 113 plekken gerealiseerd in de gemeentelijke opvang. Los van deze 113 mensen wonen er ook nog 8 Oekraïners in de particuliere opvang (POO).
- In totaal zijn er acht gemeentelijke opvanglocaties: de Kwakel, het Drieluik, de Kerklaan, het Spiegelhuys, de hockeyclub, een vakantiepark, het Lichtbaken en de Beeldentuin.
- De Kwakel is in 2024 gerealiseerd en kan in totaal 46 Oekraïense ontheemden huisvesten.
- In 2024 is de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) veranderd. Oekraïense ontheemden moeten nu een verplichte eigen bijdrage betalen.

De taakstelling van 2024 voor het plaatsen van statushouders was 59. In 2024 hebben 14 mensen een plek gekregen. Dit betekent dat er een achterstand is, want 45 statushouders wachten nog op plaatsing. Overigens zijn van deze 45 statushouders 4 mensen wel geplaatst, maar dit is nog niet administratief verwerkt.

Sportbeleid en activering

- Inwoners en organisaties konden voor vragen en advies over bewegen en sporten terecht bij buurtsportcoaches.
- De buurtsportcoaches organiseerden beweegactiviteiten en hebben zich met ketenpartners ingezet voor een gezonde leefstijl van inwoners van alle leeftijden. Voor de jeugd zijn o.a. de naschoolse carroussel, sportproeverijen en de traditionele zeildag georganiseerd. Voor volwassenen is vooral ingezet op wandelgroepen voor mensen die diabetes willen voorkomen of ter vermindering van hun klachten. In het najaar zijn drie nieuwe wandelgroepen gestart; in Nederhorst den Berg, Kortenhoef en Loosdrecht. Voor senioren zijn o.a. een fitheidstest en fietsactiviteiten georganiseerd en er is een brochure gemaakt met een overzicht van de sport- en beweegaanbieders voor 65-plussers.
- De sportverenigingen konden ook in 2024 weer een beroep doen op de clubondersteuner van Team Sportservice. Daarnaast zijn er enkele workshops en scholingen georganiseerd.
- Wijdemeren participeerde in het regionaal samenwerkingsverband voor Aangepast Sporten. Personen met een beperking of een chronische aandoening konden met hun vragen terecht bij een regionaal contactpersoon.
- De regionale pilot voor alcoholpreventie bij sportverenigingen is verlengd. Het doel is een betere naleving van de leeftijdsgrens voor het schenken van alcohol. De nieuwe ronde van de pilot startte in oktober 2024 en loopt tot september 2025. Er doen drie verenigingen uit Wijdemeren mee.

Bibliotheek

- We hebben subsidie verleend voor het exploiteren van de bibliotheek bij de vestigingen in Nederhorst den Berg en Loosdrecht.
- Er is een subsidie verleend voor het aanbieden van een informatiepunt digitale overheid (IDO) bij de bibliotheekvestigingen.
- Net als voorgaande jaren is de bibliotheek gesubsidieerd om de Voorleesexpres in geheel Wijdemeren aan te bieden.
- Er is net als voorgaande jaren subsidie verleend voor de bibliotheek op school (dBos) bij de Catamaran in Oud-Loosdrecht, de Antoniuschool, de Curtevenne en de Regenboog in Kortenhoef, en de Joseph Lokin in Ankeveen.

Dierenopvang

Gemeenten hebben een wettelijke taak bij de opvang van zwerfdieren. We sluiten samen met de regiogemeenten dienstverleningsovereenkomsten af voor de opvang en het vervoer van zwerfdieren en in het wild levende dieren. Samen met Hilversum is gewerkt aan een toekomstbestendige dierenopvang voor de regio. In juli 2024 is daarvoor een raadsbesluit genomen. Hierin is opgenomen dat Wijdemeren de dierenopvangorganisaties kostendekkend gaat financieren en de middelen daarvoor opneemt in de begroting 2025 en verder.

Dorpenbeleid

- We werken toe naar een integrale benadering van opgaven in de openbare ruimte, en op het gebied van veiligheid en leefklimaat. Dat doen we dorpsgericht, samen met gemeentelijke gebiedsregisseurs.
- Burgerparticipatie wordt een vanzelfsprekend onderdeel van lokaal beleid.
- Behoud en bescherming van de dorpsidentiteiten (couleur locale) voor nu en in de toekomst.
- Samenwerking en burgerparticipatie versterken en vergroten.
- Onderlinge betrokkenheid van inwoners in de verschillende kernen versterken.
- Op basis van het evaluatierapport 2019-2023 wordt het Dorpenbeleid doorontwikkeld.

Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

- In de verschillende kernen zijn diverse groene en sociaal-maatschappelijke initiatieven uitgevoerd.
- De gebiedsregisseurs Dorpenteam werken meer integraal samen met het fysieke domein, het sociale domein, Veiligheid, vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en Communicatie.

- Samen met de inwoners van Ankeveen zijn verschillende vormen van participatie onderzocht, zoals een dorpenraad
- Het Dorpenteam heeft, vanuit het belang van de dorpen, bijgedragen aan discussies rond de herindeling.
- Er is een actieve samenwerking rond projecten en initiatieven in de kernen, waarbij participatie laagdrempelig is en afgestemd op de verschillende doelgroepen.
- De doorontwikkeling van het Dorpenbeleid is vertaald in het Integraal Beleidskader 2024-2027 en de Maatschappelijke Agenda 2024-2027.
- In 2024 is een sociale kaart ontwikkeld in de vorm van de brochure 'Wegwijs' en een webpagina Sociale Wegwijzer Wijdemeren, die is gekoppeld aan de gemeentelijke website. Netwerken zijn versterkt.
- Vanuit het Dorpenteam zijn subsidies verkregen van:
 - De provincie Noord-Holland in het kader van het 'versterken van de maatschappelijke sector', dit is met name gebruikt om ontmoetingsplek De Dodaars in Kortenhoeft te ondersteunen en vrijwilligersondersteuning te versterken.
 - De zwerfafvalvergoeding, die is gebruikt voor groenprojecten.
 - De ZonMw 'Impuls gezonde leefomgeving': in samenwerking met bewoners en de energiecoöperatie de groene leefomgeving verbeteren.

Hierdoor is het Dorpenbudget meer dan verdubbeld en zijn bepaalde uitgaven vanuit dit budget overgeheveld naar deze subsidies.

Inburgering

Wat wilden we bereiken?

- We streven na dat statushouders en ontheemden zich thuis voelen in onze gemeente. Daartoe voeren we het gesprek en werken we samen met maatschappelijke partners in het sociaal domein.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

- Met inburgeraars is een Plan Inburgering en Participatie opgesteld. Hierin wordt uiteengezet welke leerroute zij gaan volgen.
- In Wijdemeren zijn er in totaal 18 inburgeraars gestart met een taal cursus.
- Er zijn 4 inburgeraars gestart op de Z-route, 3 bij het Fairfield College en 1 bij IVIO.
- Er zijn 4 inburgeraars gestart op de Onderwijsroute, allemaal bij Danner & Danner.
- Er zijn 5 inburgeraars gestart op de B1-route, allemaal bij het Fairfield College.
- Er zijn 5 inburgeraars gestart op de B1-entree, allemaal bij het Fairfield College.
- Naast het Taalcafé in de bibliotheek van Loosdrecht is er sinds 18 november 2024 een Taalcafé in het Sociaal Cultureel Centrum in Nederhorst den Berg. Hier kunnen inburgeraars elke maandag van 10.00 tot 11.30 uur de Nederlandse taal oefenen.

Minimabeleid en schuldhulpverlening

Wat wilden we bereiken?

- Inwoners met een beperkt budget voelen zich niet buitengesloten in de Wijdemeerse samenleving.
- Geldzorgen in een bredere context beschouwen om aan oplossingen te kunnen werken.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

- Op 16 januari 2024 heeft het college besloten de inkomensgrens voor het minimabeleid en de bijzondere bijstand te verhogen van 120% naar 130%.
- Tijdens de raadsvergadering van 11 juli 2024 heeft het college een stelpost van € 200.000 toegezegd voor het verhogen van de bedragen van het minimabeleid.
- Op 24 september 2024 heeft het college besloten de overeenkomst Collectieve Zorgverzekering Minima met Zilveren Kruis te verlengen en de maandelijkse gemeentelijke bijdrage te verhogen van € 5,00 naar € 12,25. Er zijn hierdoor meer aanmeldingen dan in voorgaande jaren.
- In 2024 heeft het Volwassenfonds Sport & Cultuur in totaal 21 mensen geholpen. 20 mensen willen graag sporten en 1 persoon koos een culturele activiteit.
- In 2024 heeft Jeugdfonds Sport & Cultuur in totaal 78 kinderen geholpen. 71 kinderen gaan sporten en 7 kinderen kozen een culturele activiteit.

- We hebben relaties met onze maatschappelijke partners weer opgepakt. Denk hierbij aan Geldfit en Stimulanz (Berekenuwrecht).
- Het sociaal wijkteam richt zich actief op de vroegsignalering waarbij er met een brede blik gekeken wordt naar de problematiek van inwoners. Hierdoor is het mogelijk om te schakelen tussen verschillende maatschappelijke partners zoals Versa, MEE, het PINGloket en Geldfit.
- Het sociaal wijkteam staat in nauw contact met de zorgverzekeraars, woningbouwcoöperaties en huisartsen om problemen vroegtijdig te signaleren.
- In Wijdemeren startte in 2024 de pilot 'Welzijn op recept'. Dit behandelt klachten die ontstaan zijn door psychosociale problemen, waaronder financiële zorgen.

Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening

Wat wilden we bereiken?

- Zoveel mogelijk inwoners, ook zij met een afstand tot de arbeidsmarkt, helpen aan een baan of een passende dagbesteding.
- Onze inwoners doen mee aan de samenleving, ongeacht een beperking en/of afstand tot de arbeidsmarkt.
- Uitvoering geven aan het programma Werk en Participatie 2023-2026.
- We bieden ruimte voor lokaal maatwerk en zetten lokale re-integratieactiviteiten voort.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

- De uitstroom uit de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) gaat sneller dan verwacht. Sinds 2015 kunnen er geen mensen meer in de WSW instromen. Dit betekent dat door natuurlijk verloop steeds minder inwoners een WSW-plek hebben. In 2024 was sprake van tien ingevulde WSW-plekken.
- Inwoners die een beschutte werkplek nodig hebben, kunnen deze krijgen (Nieuw beschut). In 2024 zijn er vier voltijdspotjes ingevuld. Twee plekken waren voorzien in het businessplan van Tomingroep.
- We hebben meegewerkt aan de midterm review die door Berenschot is uitgevoerd en in juli is opgeleverd. Hierin is tussentijds stilgestaan bij de transitie die de Tomingroep doormaakt van werkbedrijf naar werk-leerbedrijf. Berenschot heeft aanbevolen de samenwerking tussen de uitvoeringsteams te intensiveren, zodat het aanbod van Tomin (meer) kan aansluiten op de vraag.
- De samenwerking met Tomingroep is op uitvoeringsniveau geïntensiveerd. Casussen worden in overlegvorm en in gezamenlijkheid doorgesproken.
- Er zijn vijf Participatiewetplekken ('Participatiebanen') gereserveerd bij de Tomingroep, waarvan er drie zijn gerealiseerd. In januari 2025 is na diagnosefase bij Tomingroep aan minstens drie extra klanten een plek geboden.
- De re-integratieconsulenten hebben regionale Werken aan Werk-trajecten ingezet. Daarnaast hebben zij (lokale) maatwerktrajecten kunnen in- en voortzetten, mede door financiering vanuit het Regionaal Mobiliteitsteam Gooi en Vechtstreek (RMT).
- Consulenten keken integraal naar de situatie van de klant en werken bij problematiek op meerdere leefgebieden samen met interne en externe maatschappelijke partners.

Op 1 januari werd er aan 184 huishoudens een uitkering op grond van de Participatiewet verstrekt. Op 31 december was sprake van 194 lopende Participatiewet-uitkeringen. Er zijn in dit jaar 71 huishoudens ingestroomd, en 61 uitgestroomd.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet

Wmo: wat wilden we bereiken?

- We bevorderen en dragen er aan bij dat onze ouderen en inwoners met een geïndiceerde zorgvraag, wanneer zij dat wensen, zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Jeugdhulp: wat wilden we bereiken?

- Jeugdigen groeien in onze gemeente veilig en kansrijk op, en kunnen zich vrij ontwikkelen. Elke jeugdige krijgt bescherming als er sprake is van onveiligheid.
- Kwetsbare kinderen krijgen een kansrijke start.
- Kinderen die niet thuis kunnen wonen, groeien zo dicht mogelijk bij huis op.
- Voorkomen van uithuisplaatsingen.
- Uitvoering geven aan het Regionaal Beleidsplan Bescherming en Opvang dat in 2022 gemeentelijk is vastgesteld. Hieronder vallen de gemeentelijke taken op het gebied van geestelijke gezondheids- en

verslavingszorg, aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.

Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

Subsidies grote welzijnspartners

- Er zijn subsidies verstrekt aan het lokale welzijnsbeleid. Hierdoor is het lokale aanbod in stand gebleven.

Niet-geïndiceerde dagbesteding (beweging richting het voorveld) #1

- Bij zes aanbieders in Wijdemeren is in samenwerking met Hilversum als algemene voorziening op het perceel maatwerkvoorziening "licht" omgezet in "te starten" in 2025.

Niet-geïndiceerde dagbesteding (beweging richting het voorveld) #2

- In 2024 is de dagbesteding voor cliënten zonder zorgindicatie uitgebreid van twee naar vier ontmoetingsgroepen, zodat in ieder dorp in onze gemeente sociale activiteiten hebben plaatsgevonden.

Mantelzorgondersteuning en eenzaamheid

Wij hebben de mantelzorgondersteuning versterkt door:

- De digitale toegang tot mantelzorgondersteuning verder op te bouwen.
- Mee te doen aan de regionale bewustwordingscampagne over mantelzorg en eenzaamheid.
- Deel te nemen aan de regionale aanpak voor de verbetering van samenwerking tussen partijen die mantelzorgondersteuning aanboden.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

- Onafhankelijke cliëntondersteuning is een wettelijke taak voor inwoners met een hulpvraag. Wij hebben de ondersteuning ingekocht bij MEE en deze is succesvol uitgevoerd.

Maatwerkdienstverlening 18+

- **Traject 'heroverwegingen' in de regio**
 - De maatwerkcontracten zijn niet meer financieel houdbaar bevonden tot aan 2028. Er is gekozen om deze te vernieuwen met nieuwe uitgangspunten, genaamd de 'heroverwegingen'. Dit betekent dat de maatwerkcontracten van huishoudelijke hulp, individuele begeleiding en hulp bij het huishouden opnieuw ingekocht worden na het aflopen van de contracten in 2028. Daarnaast kijken we hoe de verschuiving van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen wordt ingezet.
- **Begeleiding en dagbesteding**
 - Wij hebben adequate hulp aan de inwoners geboden. Omvang, duur en aard van de dienstverlening zijn deskundig afgestemd.
- **Hulp bij huishouden**
 - Wij hebben geen normenkader opgesteld voor huishoudelijke hulp. Wél zijn we begonnen met het aanpassen van de Wmo-verordening waar dit onder valt.
 - Omdat het Rijk niet de verwachte inkomensafhankelijke bijdrage heeft doorgevoerd, hebben we ons hier niet op voorbereid.
- **Dagbesteding**
 - Wij hebben adequate hulp aan de inwoners geboden. Omvang, duur en aard van de dienstverlening zijn deskundig afgestemd.
 - Noodmaatregelen bij dagbesteding zijn in de regio afgestemd met de aanbieders. De indicatie 'dagbesteding licht' wordt in 2025 niet meer afgegeven en de bestaande indicaties worden op 'middel' gezet.

Maatwerkdienstverlening 18-

- Het project Kansrijke Start is in 2024 uitgebreid met twee trajecten 'Stevig ouderschap'.
- Met huisartsen in Kortenhoef en Nederhorst den Berg is afgesproken dat de huisarts een verwijzing met betrekking tot jeugdhulp doorzet naar een consultant van het wijkteam. Hierdoor kan er een uitgebreider onderzoek plaatsvinden naar de meest passende zorg en wordt de huisarts ontlast. De consultant van het wijkteam zit eenmaal per week op de huisartsenpraktijk in Kortenhoef.
- Bij de huisartsen in Loosdrecht is een POH-er voor 8 uur per week ingezet.

- Regionaal is het project Aanpak wachttijden (instroom, doorstroom, uitstroom) van start gegaan om een oplossing te vinden voor tijdige en passende jeugdhulp.
- Regionaal is het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming opgepakt met het doel te kijken naar hulp die eerder komt en beter aansluit bij het gezin.

Volksgezondheid

- In het kader van de Wet publieke gezondheid zette de GGD zich in 2024 ook weer in voor ziektepreventie, infectieziektebestrijding, gezondheidsbescherming en -bevordering. Het aanbod in 2024 bestond o.a. uit het vaccinatieprogramma, de jeugdgezondheidszorg (team Jeugd en Gezin), Kansrijke Start, acties ter bevordering van een gezonde leefstijl, en het toezicht op de kinderopvang en peuterspeelzalen.
- Vanuit de landelijke middelen voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) is Gezond Wijdemeren ondersteund. Gezond Wijdemeren organiseerde in 2024 veel activiteiten voor inwoners en professionals ter bevordering van een gezonde leefstijl en domeinoverstijgende samenwerking. Daarnaast opende Gezond Wijdemeren in november drie leefstijlloketten: in Nederhorst den Berg, Kortenhoef en Loosdrecht. Het doel is om de druk op de eerstelijnszorg te verminderen en dat inwoners – op termijn – minder leefstijlgerelateerde aandoeningen krijgen.
- Versa Welzijn is in de tweede helft van 2024 gestart met het aanbieden van de interventie 'Welzijn op Recept'. Een welzijnscoach begeleidt inwoners met psychosociale problematiek zodat zij na het (relatief korte) traject zelfstandig hun eenzaamheid en sociaal isolement kunnen verminderen.
- In 2024 is gestart met de implementatie van de ketenaanpak Valpreventie. Samen met ketenpartners is door Team Sportservice gewerkt aan de opsporing van inwoners met een valrisico en aan passende preventietrajecten voor deze risicogroep.

Relevante informatie

Relevante beleidsstukken

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma staat onder meer beschreven in:

- Financieel herstelplan 2024-2027
- Regionaal programma Werk en Participatie 2023-2026
- Nota maatschappelijke agenda (MAG) 2018-2021, integraal beleidsdocument, gestoeld op eerdere beleidsnota's jeugd/Wmo
- (Regionale) Beleidsnota bescherming en opvang t/m 2025
- Startnota 'Goed ouder worden in Wijdemeren' (9 februari 2022)
- Verordening maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2020 (inclusief regeling mantelzorgwaardering Wijdemeren)
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2020
- Verordening jeugdhulp gemeente Wijdemeren 2018
- Verordening SMI (sociaal medische indicatie) 2013
- Beleidsregels jeugdhulp 2018
- Beleidsplan armoede en schuldhulpverlening Wijdemeren 2019-2022 (inclusief minimabeleid)
- Verordening Re-integratie, LKS en studietoelage 2023
- Uitvoeringsplan veranderopgave inburgering Wijdemeren
- Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ Wijdemeren 2015
- Verordening individuele inkomenstoeslag Wijdemeren 2021
- Handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Wijdemeren 2016
- Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Wijdemeren 2021
- Beleidsregels beschut werk 2015
- Beleidsregels loonwaardebepaling 2015
- Beleidsregels bijzondere bijstand 2017
- Beleidsregels verwijtbaarheid en bestuurlijke boete 2015
- Beleidsregels BBZ 2020
- Verordening leerlingenvervoer 2019 + uitvoeringsregels leerlingenvervoer 2019
- Verordening onderwijshuisvesting 2015
- Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid 2003

- Verordening subsidie voorschoolse educatie en peuteropvang 2022
- Beleidsregels handhaving wet kinderopvang
- Collegevoorstel 2021 t.b.v. uitvoering Nationaal Programma Onderwijs (NPO)
- Convenant eerste opvang onderwijs 2022
- Samenwerkingsovereenkomst Talent Primair 2017
- Afsprakennotitie voorschoolse educatie 2020-2024
- Cultuurnota 2018-2021
- Samenwerkingsovereenkomst bibliotheek en de gemeenten Eemnes, Gooise Meren, Weesp en Wijdemeren 2023-2024
- Subsidiebeleidskader 2022-2025
- Algemene Subsidieverordening Wijdemeren 2021
- Deelverordening incidentele subsidies Wijdemeren 2021
- Subsidiebeleid lokale basisscholen 2021
- Regionale woonvisie tot 2040 en Woonvisie Wijdemeren t/m 2024
- Evaluatie Dorpenbeleid 2019-2023
- Prestatieafspraken Wijdemeren en woningbouwvereniging tot 2023
- Huisvestingsverordening Gooi en Vechtstreek 2019 (moet in 2023 opnieuw worden vastgesteld)
- Woonakkoord provincie Noord-Holland (tot 2040)
- Integraal Beleidskader Sociaal Domein en Maatschappelijke Agenda 2024-2027

Wettelijke basis voor dit programma

- Wet gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen
- Wet op het primair onderwijs
- Wet op het voortgezet onderwijs
- Wet passend onderwijs
- Wet op de expertisecentra
- Leerplichtwet 1969
- Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)
- Wet op het onderwijstoezicht
- Wet publieke gezondheid
- Jeugdwet
- Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
- Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE)
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Participatiewet (inclusief Wet taaleis)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
- Wet inburgering
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
- Wet banenafpraak
- Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI)
- Huisvestingswet
- Wet Aanpak Woonoverlast
- Mediawet
- Woningwet
- Bibliotheekwet

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Inwoners en ondernemers
- Sport- en cultuurverenigingen
- Zorg- en welzijnsorganisaties
- Zorg en Veiligheidshuis, regiogemeenten en de regio Gooi en Vechtstreek

- COA
- Aanbieders inburgeringscursussen
- Ondernemend Wijdmeren
- Ouderenorganisaties
- Bibliotheek Gooi en meer
- Digi & Taalhuis
- Kursusprojekt Loosdrecht
- Vluchtelingenwerk Nederland
- Werkgeversservicepunt
- Re-integratie-adviseurs
- Metropoolregio Amsterdam (MRA)
- Basisscholen en andere onderwijsorganisaties
- Schoolmaatschappelijk werk
- Kinderopvangorganisaties
- Consultatiebureau en Regionaal Bureau Leerlingenzaken
- Woningbouwcorporaties
- Huurdersorganisaties
- Vereniging Sport en Gemeenten
- Team Sportservice
- Beheerstichtingen
- Dierenopvangorganisaties
- Versa
- Gezond Wijdmeren
- GGD

Wat heeft het gekost/Financiën ?

(bedragen in de tabellen * € 1.000)

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo V=Voordeel N=Nadeel	
P005	Sociaal domein	4.2	Onderwijshuisvesting	Lasten	936	1.033	834	198 V	
P005	Sociaal domein	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Lasten	990	765	1.058	-293 N	
P005	Sociaal domein	5.1	Sportbeleid en activering	Lasten	155	98	98	1 V	
P005	Sociaal domein	5.2	Sportaccommodaties	Lasten	662	780	667	113 V	
P005	Sociaal domein	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cu	Lasten	126	95	91	4 V	
P005	Sociaal domein	5.4	Musea	Lasten	21	102	107	-5 N	
P005	Sociaal domein	5.5	Cultureel erfgoed	Lasten	17	11	18	-8 N	
P005	Sociaal domein	5.6	Media	Lasten	428	482	485	-4 N	
P005	Sociaal domein	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lasten	105	118	92	26 V	
P005	Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	2.144	2.510	2.662	-152 N	
P005	Sociaal domein	6.2	Wijkteams	Lasten	945	867	927	-60 N	
P005	Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen	Lasten	5.646	6.350	5.241	1.109 V	
P005	Sociaal domein	6.4	Begeleide participatie	Lasten	608	597	632	-36 N	
P005	Sociaal domein	6.5	Arbeidsparticipatie	Lasten	371	379	468	-88 N	
P005	Sociaal domein	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Lasten	1.113	1.327	1.271	55 V	
P005	Sociaal domein	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	Lasten	3.424	3.773	3.714	59 V	
P005	Sociaal domein	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	Lasten	5.656	5.828	5.724	104 V	
P005	Sociaal domein	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	Lasten	-107	14	-163	177 V	
P005	Sociaal domein	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	Lasten	269	428	400	29 V	
P005	Sociaal domein	7.1	Volksgezondheid	Lasten	887	992	1.012	-19 N	
Saldo lasten exclusief mutaties reserves					24.397	26.548	25.339	1.210	V

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo V=Voordeel N=Nadeel	
P005	Sociaal domein	4.2	Onderwijshuisvesting	Baten	-233	-312	-244	-68 N	
P005	Sociaal domein	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Baten	-5	-92	-160	68 V	
P005	Sociaal domein	5.1	Sportbeleid en activering	Baten	-47	-10	-10	0 V	
P005	Sociaal domein	5.2	Sportaccommodaties	Baten	-113	-235	-59	-176 N	
P005	Sociaal domein	5.4	Musea	Baten	-5	-10	1	-11 N	
P005	Sociaal domein	5.6	Media	Baten	-23	-23	-23	0 N	
P005	Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	-521	-790	-944	154 V	
P005	Sociaal domein	6.2	Wijkteams	Baten	-1	0	-1	1 V	
P005	Sociaal domein	6.3	Inkomensregelingen	Baten	-3.549	-3.678	-3.689	12 V	
P005	Sociaal domein	6.4	Begeleide participatie	Baten	-13	0	0	0 V	
P005	Sociaal domein	6.5	Arbeidsparticipatie	Baten	-45	0	-53	53 V	
P005	Sociaal domein	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	-82	-235	-291	57 V	
P005	Sociaal domein	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	-172	-64	-64	0 V	
P005	Sociaal domein	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	0	0	0	0 V	
P005	Sociaal domein	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	Baten	119	0	-147	147 V	
Saldo baten exclusief mutaties reserves					-4.692	-5.448	-5.685	237	V

Code programm	Omschrijving programma	Taakve	Taakveld omschrijving	Lasten/bater	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo V=Voordeel N=Nadeel	
P005	Sociaal domein	0.10	Mutaties reserves	Baten	-825	-323	-136	-188 N	
P005	Sociaal domein	0.10	Mutaties reserves	Lasten	0	184	0	184 V	
saldo mutaties reserves					-825	-139	-136	-4	N

Saldo inclusief mutaties reserves					18.880	20.961	19.519	1.443	V
--	--	--	--	--	---------------	---------------	---------------	--------------	----------

Toelichting Verschillen

Lasten

Algemeen

In hoofdstuk 4.9 Overhead is een totaaloverzicht opgenomen van de uitgaven aan salariskosten en inhuurkosten versus de daarbij behorende begrotingsbedragen.

4.2 Onderwijshuisvesting (voordeel € 198.000)

Onderhoud (voordeel € 60.000)

In 2024 is er een voordeel van € 60.000 op de onderhoudskosten van de verschillende onderwijshuisvestingslocaties. Er was in 2024 minder behoefte aan het onderhoud en bovendien minder

onderhoud nodig dan geraamd. Jaarlijks wordt er namelijk bepaald of er onderhoud nodig is of dat dit eventueel uitgesteld kan worden.

Afschrijvingen (voordeel € 86.000)

Er is een voordeel van € 86.000 door lagere rentelasten en afschrijvingslasten dan geraamd. Dit heeft o.a. te maken met de aangepaste fasering van de investeringen en het niet toerekenen van rentekosten.

Sporthallen (voordeel € 66.000)

Er is een voordeel van € 66.000 op de kosten (energie, water) voor de sporthallen. Dit heeft te maken met de oorlog in Oekraïne van 2023, waardoor de verschillende nutsvoorzieningen ook duurder werden. Hierop is de begroting van Wijdemeren destijds aangepast. Echter, de prijzen zijn per 2024 weer gedaald. Dat zorgt ervoor dat we in 2024 een voordeel hebben.

Overige verschillen (nadeel € 14.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (nadeel € 293.000)

Salaris en inhuur (nadeel € 50.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Leerlingenvervoer (nadeel € 200.000)

Het tekort wordt voor € 200.000 veroorzaakt door een groei van het leerlingenvervoer dat wordt afgenomen van Vervoer Regio Gooi en Vechtstreek. In 2023 was deze stijging zichtbaar en dit heeft zich voortgezet in 2024. Deze stijging is vanaf 2025 al verwerkt in de regionale en gemeentelijke begroting.

Onderwijsachterstandenbeleid (nadeel € 45.000)

In 2024 is er € 45.000 extra besteed aan onderwijsachterstandenbeleid. Dit zorgt voor een zelfde afwijking bij de baten. De bestede middelen voor onderwijsachterstandenbeleid worden vergoed door een specifieke regeling (Spuk onderwijsachterstandenbeleid).

Overige verschillen (voordeel € 2.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.1 Sportbeleid en activering (voordeel € 1.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.2 Sportaccommodaties (voordeel € 113.000)

Sportcomplexen (voordeel € 84.000)

In 2024 is er een voordeel van € 84.000 op de kosten van de verschillende sportcomplexen en sporthallen. Dit komt doordat het onderhoud niet is uitgevoerd in 2024. Dit onderhoud is naar achteren geschoven en zal in de opvolgende jaren plaatsvinden.

Afschrijvingen (voordeel € 41.000)

Er is een voordeel van € 41.000 door lagere rentelasten en afschrijvingslasten dan geraamd. Dit heeft o.a. te maken met de aangepaste fasering van de investeringen en het niet toerekenen van rentekosten.

Overige verschillen (nadeel € 12.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (voordeel € 4.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.4 Musea (nadeel € 5.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.5 Cultureel erfgoed (nadeel € 8.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.6 Media (nadeel € 4.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (voordeel € 26.000)

In 2024 is grotendeels geen rente toegerekend aan de producten. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording mag er geen rente worden toegerekend aan de producten als er sprake is van een positief renteresultaat. Het voordelig effect hiervan bedraagt afgerond € 16.000. De afschrijvingskosten zijn € 10.000 lager dan in de begroting is geraamd.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (nadeel € 152.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

6.2 Wijkteams (nadeel € 60.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

6.3 Inkomensregelingen (voordeel € 1.109.000)

Bij het opstellen van de begroting 2024 is een fout gemaakt bij de doorbelasting van de begrotingsbedragen van de salarissen naar de taakvelden. In dit geval is abusievelijk een bedrag van € 1.109.000 teveel geraamd op taakveld 6.3 Inkomensregelingen. De doorbelasting van de gerealiseerde salariskosten is wel juist gedaan waardoor op taakveld 6.3 ten onrechte een voordeel ontstaat van € 1.109.000.

De betreffende doorbelasting van de begrote salariskosten had echter naar taakveld 8.3 Wonen en Bouwen moeten plaatsvinden. Ook daar geldt dat de gerealiseerde salariskosten wel juist zijn geboekt maar dat het nadeel ten opzichte van de begrote salariskosten nu € 1.109.000 te hoog is.

Omdat het bij de jaarrekening niet meer mogelijk is deze begrotingsposten aan te passen kan er niet anders dan volstaan worden dan in de jaarrekening melding te maken van deze omissie. Bij de voorjaarsnota 2025 wordt dit structureel recht gezet.

6.4 Begeleide participatie (nadeel € 36.000)

Binnen dit taakveld is sprake van een overschrijding van € 36.000 welke voornamelijk wordt veroorzaakt door de aanschaf en implementatie van nieuwe software, mede ingegeven door de behoefte aan meer managementinformatie binnen het sociaal domein.

6.5 Arbeidsparticipatie (nadeel € 88.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) (voordeel € 55.000)

Salarislasten (nadeel € 80.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Hulpmiddelen (voordeel € 135.000)

Het voordeel wordt voor € 50.000 veroorzaakt door een afrekening van hulpmiddelen van de Regio Gooi en Vechtstreek. Deze afrekening heeft betrekking op voorgaande jaren. Daarnaast wordt een voordeel van € 85.000 verklaard door minder hoge kosten aan hulpmiddelen dan verwacht. De kosten zijn ten opzichte van 2023 geïndexeerd, er is geen sprake van grote groei.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (voordeel € 59.000)

Salarislasten (nadeel € 166.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Dagbesteding (voordeel € 225.000)

Het voordeel wordt voor € 225.000 veroorzaakt door een omissie in de begroting, de kosten voor dagbesteding zijn per abuis dubbel begroot.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (voordeel € 104.000)**Salarislasten (nadeel € 71.000)**

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Jeugdhulp (voordeel € 175.000)

Het voordeel wordt voor € 175.000 verklaard door de extra inzet op goedkopere landelijk ingekochte jeugdhulp en door een lagere stijging van jeugdhulp dan verwacht.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (voordeel € 177.000)

Het voordeel wordt veroorzaakt door een lagere uitputting van de middelen die de Regio Gooi en Vechtstreek ontvangt van de centrumgemeente. Er is in Wijdemeren minder geëscaleerde zorg (bescherming & opvang) nodig dan de centrumgemeente voor Wijdemeren ontvangt. Het merendeel vloeit terug naar de gemeente.

6.82 Geëscaleerde zorg 18- (voordeel € 29.000)

De door de rechter opgelegde kindbescherming (kindbeschermingsmaatregel) wordt normaal gesproken volledig gedeclareerd. Dit is in 2024 (nog) niet het geval. Instellingen kunnen nog declaraties indienen over 2024.

7.1 Volksgezondheid (nadeel € 19.000)

Verschillen kleiner dan € 25.000 worden niet toegelicht.

0.10 Mutaties reserves (nadeel € 184.000)

Bij het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen is besloten de reserve sociaal domein niet op te heffen. Het voornemen tot opheffen is per abuis wel opgenomen in de begroting. De reserve is niet opgeheven waardoor dit een verschil veroorzaakt van € 184.000.

Baten**4.2 Onderwijshuisvesting (nadeel € 68.000)****Te ontvangen toe te rekenen kosten sporthallen (nadeel € 74.000)**

In 2024 is er een nadeel van € 66.000 op de te ontvangen toe te rekenen kosten m.b.t. de sporthallen. Dit zijn de kosten die we vanuit de gemeentelijke bedrijfsvoering (salarissen etc.) maken t.b.v. de sporthallen en vergoed krijgen door gebruikers van de sporthallen. Het gaat dan om de sporthallen die gebruikt worden door de verschillende onderwijslocaties binnen de gemeente. Het nadeel komt doordat er in de begroting per abuis nog een onjuist bedrag stond geraamd. Dit zal in de begroting aangepast en geactualiseerd worden.

Overige verschillen (voordeel € 6.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (voordeel € 68.000)

In 2024 is er € 45.000 extra besteed aan onderwijsachterstandenbeleid. Dit zorgt voor een zelfde afwijking bij de lasten. De bestede middelen voor onderwijsachterstandenbeleid worden vergoed door een specifieke regeling (Spuk onderwijsachterstandenbeleid).

Het restant wordt verklaard door extra WEB-gelden (Wet Educatie en Beroepsonderwijs). Met deze middelen wordt volwasseneducatie gefinancierd.

5.2 Sportaccommodaties (nadeel € 176.000)**Te ontvangen toegerekende kosten sporthallen (nadeel € 137.000)**

In 2024 is er een nadeel van € 137.000 op de te ontvangen toegerekende kosten van de sporthallen. Dit zijn de kosten die we vanuit de gemeentelijke bedrijfsvoering (salarissen etc.) maken t.b.v. de sporthallen en vergoed

krijgen door gebruikers van de sporthallen. Het nadeel komt doordat er in de begroting per abuis nog een onjuist bedrag stond geraamd. Dit zal bij de begroting 2026 aangepast en geactualiseerd worden.

Inkomensoverdrachten vanuit het Rijk (nadeel € 37.000)

Op dit programma en taakveld stond de volledige ontvangst van de SPUK Sport geraamd. Echter, de ontvangen gelden zijn verdeeld over verschillende programma's en taakvelden en zo ook geboekt. Het nadeel hier levert daardoor een voordeel op een ander programma en taakveld op, per saldo nagenoeg 0.

Overige verschillen (nadeel € 2.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

5.4 Musea (nadeel € 11.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 154.000)

Huren (voordeel € 105.000)

In 2024 is er een voordeel van € 105.000 op de ontvangen huren van de verschillende accommodaties. Dit heeft deels te maken met huurinkomsten die per abuis op dit taakveld zijn geland, maar op een ander taakveld binnen dit programma hadden moeten worden geboekt. Daar is dan ook een nadeel zichtbaar.

SPUK Inburgering (voordeel € 38.000)

In 2024 zijn er € 38.000 meer opbrengsten vanuit de specifieke uitkering Inburgering dan verwacht, dit betekent dat er ook meer uitgaven zijn geweest. De uitgaven worden door het Rijk gefinancierd.

Overige verschillen (voordeel € 11.000)

Het voordeel van € 11.000 zit hem in diverse kleine posten.

6.2 Wijkteams (voordeel € 1.000)

Verschillen kleiner dan € 25.000 worden niet toegelicht.

6.3 Inkomensregelingen (voordeel € 12.000)

Verschillen kleiner dan € 25.000 worden niet toegelicht.

6.5 Arbeidsparticipatie (voordeel € 53.000)

Het extra voordeel wordt verklaard door nagekomen ESF (Europees Sociaal Fonds) middelen over 2020-2022. Deze Europese subsidie heeft een complex verantwoordingsproces waardoor er voorzichtigheidshalve geen rekening mee is gehouden.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) (voordeel € 57.000)

Het verschil wordt voor € 24.000 verklaard door de verkoop van hulpmiddelen. Deze hulpmiddelen zijn in een eerder stadium door de gemeente gekocht en zijn nu vroegtijdig overbodig. De hulpmiddelen worden dan door de aanbieders teruggekocht (terugkoopregeling). De hoogte van deze inkomst is moeilijk te voorspellen. Het overige verschil wordt voornamelijk verklaard door een nagekomen CAK inkomst welke betrekking had op 2023.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (voordeel € 147.000)

Het voordeel wordt veroorzaakt door een lagere uitputting van de middelen die de Regio Gooi en Vechtstreek ontvangt van de centrumgemeente. Er is in Wijdemeren minder geëscaleerde zorg (bescherming & opvang) nodig dan de centrumgemeente voor Wijdemeren ontvangt. Het merendeel vloeit terug naar de gemeente.

0.10 Mutaties reserves (nadeel € 188.000)

Bij het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen is besloten de reserve sociaal domein niet op te heffen. Het voornemen tot opheffen is per abuis wel opgenomen in de begroting. De reserve is niet opgeheven

waardoor dit een verschil veroorzaakt van € 184.000. Het overige verschil van € 4.000 wordt niet nader toegelicht.

4.6 Programma 6 Natuur en Milieu

Programma 6 bestaat uit een taakveld van het BBV taakveld categorie 7 (Volksgezondheid en milieu).

Beschrijving

Het programma Natuur en Milieu gaat over het behoud van een gezonde leefomgeving. Daarbij spelen een aantal grote transities en maatschappelijke thema's een centrale rol. Denk bijvoorbeeld aan de energietransitie en de transitie naar een circulaire economie. Deze transities én de handhaving van milieuthema's zijn noodzakelijk om onze gezonde leefomgeving te behouden. Daarnaast is er een duidelijke samenhang met biodiversiteit, ecologie, stikstof, bomen, faunapassages en bermbeheer. De onderwerpen in dit programma vragen om een integrale benadering. Daarom zijn er verbindingen met alle andere programma's en beleidsvelden binnen de gemeente. Als gemeente zijn wij ook afhankelijk van diverse partners. Verbinden, stimuleren, samenwerken en mogelijk maken staan dan ook centraal in dit programma.

Wat wilden we bereiken?

- Een duurzame en gezonde leefomgeving. We werken toe naar een klimaatneutraal, circulair, klimaatadaptief en biodivers Wijdemeren in 2050.
- Verbinding tussen alle relevante beleidsdomeinen en programma's, zodat deze bijdragen aan een duurzame en gezonde leefomgeving.
- Ondersteuning en financiering van duurzame oplossingen voor bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.
- Samenwerking met diverse partners.

Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

Programma Klimaat

In 2024 hebben we verder gewerkt aan het programma Klimaat. Vanwege de fusie is dit beleidsdocument omgezet naar een Jaarplan Klimaat 2025. Het Jaarplan is gedeeld met de raad middels een raadsinformatiebrief.

Met het Jaarplan Klimaat geven we invulling aan landelijke doelstellingen voor 2030 en 2050 op het gebied van duurzaamheid. De financiële middelen komen uit de Brede Doeluitkering gelden Klimaatakkoord, diverse subsidies op projectniveau en het jaarlijks gemeentelijk duurzaamheidsbudget.

Energiebesparing bij bedrijven

Via de projecten 'Zon op grote daken' en 'Energiebesparing bij de Bedrijven' stimuleren wij bedrijven om energie te besparen en zelf op te wekken. We hebben bedrijven geholpen bij verduurzaming, en het voorkomen van overtredingen op het gebied van de Wet Milieubeheer (Activiteitenbesluit) en de Richtlijn Energie-Efficiëntie (EED). Hierin werken wij samen met de Energiecoöperatie Wijdemeren en de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek.

Warmtetransitie en Lokale Isolatie Aanpak

In 2021 heeft de gemeente Wijdemeren de Transitievisie Warmte vastgesteld. Vooruitlopend op een eerste wijkuitvoeringsplan heeft de gemeente verkend wat de mogelijke alternatieven voor warmte zijn in vier zogenoemde verkenningsbuurten. Op dit moment zijn de verkennende onderzoeken in de vier buurten afgerond. In 2024 hebben we vervolgstappen genomen en verder gewerkt aan Wijkuitvoeringsplannen. Ook zijn er voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een Warmteprogramma, het vervolg op de Transitievisie Warmte.

Gelijktijdig werken we met middelen vanuit het Nationaal Isolatie Programma aan de Lokale Isolatie Aanpak. Binnen dit project ontvangen inwoners professioneel advies, begeleiding en geld voor het isoleren van hun woning. Daarmee zijn zij beter voorbereid op de warmtetransitie.

Klimaatadaptatie

Bij het herinrichten van de openbare ruimte is klimaatadaptatie een vast uitgangspunt (zie ook programma 3). De subsidie op groene daken hebben we voortgezet in 2024. In 2024 is de subsidie negen keer uitgegeven. Sinds 2020 hebben in totaal bijna 250 huishoudens de subsidie ontvangen. Gezamenlijk hebben zij ruim 4500 vierkante meter groen dak aangelegd.

In de openbare ruimte worden duurzaamheids- en circulariteitsprincipes waar mogelijk toegepast in de projecten.

Circulaire economie

De transitie naar een circulaire economie wordt regionaal en bovenregionaal aangepakt.

Zo zijn er regionaal mogelijkheden verkend om circulair inkopen te bevorderen. Ook zijn er projecten omtrent circulaire economie opgezet, bijvoorbeeld een onderzoek naar een bouwkringloopwinkel of een project in samenwerking met boeren uit de regio om biobased isolatiemateriaal te verbouwen.

Afvalinzameling

De gemeente draagt bij aan een zo effectief mogelijk inzamelingssysteem van de Grondstoffen en Afvalstoffendienst (GAD). De gemeente geeft daarmee invulling aan de in 2021 vastgestelde grondstoffenvisie. Daarnaast zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de invoering van het nascheiden van PMD-afval dat in 2026 ingaat.

Bodemtaken

Met de ingang van de Omgevingswet op 1 januari 2024 hebben gemeenten bodemtaken overgedragen gekregen van de provincie. Zo ook Wijdemeren. De overgedragen taken hebben wij ondergebracht bij de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV).

Ecologische kennis en kunde

Onze flora en fauna zijn uniek voor Nederland én Europa. Voor zowel behoud als beheer hiervan hebben wij onze ecologische kennis en kunde ingezet, en waar nodig samengewerkt met ecologische adviesbureaus. Dit heeft geholpen bij de wettelijke taak van de gemeente om een natuurcheck uit te (laten) voeren bij omgevingsvergunningen.

Deze werkwijze is ondersteunend aan het strategisch adviseren bij ontwikkelingen rond ons Natura 2000-gebied en ontwikkelwensen van initiatiefnemers in ons grondgebied. Denk bijvoorbeeld aan de effecten van festivals in de buurt van een natuurgebied of renovatie van gebouwen waar vleermuizen in huizen. Daarnaast was er advisering nodig rond opgaven vanwege het veranderende klimaat, natuurinclusief bouwen en het ecologisch beheer van watergangen in Wijdemeren, bijvoorbeeld door middel van natuurvriendelijke oevers.

Relevante informatie

Relevante beleidsstukken

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Omgevingsvisie (2021)
- Duurzaamheidsagenda (2018)
- Grondstoffenvisie (2021)
- Regionale energiestrategie 1.0 (2021)
- Laadpalenbeleid (2019)
- Nota klimaatadaptatie (2020)
- Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (2017)
- Roadmap circulair inkopen en opdrachtgeverschap (2019)
- Visie Op weg naar Aardgasvrij (2021)
- Toekomstvisie Bedrijventerreinen (2021)
- Water- en Rioleringsprogramma 2023-2027

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in:

- Omgevingswet
- Kader richtlijn water (KRW) en Waterwet
- Wet milieubeheer en activiteitenbesluit milieubeheer
- Klimaatpakket en Klimaatwet

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Energiecoöperatie Wijdemeren
- Provincie Noord-Holland
- Regio Gooi en Vechtstreek
- Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV)
- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
- Regiogemeenten
- Inwoners en ondernemers
- Metropoolregio Amsterdam (MRA)
- GAD Gooi en Vechtstreek
- Nutsbedrijven en netwerkbeheerders
- Woningcoöperaties

Wat heeft het gekost/Financiën ?

(bedragen in de tabellen * € 1.000)

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P006	Natuur en milieu	7.4	Milieubeheer	Lasten	978	819	1.675	-857	N
Saldo lasten exclusief mutaties reserves					978	819	1.675	-857	N

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P006	Natuur en milieu	7.4	Milieubeheer	Baten	-344	0	-772	772	V
Saldo baten exclusief mutaties reserves					-344	0	-772	772	V

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P006	Natuur en milieu	0.10	Mutaties reserves	Baten	0	-63	-52	-10	N
saldo mutaties reserves					0	-63	-52	-10	N

Saldo inclusief mutaties reserves					634	756	851	-95	N
-----------------------------------	--	--	--	--	-----	-----	-----	-----	---

Toelichting verschillen

Lasten

Algemeen

In hoofdstuk 4.9 Overhead is een totaaloverzicht opgenomen van de uitgaven aan salariskosten en inhuurkosten versus de daarbij behorende begrotingsbedragen.

7.4 Milieubeheer (nadeel € 857.000)

Kosten diverse subsidies (nadeel € 812.000)

Er zijn in 2024 voor € 812.000 aan kosten gemaakt voor diverse subsidies (regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE), Nationaal Isolatieprogramma, Energiearmoede en Warmtetransitie). Echter, deze kosten waren per abuis niet geraamd in de begroting. Hierdoor is er een nadeel op de kosten. De geboekte kosten zijn nagenoeg gelijk aan de geboekte inkomsten. Het gaat om de volgende geboekte nadelen aan kosten per subsidie:

- Regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid (CDOKE) ad € 328.000
- Nationaal Isolatie Programma ad € 208.000
- Warmtetransitie (verkenningbuurten) ad € 266.000
- Energie besparen bedrijven ad € 10.000

Bijdrage Omgevingsdienst (nadeel € 72.000)

De bijdrage aan de OFGV (omgevingsdienst) viel € 72.000) hoger uit dan geraamd. Dit kwam door een tussentijdse begrotingswijziging vanuit het OFGV, waarop onze begroting niet meer is bijgesteld. In de voorjaarsnota 2025 wordt dit bijgesteld.

Overige verschillen (voordeel € 27.000)

Het overige voordeel van € 27.000 zit in diverse kleine posten.

Baten**7.4 Milieubeheer (voordeel € 772.000)**

Er zijn in 2024 voor € 772.000 aan hogere inkomsten ontvangen voor de subsidies (Regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid (CDOKE), Nationaal Isolatieprogramma, Warmtetransitie en Energie besparen bedrijven). Echter, deze inkomsten waren niet geraamd. Hierdoor is er een voordeel op de inkomsten. De geboekte inkomsten zijn nagenoeg gelijk aan de geboekte uitgaven. Het gaat om de volgende geboekte inkomsten per subsidie:

- Regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid (CDOKE) ad € 328.000
- Nationaal Isolatie Programma ad € 208.000
- Warmtetransitie (verkenningbuurten) ad € 226.000
- Energie besparen bedrijven ad € 10.000

Tegenover deze hogere inkomsten staan ook een hogere (niet geraamde) kosten op dit programma en taakveld. Per saldo is dit nagenoeg € 0.

0.10 Mutaties reserves (nadeel € 10.000)

Het nadeel betreft een lagere onttrekking aan de reserve Duurzaamheid dan geraamd.

4.7 Programma 7 Ruimtelijke ontwikkeling

Programma 7 bestaat uit de taakvelden van het BBV taakveld categorie 8 (Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing).

Beschrijving

De grote vraag naar woningen is nog steeds actueel terwijl het aanbod beperkt blijft. We willen in alle kernen bouwen om de vitaliteit van de dorpen te behouden en te versterken. Hierbij leggen we de focus op inbreiden, met daar waar mogelijk realisatie van een extra bouwlaag. Daarbij proberen wij alle belangen – woningbouw, bedrijvigheid, natuur en recreatie – te behartigen en in balans te houden.

De energietransitie en klimaatverandering spelen een steeds grotere rol. Bij nieuwe ontwikkelingen houden we rekening met de beperkingen van het elektranet, evenals klimaatadaptieve maatregelen en water(problematiek). Met deze uitdagingen voor ons, richten wij ons op toekomstbestendige gebiedsontwikkelingen.

Wat wilden we bereiken?

- Starten met de ontwikkeling van het Omgevingsplan.
- Realiseren van de woningbouwopgave passend in de omgeving en met inachtneming van vastgestelde kaders.
- Komen tot afronding van langlopende projecten.
- Verkopen van de percelen Dennenlaan (Loosdrecht) en Kininelaantje ('s-Graveland) voor woningbouw.
- Inzetten op 'haalbare' projecten.

Wat hebben we gedaan en wat hebben we daarmee bereikt?

Ruimtelijke ordening

Nagenoeg alle lopende juridische procedures inzake de oude provinciale regelgeving (PRV) afgerond, waaronder Cannenburgerweg 3-5 en Nederhorst Noord zijn afgerond.

Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024, heeft er een belangrijke verandering plaatsgevonden. Deze wetgeving heeft grote gevolgen voor de gemeente. Naast de bestaande procedures zijn er ook veel nieuwe procedures onder de nieuwe wetgeving uitgevoerd. Dit heeft aanzienlijke inspanning van zowel de gemeente als initiatiefnemers zoals het oplossen van technische storingsen en juridische vraagstukken, gevraagd.

Er is gewerkt aan de transitie naar één omgevingsplan voor de gemeente, inclusief technische aspecten zoals inbeheername en inhoudelijke wijzigingen om meer vergunningsvrij bouwen mogelijk te maken. Formulieren voor verzoeken, zoals principeaanvragen en kleine bouwwerken, zijn versimpeld. Dit heeft de dienstverlening verbeterd en biedt meer mogelijkheden voor vergunningsvrije bouwwerken.

Daarnaast zijn voorbereidingen gestart voor het integreren van gemeentelijke verordeningen in het omgevingsplan, zoals het inventariseren van regels over de fysieke leefomgeving en het plannen van hun verwerking in het omgevingsplan. Ook is aansluiting gezocht bij lopende processen en beleidsherzieningen.

Grondexploitatie

Project Porseleinhaven:

De Porseleinhaven geeft een boost aan het dorpscentrum van Oud-Loosdrecht. De karakteristieke woningen met winkeltjes, kantoorruimte en horeca aan het water zorgen voor levendigheid en zijn een gewilde plek om te wonen. Het oostelijke deel met kleurrijke pakhuizen en onder andere horeca is gereed.

De westzijde ligt nog braak. Vanwege capaciteitsgebrek bij de Raad van State en de rechtbank zijn de uitspraken in diverse lopende rechtsprocedures, waaronder de omgevingsvergunning voor het wonen, uitgesteld naar 2025. Pas bij een onherroepelijk omgevingsvergunning kan de ontwikkelaar starten met de verkoop en bouw van de woningen.

Wonen en bouwen

- Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning voor het Achtererf zijn afgegeven.
- De ruimtelijke randvoorwaarden voor Dennenlaan fase 2 zijn door de raad vastgesteld.
- Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning voor de Meenthof deelplan 1 zijn vastgesteld.
- Voor de Dennenlaan zijn ruimtelijke kaders vastgesteld en er is regelmatig contact geweest met een woningbouwcorporatie. Dit laatste geldt ook voor het Kininelaantje.
- De ontwikkeling van Ter Sype loopt. De ontwikkelaar maakt hier stappen.
- Samen met gemeente Hilversum is gewerkt aan het plan Puik aan de Raaweg. Er is overeenstemming over het bouwprogramma.
- Voor nieuwbouw aan de Kastanjelaan in Nederhorst den Berg is besloten over de ontwerpverklaring van geen bedenkingen.
- Voor de Terpstraschool zijn bijeenkomsten met omwonenden georganiseerd om tot ruimtelijke kaders te komen.

Deze en andere plannen dragen bij aan een toename van betaalbare, duurzame en toegankelijke woningen voor senioren, jongeren en jonge gezinnen.

Relevante informatie

Relevante beleidsstukken

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Huisvestingsverordening
- Handboek Inrichting Openbare ruimte (HIOR)
- Welstandsnota
- Monumentennota 2006
- Beleidsnotitie Archeologie
- Nota zichtbare handhaving
- (Regionale) Woonvisie
- Woonvisie Wijdemeren 2021-2024
- Notitie woonboten
- Nota snippergroen
- Nota grondbeleid 2020-2024
- Beleidsregels landgoederen Wijdemeren 2004
- Beleidsregels paardenbakken 2006
- Omgevingsvisie Wijdemeren 2040
- Bouwkostenbeleid 2014
- Nota plattelandswoningen
- Regionaal actie programma wonen (2017-2020)
- Mobiliteitsplan
- Beleidsregel parkeernormen Wijdemeren

Wettelijke basis voor dit programma

De wettelijke basis is vastgelegd in:

- Gemeentewet
- Wet ruimtelijke ordening
- Omgevingswet

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Inwoners en ondernemers (belanghebbenden)
- Iedereen die van de gemeente grond wil kopen, huren, pachten of gebruiken.
- Aanwonenden van de betreffende weggedeeltes (sanering wegverkeerslawaaï)
- Eigenaren van woningen (sanering wegverkeerslawaaï)
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&A)
- Regio Gooi en Vechtstreek
- Metropoolregio Amsterdam (MRA)
- Provincie Noord-Holland

- Provincie Utrecht
- Nood- en hulpdiensten
- Scholen
- Veilig Verkeer Nederland (VVN)
- Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV)

Wat heeft het gekost/Financiën ?

(bedragen in de tabellen * € 1.000)

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	8.1	Ruimtelijke ordening	Lasten	1.044	765	897	-133	N
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	8.2	Grondexploitatie (niet-bedr.terr.)	Lasten	88	1.515	2.037	-523	N
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	8.3	Wonen en bouwen	Lasten	2.162	1.069	2.848	-1.779	N
Saldo lasten exclusief mutaties reserves					3.293	3.348	5.783	-2.435	N

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	8.1	Ruimtelijke ordening	Baten	-242	-81	-296	215	V
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	8.2	Grondexploitatie (niet-bedr.terr.)	Baten	-5	-1.505	-2.000	494	V
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	8.3	Wonen en bouwen	Baten	-753	-850	-961	111	V
Saldo baten exclusief mutaties reserves					-1.001	-2.437	-3.257	821	V

Code programm	Omschrijving programma	Taakve	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	0.10	Mutaties reserves	Baten	-70	-304	-304	0	V
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	0.10	Mutaties reserves	Lasten	66	304	304	0	N
saldo mutaties reserves					-5	0	0	0	V

Saldo inclusief mutaties reserves					2.288	911	2.525	-1.614	N
--	--	--	--	--	--------------	------------	--------------	---------------	----------

Toelichting verschillen

Lasten

Algemeen

In hoofdstuk 4.9 Overhead is een totaaloverzicht opgenomen van de uitgaven aan salariskosten en inhuurkosten versus de daarbij behorende begrotingsbedragen.

8.1 Ruimtelijke ordening (nadeel € 133.000)

Salarissen en inhuur (nadeel € 159.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Omgevingswet en bestemmingsplannen (voordeel € 40.000)

Er is in 2024 een voordeel van € 40.000 op de kosten voor de Omgevingswet en de verschillende projecten met bestemmingsplannen. Dit heeft betrekking op inhuur, advieskosten en overige kosten (abonnementen voor verschillende softwareprogramma's). Deze kosten zijn gerelateerd aan het aantal aanvragen. Er wordt aan de voorkant een inschatting van de aanvragen gemaakt. Als dit lager uitvalt, zijn de kosten ook lager. De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Overige verschillen (nadeel € 14.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) (nadeel € 523.000)

Raming grondexploitaties (voordeel € 1.490.000)

Er is een voordeel van € 1.490.000 op de geraamde kosten van de grondexploitatie Porseleinhaven. De verwachting was dat we in 2024 meer kosten zouden maken hiervoor, maar deze kosten zullen pas in latere

jaren worden gemaakt. Bovendien was de raming niet meer actueel en de begroting was hier nog niet op bijgesteld. Deze verschuiving van de uitgaven levert een voordeel op de lasten in de begroting op. Dit faserings-effect heeft nauwelijks effect op het eindresultaat van de grondexploitatie. Conform raadsvoorstel Grondexploitaties zullen we de geactualiseerde cijfers verwerken in de Voorjaarsnota 2025 en Begroting 2026. Tegenover dit voordeel op de lasten, staat ook een nadeel op de baten. Per saldo is dit een nadeel van € 173.000 op de grondexploitaties. Dit staat aan de batenkant van dit taakveld toegelicht.

Afsluiten grondexploitatie Nedervecht (nadeel € 1.999.000)

Met het afsluiten van de grondexploitatie Nedervecht ontstaat er een nadeel van € 1.999.000 in 2024. Dit komt omdat het afsluiten van de grondexploitatie per abuis nog niet was geraamd in de begroting. Tegenover dit nadeel op de lasten, staat een voordeel op de baten door de vrijval van de verliesvoorziening ter hoogte van hetzelfde bedrag, per saldo dus € 0. Dit staat aan de batenkant van dit taakveld toegelicht.

Overige verschillen (nadeel € 14.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

8.3 Wonen en bouwen (nadeel € 1.779.000)

Salarissen (nadeel € 1.750.000)

Bij het opstellen van de begroting 2024 is een fout gemaakt bij de doorbelasting van de begrotingsbedragen van de salarissen naar de taakvelden. In dit geval is abusievelijk een bedrag van € 1.109.000 teveel geraamd op taakveld 6.3 Inkomensregelingen. De doorbelasting van de gerealiseerde salariskosten is wel juist gedaan waardoor op taakveld 6.3 ten onrechte een voordeel ontstaat van € 1.109.000.

De betreffende doorbelasting van de begrote salariskosten had echter naar taakveld 8.3 Wonen en Bouwen moeten plaatsvinden. Ook daar geldt dat de gerealiseerde salariskosten wel juist zijn geboekt maar dat het nadeel ten opzichte van de begrote salariskosten nu € 1.109.000 te hoog is.

Omdat het bij de jaarrekening niet meer mogelijk is deze begrotingsposten aan te passen kan er niet anders dan volstaan worden dan in de jaarrekening melding te maken van deze omissie. Bij de voorjaarsnota 2025 wordt dit structureel recht gezet. De overige € 641.000 betreft met name inhuur en is opgenomen in het totaal van de salarissen en inhuur in het programma Overhead.

Overige verschillen (nadeel € 29.000)

Het overige nadeel van € 29.000 zit in diverse kleine posten (onder de € 25.000) zoals een nadeel op de onderhoudskosten en advieskosten. Daar staat een voordeel op belastingen, afschrijvingen en rente tegenover.

Baten

8.1 Ruimtelijke ordening (voordeel € 215.000)

We hebben voor de ruimtelijke projecten een voordeel van € 215.000. Dit komt omdat we in 2024 meer tijd en inzet hebben besteed aan de lopende projecten en initiatieven van derden dan verwacht en begroot was. De begroting was hier dus nog niet op bijgesteld. De begroting is namelijk geraamd op basis van een gemiddelde. De hogere inkomsten staan tegenover hogere uitgaven voor de ruimtelijke projecten op dit zelfde taakveld.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) (voordeel € 494.000)

Raming grondexploitaties (nadeel € 1.505.000)

Er is een nadeel van € 1.505.000 op de geraamde inkomsten van de grondexploitatie Porseleinhaven. De verwachting was dat we in 2024 hogere inkomsten zouden hebben, maar deze inkomsten zullen pas in 2025 (en latere jaren) ontvangen worden. Bovendien was de raming niet meer actueel en de begroting was hier nog niet op bijgesteld. De verschuiving van de inkomsten levert in 2024 een nadeel op de baten in de begroting op. Dit faserings-effect heeft nauwelijks effect op het eindresultaat van de grondexploitatie. Conform raadsvoorstel Grondexploitaties zullen we de geactualiseerde cijfers verwerken in de Voorjaarsnota 2025 en Begroting 2026.

Tegenover dit nadeel op de baten, staat ook een voordeel op de lasten. Per saldo is dit een nadeel van € 173.000 op de grondexploitaties. Dit staat aan de lastenkant van dit taakveld toegelicht.

Afsluiten grondexploitatie Nedervecht (voordeel € 1.999.000)

Met het afsluiten van de grondexploitatie Nedervecht ontstaat er een voordeel van € 1.999.000 in 2024 door het vrij laten vallen van de eerder getroffen verliesvoorziening. Dit komt omdat het afsluiten van de

grondexploitatie en daarmee ook de vrijval van de voorziening per abuis nog niet waren geraamd in de begroting. Tegenover dit voordeel op de baten, staat een nadeel op de lasten ter hoogte van hetzelfde bedrag, per saldo dus € 0. Dit staat aan de lastenkant van dit taakveld toegelicht.

8.3 Wonen en bouwen (voordeel € 111.000)

Leges Omgevingswet (voordeel € 100.000)

In de najaarsnota zijn de leges in het kader van de Omgevingswet positief bijgesteld. Er is gebruik gemaakt van een prognose en voorzichtigheidshalve is er 10% van de prognose afgehaald. We constateren bij de jaarrekening dat de prognose correct was en de risico afslag niet noodzakelijk was. Derhalve is er een extra voordeel van € 100.000.

Overige verschillen (voordeel € 11.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

4.8 Algemene Baten & Lasten, dekkingsmiddelen en onvoorzien

Betreft de ontvangsten uit de algemene uitkering en de diverse belastingen.

Relevante informatie

Relevante bedrijfsstukken

- Financiële verordening
- Nota reserves en voorzieningen
- Nota paragraaf risicomangement
- Nota afschrijvingsbeleid Wettelijke basis voor dit programma
- Gemeentewet
- Besluit begroting en verantwoording (BBV)
- Gemeenschappelijk Financieel Toezicht Kader (GTK)

Betrokken partijen

- Provincie Noord-Holland
- Rijk

Wat heeft het gekost/Financiën ?

(bedragen in de tabellen * € 1.000)

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo V=Voordeel N=Nadeel
P998	Algemene baten en lasten	0.3	Beheer overige gebouwen en gr.	Lasten	153	170	209	-39 N
P998	Algemene baten en lasten	0.5	Treasury	Lasten	45	1	536	-536 N
P998	Algemene baten en lasten	0.61	OZB woningen	Lasten	10	10	31	-22 N
P998	Algemene baten en lasten	0.64	Belastingen overig	Lasten	929	503	945	-441 N
P998	Algemene baten en lasten	0.8	Overige baten en lasten	Lasten	432	2.338	2.302	36 V
Saldo lasten exclusief mutaties reserves					1.570	3.021	4.023	-1.002 N

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo V=Voordeel N=Nadeel
P998	Algemene baten en lasten	0.5	Treasury	Baten	-663	-750	-744	-6 N
P998	Algemene baten en lasten	0.61	OZB woningen	Baten	-6.959	-7.468	-7.571	103 V
P998	Algemene baten en lasten	0.62	OZB niet-woningen	Baten	-2.112	-1.966	-2.097	131 V
P998	Algemene baten en lasten	0.64	Belastingen overig	Baten	-248	-203	-254	50 V
P998	Algemene baten en lasten	0.7	Algemene uitkering en overige uitk	Baten	-36.067	-37.934	-37.998	64 V
P998	Algemene baten en lasten	0.8	Overige baten en lasten	Baten	-121	-200	65	-265 N
Saldo baten exclusief mutaties reserves					-46.170	-48.522	-48.599	77 V

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024 na wijziging	Rek 2024	Saldo V=Voordeel N=Nadeel
P998	Algemene baten en lasten	0.10	Mutaties reserves	Baten	0	-1.898	-1.898	0 V
P998	Algemene baten en lasten	0.10	Mutaties reserves	Lasten	540	0	0	0 V
saldo mutaties reserves					540	-1.898	-1.898	0 V

Saldo inclusief mutaties reserves					-44.061	-47.398	-46.474	-925 N
--	--	--	--	--	----------------	----------------	----------------	---------------

Toelichting verschillen

Lasten

0.3 Beheer overige gebouwen gronden (nadeel € 39.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

0.5 Treasury (nadeel € 536.000)

Als gevolg van een positief rentesaldo mag er volgens de BBV voorschriften geen rente worden toegerekend aan de taakvelden. Het hierdoor ontstane nadeel bij Treasury van € 536.000 wordt gecompenseerd door de voordelen in de exploitatie op de kapitaallasten. Zie ook de paragraaf financiering voor een nadere toelichting.

0.61 OZB woningen (nadeel € 22.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

0.64 Belastingen overig (nadeel € 441.000)

De hogere kosten ten opzichte van de begroting van € 441.000 bij dit onderdeel hebben met name betrekking op hogere kosten van € 388.000 voor het onderdeel gastheerschap belastingen en hogere interne doorberekening van salariskosten en overige kosten van per saldo € 53.000. De overschrijding is onder andere het gevolg van extra inhuur op taxatie en bezwaarafhandeling WOZ, vanwege een hoger aantal bewaarschriften dan verwacht en de inzet van extra taxatie-technische expertise aan de telefoon en een te lage opgenomen raming in de begroting.

0.8 Overige baten en lasten (voordeel € 36.000)

Het voordelig effect op taakveld 0.8 overige baten en lasten van € 36.000 heeft betrekking verschillende componenten. In verband met het niet ramen van de voorzieningen voor dubieuze debiteuren en verlofsparen is er een nadeel van € 137.000. Bij de salarissen en inhuur is sprake van een voordeel van € 280.000 en bij overige goederen en diensten is een nadeel ontstaan van € 107.000. De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Baten

0.5 Treasury (nadeel € 6.000)

Afzonderlijke verschillen van minder dan € 25.000 worden niet toegelicht.

0.61 en 0.62 OZB woningen en niet woningen (voordeel € 103.000 + € 131.000)

Het ontstane voordeel van totaal € 234.000 bij de onroerendgoedbelastingen is met name het gevolg van het opleggen van aanslagen OZB over oude belastingjaren.

0.64 Belastingen overige (voordeel € 50.000)

Bij de overige belastingen op taakveld 0.64 is een positief ontstaan van € 50.000 als gevolg van dwanginvordering. Dit voordeel heeft met name betrekking op opbrengsten aanmanings-, dwangbevel- en exploitkosten.

0.74 Algemene uitkering en overige uitkeringen (voordeel € 64.000)

Op het dit onderdeel is er een klein voordeel ontstaan van € 64.000. Ten opzichte van de raming van € 37.998 is er sprake van een marginale voordelige afwijking van 0,17%.

0.8 Overige baten en lasten (nadeel € 265.000)

Op begrotingsbasis is op dit taakveld een raming opgenomen van € 100.000 voor verkoop van gronden en een stelpost van € 100.000 in het kader van verkoop vastgoed herstelplan.

Op rekeningbasis is een voordeel gerealiseerd van € 160.000 op de verkoop van gronden, dit resulteert in een nadeel van € 40.000. Verder zijn op dit taakveld kosten opgevoerd van € 225.000 in het kader van het vormen van een voorziening voor wachtgeld.

4.9 Overhead

Overhead uit een taakveld van het BBV taakveld categorie 0 (Bestuur en ondersteuning).

Onder overhead verstaan wij het geheel van taken en activiteiten gericht op de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Globaal gaat het dan om de kosten van de Bedrijfsvoering (huisvesting, facilitair, ICT, overig), directie en teammanagement.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we ervoor gedaan?

In lijn met het financieel herstelplan en de aanbevelingen van het onderzoeksbureau Necker van Naem is geïnvesteerd in de versterking van de bedrijfsvoering. Hierbij is rekening gehouden met de fusie met de gemeente Hilversum en wordt ingezet op het in lijn brengen van de bedrijfsvoeringsprocessen om de aansluiting bij Hilversum te vereenvoudigen.

Er is ingezet wordt op het werven van vast personeel om de kosten voor inhuur zoveel mogelijke te beperken. Samen met de gemeente Hilversum is en wordt er gekeken naar het huisvestingsconcept zoals dat na de ambtelijke samenvoeging gestalte moet krijgen.

Ook ICT-systemen worden al zoveel mogelijk op elkaar afgestemd.

Relevante informatie

Relevante bedrijfsstukken

Het (interne) beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- IV-Visie (gemeentelijke visie op informatievoorziening, 2019)
- Uitvoeringsplan IV-visie 2019-2022

Wettelijke basis voor dit programma

Het beleid voor de uitvoering van dit programma is onder meer beschreven in:

- Gemeentewet
- Algemene wet bestuursrecht
- cao gemeenten en het Personeelshandboek

Betrokken partijen

Betrokken partijen bij dit programma zijn onder meer:

- Gemeente Hilversum

Wat heeft het gekost/Financiën ?

(bedragen in de tabellen * € 1.000)

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P999	Overhead	0.4	Overhead	Lasten	11.873	14.154	14.225	-71	N
Saldo lasten exclusief mutaties reserves					11.873	14.154	14.225	-71	N

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P999	Overhead	0.4	Overhead	Baten	-41	-19	-14	-5	N
Saldo baten exclusief mutaties reserves					-41	-19	-14	-5	N

Code programma	Omschrijving programma	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten/baten	Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024	Saldo	V=Voordeel N=Nadeel
P999	Overhead	0.10	Mutaties reserves	Baten	-95	-6	-6	0	N
P999	Overhead	0.10	Mutaties reserves	Lasten	0	0	0	0	V
saldo mutaties reserves					-95	-6	-6	0	N

Saldo inclusief mutaties reserves					11.737	14.129	14.205	-76	N
--	--	--	--	--	---------------	---------------	---------------	------------	----------

Toelichting verschillen

Lasten

0.4 Overhead (nadeel € 71.000)

Financiën (nadeel € 61.000)

De overschrijding van het budget is ontstaan doordat er in 2024 een aantal onderzoeken en werkzaamheden zijn verricht om de kwaliteit van de administratie te verbeteren.

Er heeft o.a. een onderzoek plaatsgevonden naar de optimalisatie van toeristen- en forensenbelasting, wat aan de inkomstenkant ongeveer € 20.000 extra inkomsten heeft opgeleverd. Er is een boekenonderzoek gestart naar de BTW/BCF over de jaren 2020-2024. Daarnaast zijn de kosten voor het gastheerschap financiën over 2024 lager uitgevallen.

Gemeentehuis (nadeel € 80.000)

De kosten voor abonnementen en vakliteratuur zijn met € 27.000 toegenomen. Deze stijging hangt samen met een bredere inzet op professionele ondersteuning en het actualiseren van kennis op specifieke beleidsterreinen, mede ingegeven door veranderende wet- en regelgeving.

De onderhoudskosten aan gebouwen en installaties zijn fors hoger uitgevallen dan begroot. Er is een overschrijding van € 63.000 zichtbaar. Dit komt voornamelijk door noodzakelijk geacht onderhoud dat op korte termijn moest worden gedaan in het kader van het veilig en functioneel houden van de werkomgeving, waaronder de vervanging van close-control units.

Daarnaast is een niet-begrote uitgave van € 22.500 zichtbaar welke betrekking heeft op voorbereidende werkzaamheden en inspecties die vooruitlopen op het nieuwe MJOP.

Verder is er een overschrijding van € 22.000 zichtbaar welke betrekking heeft op diverse uitgaven, waaronder facilitaire benodigdheden en onvoorziene kosten.

De werkelijke kapitaallasten zijn € 45.000 lager uitgevallen. Dit zorgt voor een incidenteel voordeel binnen de kapitaallasten.

ITP (nadeel € 15.000)

De externe ondersteuning ICT laat een overschrijding zien van € 231.000, bestaande uit advieskosten en inhuur. Deze overschrijding heeft betrekking op de aanschaf en implementatie van nieuwe software, mede ingegeven door veranderende wet- en regelgeving.

De kapitaallasten zijn per saldo € 32.000 lager uitgevallen. Dit voordeel is toe te schrijven aan latere of minder investeringen in 2023 en 2024, waardoor de afschrijvingen in 2024 lager zijn dan begroot.

Binnen de infrastructuur (apparatuur, systeemsoftware en controles) heeft een overschrijding van € 347.000 plaatsgevonden. De hogere uitgaven houden verband met verlenging, aanschaf en implementatie van infrastructuurcomponenten en prijsindexaties in bestaande contracten.

De kosten van softwarelicenties en overeenkomsten zijn fors lager uitgevallen dan begroot. Er is een onderbesteding van € 531.000 zichtbaar. De onderbesteding is het gevolg van het onderbrengen van de gerealiseerde kosten onder andere programma's en taakvelden.

Salarissen en inhuur (voordeel € 85.000)

De kostensoorten salarissen en inhuurkosten worden in totaal toegelicht bij hoofdstuk 4.9 Overhead.

Baten

0.4 Overhead (€ 5.000 nadeel)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

0.10 Mutaties reserves (nadeel € 6.000)

Verschillen lager dan € 25.000 worden niet toegelicht.

Analyse kosten salarissen versus inhuurkosten

(Deze staat bevat de begrotings- en realisatiebedragen van de gehele organisatie incl. het bestuur)

Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Restant
Salaris	22.100.000	16.190.000	5.910.000 incl stelpost
Inhuur	2.313.000	8.905.000	-6.592.000
			-682.000 subtotaal
			-49.000 Plassenschap afrekening 2023
			595.000 1e factuur Plassenschap
			199.000 aanvullende factuur Plassenschap
			63.000 Overschot

Toelichting

Bij het opstellen van de begroting wordt een inschatting gemaakt van de verdeling van de salarislasten over de diverse taakvelden zoals die in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) zijn vastgelegd. In de uitvoering gedurende het jaar kunnen mensen hun tijd schrijven op deze taakvelden waarmee de daadwerkelijke verdeling van de salarislasten wordt berekend. Hierdoor ontstaan op veel taakvelden verschillen in de salarisdoorbelasting.

Ook andere verstoringen zijn hierop van invloed zoals vacatures en langdurige ziekte. In dergelijke gevallen vindt in de regel inhuur plaats. Hierbij is het inhuurbudget centraal in de begroting opgenomen, de uitgaven worden verspreid over de organisatie gemaakt. Ook hierdoor ontstaan verschillen tussen de oorspronkelijke raming en de daadwerkelijke uitgaven.

Per saldo betekent dit dat in 2024 een overschot resteerde op de post salarissen van ca. € 5,9 miljoen dat werd gecompenseerd door een uitgavenpost voor inhuur van ca. € 6,5 miljoen. Samen met de correcties als gevolg van de doorbelasting aan het Plassenschap betekent dit voor 2024 een overschot op de gezamenlijk posten salaris en inhuur van ca. € 0,16 miljoen.

5. Paragrafen

5.1 Paragraaf 1 Lokale heffingen

Inleiding

De belastingtaken van de gemeente Wijdemeren worden met ingang van 2020 uitgevoerd door de gemeente Hilversum, onder de naam gastheerschap belastingen Hilversum. In 2020 heeft het gastheerschap belastingen Hilversum voor het eerst de heffing, inning en invordering van alle belastingen verzorgd. De heffing, inning en invordering van de leges volgend uit lijkbezorging en burgerzaken en de leges omgevingsvergunningen zijn volledig door de gemeente Wijdemeren uitgevoerd. In deze paragraaf vindt u een overzicht van de belastingen en leges, die zijn opgelegd aan inwoners, ondernemingen, organisaties en toeristen.

Beleidskader

We onderscheiden gemeentelijke heffingen in ongebonden heffingen en heffingen die gebonden zijn aan bepaalde leveringen en diensten van de gemeente. Ongebonden heffingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit zijn onroerendezaakbelastingen (OZB), roerende-ruimtebelastingen (RRB), hondenbelasting, toeristenbelasting en de forensenbelasting. Kenmerkend voor de gebonden heffingen is dat de geraamde opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de geraamde lasten van de leveringen en diensten. In onze gemeente gaat het om afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges en lijkbezorgingsrechten.

Tarievenbeleid

In de begroting is gerekend met een inflatiecorrectie van 3,9%, aangevuld met een extra verhoging van 5% vanuit het financieel herstelplan. De inflatiecorrectie is gebaseerd op de door het CPB geraamde prijsontwikkeling. Omdat de begroting van 2023 niet structureel en reëel in evenwicht was is de gemeente Wijdemeren sinds 1 januari 2023 onder preventief toezicht gesteld van Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland. In juli 2023 is het financieel herstelplan vastgesteld in de Raad en vanaf begroting 2024 is het financieel toezicht door de Provincie Noord-Holland opgeheven.

Ongebonden heffingen.

(On)roerend zaakbelastingen

In de begroting 2024 en bij de vaststelling van de verordeningen is bepaald dat het OZB tarief 2024 t.o.v. de raming 2023 verhoogd met 8,9% (regulier 3,9% en 5% extra).

Het tarief voor de OZB woningen is mede op basis van de verwachte waardeinstijging t.o.v. 2023 verhoogd van 0,1148 % tot 0,1232% (toename 7,3%). De tarieven voor niet-woningen zijn daarentegen mede op basis van de verwachte waardeinstijging verlaagd t.o.v. de tarieven 2023. Voor het eigenarendeel van 0,2550% tot 0,2364% (afname van 7,28%), en voor het gebruikersdeel van 0,1868% tot 0,1686% (afname van 9,8%)

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is verhoogd met de geraamde inflatiecorrectie van 3,9%.

Forensenbelasting

De heffingsystematiek voor de forensenbelasting is volledig herzien. De tot en met 2021 gehanteerde staffelmethode is losgelaten en er is overgegaan op een heffingsmaatstaf, die uit gaat van een vast percentage van de WOZ-waarde van het object. Dit vaste percentage is 0,30% van de WOZ-waarde. Daarbij wordt voor 2024 een tarief gehanteerd met een minimum van € 393,00 er is geen maximum bedrag.

Hondenbelasting

De tarieven hondenbelasting zijn verhoogd met de geraamde inflatiecorrectie van 3,9%.

Gebonden heffingen

Afvalstoffenheffing

Het inzamelen van de afvalstoffen wordt niet door de gemeente uitgevoerd, maar door de GAD (Gewestelijke afvalstoffendienst). De kosten worden omgeslagen over de belastingplichtigen. In het Loosdrechts plassengebied wordt het huisvuil opgehaald door het Plassenschap Loosdrecht in opdracht van de gemeente. De tarieven 2024 bedroegen voor meerpersoonshuishoudens € 447,71 en voor éénpersoonshuishoudens € 324,96. Het tarief voor het afvoeren van huisvuil in het plassengebied is voor 2024 bepaald op € 355,08.

Rioolheffing

Voor 2024 is het tarief voor het eigenarendeel per perceel € 367 en voor een perceel waar geen water naar wordt toegevoerd € 110 per perceel.

Lijkbezorgingsrechten

In 2024 zijn de tarieven ten opzichte van 2023 verhoogd met de inflatiecorrectie van 3,9%.

Leges

De leges zijn verhoogd met de geraamde inflatiecorrectie van 3,9%.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de tarieven in de afgelopen jaren en de tarieven 2024.

Heffing	Tariefsontwikkeling in % ten opzichte van het voorgaande jaar				
	2021	2022	2023	2024	Tarief 2024
OZB/RZB woningen	7,6	1,5	-4	7,3	0,1232
Toeristenbelasting	1,5	1,5	4	265	3,50
Forensenbelasting	1,5	1,5	4	3,9	393,00
Hondenbelasting	6,5	1,5	8	3,9	98,24
Afvalstoffenheffing	7,4	12,5	3	26	447,41
Rioolheffing	-13	0	0	56	367,00
Lijkbezorgingsrechten	13,5	1,5	4	3,9	Diversen
leges	1,5	1,5	4	3,9	Diversen

- Ad.1 Betreft forensenbelasting object zonder WOZ waarde
- Ad.2 Betreft het tarief eerste hond
- Ad.3 Betreft het tarief afvalstoffenheffing meerpersoonshuishoudens
- Ad. 4 Betreft eigenaren aangesloten op het riool

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing en Rioolrecht

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing			
Omschrijving	Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024
Overige kosten	120.241	108.700	75.097
Straatreiniging (extra comptabel)	0	203.760	203.760
Overheadtoerekening (extra comptabel)	0	723.338	659.520
Onttrekking of storting voorziening	0	0	104.415
BTW 21%	578.552	579.954	580.240
Bijdrage GAD	2.738.879	2.761.687	2.687.950
Kwijtschelding	80.507	80.000	80.000
Totaal lasten	3.518.179	4.457.439	4.390.982
Totaal Baten	3.455.436	4.457.400	4.390.982
Kostendekkenheid	98,22%	-100,00%	-100,00%

Bij een aantal verschillende kostencomponenten zijn op rekening basis € 104.000 lagere kosten geboekt. Dit voordelige effect leidt ertoe dat ten opzichte van de raming een voordeel is ontstaan van € 104.000. Aangezien afvalstoffenheffing een gebonden heffing is dient dit voordeel te worden gestort in de voorziening afvalstoffenheffing.

Kostendekkendheid Riool			
Omschrijving	2023	Prim 2024	Rek 2024
Rente en afschrijving	794.107	945.703	647.370
Straatreiniging (extra comptabel)	256.365	203.760	203.760
Overheadtoerekening (extra comptabel)	796.000	775.702	774.122
Onttrekking of storting voorziening	-790.392	747.030	1.077.540
BTW 21%	344.419	524.169	326.309
Overige kosten	1.592.818	1.445.441	1.640.846
Totaal lasten	2.993.317	4.641.805	4.669.947
Totaal Baten	2.982.317	-4.642.000	-4.669.947
Kostendekkenheid	-99,63%	100,00%	100,00%

De gerealiseerde kosten in 2024 zijn € 331.000 lager dan de raming. Deze lagere kosten zijn met name het gevolg van lagere rente en afschrijvingskosten (€ 298.000) op rekeningbasis.

De lagere rentekosten zijn het gevolg van een positief renteresultaat. Zie paragraaf financiering. Een aantal geraamde investeringen inzake riool is niet of vertraagd uitgevoerd. De lagere BTW boeking en hogere overige kosten vallen grotendeels tegen elkaar weg. Het voordelige effect is toegevoegd aan de voorziening Rioolheffing

Ontwikkeling in gemeentelijke belastingen

Opbrengsten

In onderstaande tabel zijn ook bedragen die nog betrekking hebben op verrekeningen uit voorgaande jaren opgenomen. Het is dus niet in alle gevallen de zuivere opbrengst van het belastingjaar 2024.

X € 1.000

Omschrijving	Opbrengst 2023	Raming 2024 oorspronk elijk	Raming 2024 na rapportage najaar	Opbrengst 2024	Afwijking	Voordeel /Nadeel
Onroerendzaakbelasting	9.071	9.434	9.434	9.668	-234	V
Roerende zaakbelasting	80	76	76	78	-2	V
Toeristenbelasting	398	317	447	534	-87	V
Forensenbelasting	918	684	964	960	4	N
Hondenbelasting	118	128	128	115	13	N
Rioolheffing	2.982	4.642	4.865	4.670	195	N
Afvalstoffenheffing	3.455	4.457	4.457	4.391	66	N
Lijkbezorging	315	250	250	254	-4	V
leges	1.428	729	1.598	1.807	-209	V
Totaal Opbrengsten	18.765	20.717	22.219	22.477	-258	V
Ongebonden heffingen	10.585	10.639	11.049	11.355	-306	V
Gebonden heffingen	8.180	10.078	11.170	11.122	48	N
Totaal opbrengsten	18.765	20.717	22.219	22.477	-258	V

Onroerendzaakbelastingen (voordeel € 234.000)

In 2024 is een meeropbrengst van afgerond € 234.000 gerealiseerd bij de onroerendzaakbelastingen. De meeropbrengst wordt name verklaard doordat in 2024 aanslagen over oude belastingjaren zijn opgelegd.

Roerende zaakbelasting (voordeel € 2.000)

Op de roerende zaakbelasting is een klein voordeel ontstaan van afgerond € 2.000.

(Water-)toeristenbelasting en forensenbelasting (voordeel € 83.000)

In de begroting 2024 is naar aanleiding van het herstelplan de raming met € 500.000 opwaarts bijgesteld. In de najaarsnota 2024 is de raming met € 90.000 afgeboekt. Op realisatiebasis blijkt dat naast de bijgestelde ramingen toch een voordelig effect is ontstaan van € 87.000 bij de (water-)toeristenbelasting en € 4.000 nadeel bij de forensenbelasting. Dit betekent dat in 2024 de taakstelling van € 500.000 bijna geheel gerealiseerd is op € 7.000 na.

Hondenbelasting (nadeel € 13.000)

De werkelijke opbrengsten hondenbelasting 2024 zijn afgerond € 13.000 lager dan waarmee in de begroting 2024 rekening is gehouden.

Rioolheffing (nadeel € 195.000)

In de najaarsnota 2024 zijn de geraamde baten met 223.000 positief bijgesteld. Op realisatiebasis blijkt dat deze positieve bijstelling grotendeels niet gerealiseerd is. Bij rioolheffing is sprake van een gebonden heffing, dat wil zeggen dat de werkelijk opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de werkelijke kosten. Zijn de kosten of opbrengsten wel hoger dan worden de positieve of negatieve effecten verrekend met de voorziening riool. Ten opzichte van de bijgestelde opbrengsten raming is er in 2024 sprake van een nadelig effect van € 195.000.

Leges afvalstoffenheffing (nadeel € 66.000)

Ten opzichte van de raming 2024 is er sprake van een nadelig effect van afgerond € 66.000. Het nadeel wordt waarschijnlijk veroorzaakt door een te hoge inschatting van het aantal huishoudens op begrotingsbasis.

Leges lijkbezorging (voordeel € 4.000)

De legesopbrengsten van de lijkbezorging zijn € 4.000 hoger dan de raming.

Leges burgerzaken (voordeel € 66.000)

In de primitieve begroting 2024 is een bedrag geraamd voor leges Burgerzaken van € 488.000. De werkelijke gerealiseerde leges 2024 bedragen € 554.000. het voordelige effect van € 66.000 is met name het gevolg een hoger aantal verkopen van reisdocumenten voor een totaal van € 59.000. Het restant van € 7.000 betreft kleine positieve afwijkingen op de producten burgerlijke stand en rijbewijzen.

Leges WABO, Snelvaartontheffingen en overige leges € 143.000 voordeel

Voor wat betreft de leges WABO, Snelvaartontheffingen, Begrafenisrechten en overige leges zijn de volgende voordelen gerealiseerd ten opzichte van de begrotingscijfers 2024:

WABO	€ 51.000
Snelvaartontheffingen	€ 37.000
Overige leges	€ 55.000
Totaal	€ 143.000

Kwijtschelding van belastingen

Kwijtschelding wordt verleend voor de hondenbelasting en de afvalstoffenheffing. Het kwijtscheldingsbeleid is niet gewijzigd. Wijdemeren hanteert de maximale kwijtscheldingsnorm, wat betekent dat 100% van de bijstandsnorm tot de kosten van bestaan worden gerekend. In 2024 heeft belastingen Hilversum kwijtscheldingsbeleid voor de gemeente uitgevoerd. In 2024 bedroeg het totaalbedrag aan verleende kwijtschelding € 94.437. In 2023 was dit € 84.335 en in 2022 € 70.614.

5.2 Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleidskader

Het wettelijk kader van BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) stelt dat de paragraafbetreffende het weerstandsvermogen ten minste moet bevatten:

- A. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- B. Een inventarisatie van de risico's;
- C. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- D. Een kengetal voor de:
 - Netto schuldquote
 - Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
 - Solvabiliteitsratio
 - Grondexploitatie
 - Structurele exploitatieruimte
 - Belastingcapaciteit
- E. Een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van de gemeente om financiële risico's/tegevallers op te kunnen vangen. Dit vermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, dit zijn de middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken, en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is.

De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen. Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven.

Weerstandscapaciteit

Met de beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. Onder benodigde weerstandscapaciteit verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico beperkende acties. Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, het weerstandsvermogen is dan ook een momentopname.

Berekening weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten op te vangen. De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- Algemene reserve
- Onvoorzien
- Stille reserves uit voor verkoop beschikbaar zijnde activa

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt €10.988.000 (stand per 31 december 2024). Het verloop van de Algemene reserve staat in de toelichting op de balans.

Onvoorzien

De post onvoorzien is een incidenteel budget dat dient als dekking van optredende risico's. In de begroting is hiervoor in de verschillende jaarschijven een budget van € 50.000 opgenomen.

Stille reserves uit voor verkoop beschikbaar zijnde activa

Conform de nota risicomangement kunnen stille reserves uit voor verkoop beschikbaar zijnde activa worden meegenomen in de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit. Een aantal legakkers zijn in het bezit van de gemeente, getaxeerd en voor verkoop beschikbaar. Deze stille reserves worden vooralsnog geschat op € 100.000.

Op basis van bovenstaande informatie komen we tot de volgende berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit in deze jaarrekening:

Weerstandscapaciteit		Bedrag (x € 1.000)
a	Algemene reserve	10.988
b	Stille reserves	100
c	Saldo rekening/begroting	pm
d	onvoorzien	50
e	Beschikbare weerstandscapaciteit	11.138

Risicobeheersing

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de paragraaf Weerstandsvermogen o.a. een inventarisatie van de risico's dient te bevatten en het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. In onderstaand overzicht treft u het resultaat van de inventarisatie van de risico's waarvoor geen of geen volledige beheersmaatregelen zijn getroffen.

Berekening Risicobedrag (kans effect)

De gewenste weerstandscapaciteit is bepaald conform de Nota risicomangement 2024, die op 4 juni 2024 door de raad is vastgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van kans-classes. Op grond van de kansen van optreden zijn de risico's bepaald tussen de 20% en 60%. Risico's waarbij de kans van optreden groter is dan 60% zijn uit voorzichtigheid volledig voorzien. Bij de waardering van grondexploitaties worden de risico's waarbij de kans van optreden groter is dan 60% uit voorzichtigheid volledig meegenomen in de waardering van de grondexploitaties en in de risicoanalyse niet verder meegenomen.

Omschrijving Risico		Omvang maximum in €	Omvang na beheersmaatregel in €	Kans in % van kansklassen	Risicobedrag obv kanseffect in €
A	Gronden in exploitatie	2.396.000	2.396.000	30%	700.600
B	Ruimtelijke projecten	1.576.500	1.205.000	32%	391.000
C	Financiële risico's	2.091.500	1.148.000	gem. 30%	486.200
D	Hogere uitgaven Sociaal domein	1.090.000	940.000	variërend	387.000
E	Asbest en bodemverontreiniging	400.000	250.000	50%	125.000
F	Wet Sociale Werkvoorziening	50.000	50.000	20%	10.000
G	Riolering	200.000	100.000	50%	50.000
H	Bruggen	400.000	100.000	30%	30.000
I	Beschoeiingen	400.000	150.000	30%	45.000
J	Onderhoud kapitaalgoederen	1.327.500	742.500	variërend	294.250
K	Provinciale bodemtaken	50.000	50.000	40%	20.000
L	Feitelijke bestuursdwang	50.000	50.000	30%	15.000
M	Informatiebeveiliging	445.000	445.000	variërend	175.500
Totaal alle risico's:		10.476.500	7.626.500		2.729.550

In de nota Risicomanagement 2024 zijn de kansen en financiële gevolgen ingedeeld in klassen. Deze staan in onderstaand overzicht vermeld.

Kans klassen

Klasse	Frequentie dat risico zich voordoet	Kans (waarschijnlijkheid)	Te hanteren percentage in risicoprofiel	Financieel gevolg (in euro)
1	< of 1x per 10 jaar	Zeer klein	20%	< 50.000
2	1x per 5 - 10 jaar	klein	30%	> 50.000 en < 100.000
3	1x per 2 - 5 jaar	Gemiddeld	40%	> 100.000 en < 250.000
4	1x per 1 - 2 jaar	Groot	50%	> 250.000 en < 500.000
5	1x per jaar of meer	Zeer groot	60%	> 500.000

Ratio weerstandsvermogen

Berekening beschikbare ruimte Algemene reserve:

Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit kunnen we een berekening maken van de ruimte in de Algemene reserve per 31 december 2024. In onderstaand overzicht treft u het resultaat van die berekening.

Overzicht berekening beschikbare ruimte Algemene reserve

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2023	Begroting	Rekening
		2024	2024
a Algemene reserve	3.623	3.623	10.988
b Stille reserves	100	100	100
c Saldo rekening/begroting	pm	pm	pm
d onvoorzien	50	50	50
e Beschikbare weerstandscapaciteit	3.773	3.773	11.138
f Totaal risico's	6.983	6.559	7.626
g minus correctie kansberekening	-4.411	-4.236	-4.897
h Benodigde weerstandscapaciteit	2.572	2.323	2.729
i Beschikbare ruimte Alg. reserve	1.201	1.450	8.409

Toelichting:

Uit het overzicht blijkt dat op basis van de gegevens uit de jaarrekening 2024 de vrij beschikbare ruimte in de Algemene reserve positief is.

Ratio weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's. Dit wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal. De ratio van het weerstandsvermogen kan per 31 december 2024 als volgt worden berekend:

Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 11.138		
-----	=	-----	= 4,0 (was 1,61)
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 2.729		

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Om de ratio van het weerstandsvermogen te beoordelen, gebruiken we onderstaande normering van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement:

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Ratio > 2,0	Uitstekend
1,4 < ratio < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < ratio < 1,4	Voldoende
0,8 < ratio < 1,0	Matig
0,6 < ratio < 1,0	Onvoldoende
Ratio < 0,6	Ruim onvoldoende

Bij een ratio van 1,0 is de beschikbare weerstandscapaciteit gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit. In de nota risicomanagement 2024 is de ondergrens van de ratio weerstandsvermogen op 1,0 vastgesteld. Geconcludeerd kan worden dat het weerstandsvermogen van Wijdemeren "Uitstekend" in staat is om de onderkende risico's op te vangen.

Toelichting op de risico's

A. (Grond)exploitaties

Aan de grondexploitaties zitten hoge risico's verbonden. Voor de gronden die al in exploitatie zijn genomen zijn voorzieningen gevormd ter hoogte van het geprognosticeerd tekort. Daarnaast is per grondexploitatie een risicoanalyse gemaakt. Gestreefd wordt naar het elimineren of verminderen van een risico. In het voorkomende geval moet een risico geaccepteerd worden. Indien het resultaat hierdoor dusdanig verslechtert dat een verhoging van een voorziening noodzakelijk is, zal deze bij de eerstvolgende herziening (of tussentijds) worden bijgesteld. Meerdere risico's die bij de grondexploitaties worden onderkend hebben een relatie met een tijdige doorlooptijd. De uitvoering kan vertraging oplopen als gevolg van het stopzetten of aanpassen van deelplannen maar ook door vertraging van de vergunningverlening. De kans van optreden van de diverse risico's zijn vertaald naar percentages variërend tussen de 20% en 50% voor het bepalen van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen.

B. Ruimtelijke projecten

Aan de uitvoering van projecten zijn risico's verbonden. De uitvoering kan vertraging oplopen als gevolg van het stopzetten of aanpassen van deelplannen maar ook door vertraging van de vergunningverlening. De kans van optreden van de diverse risico's zijn vertaald naar percentages variërend tussen de 20% en 60% voor het bepalen van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen.

C. Financiële risico's

Onder deze risico's valt onder andere het risico bij gegarandeerde geldleningen. Dit risico is gering, omdat in veel gevallen het Waarborgfonds Sociale Woningbouw eerst garant staat. En bij hypotheek het Waarborgfonds Eigen Woningen. Andere risico's kunnen zich voordoen op gebied van renteontwikkeling als gevolg van hoge inflatie en onzekerheden in de algemene uitkering.

D. Hogere uitgaven Sociaal domein

Binnen de uitvoering van het sociaal domein, bestaande uit de WMO, de Jeugdzorg en de uitvoering van de participatiewet, bestaan er meerdere risico's. Daarnaast is een kentering in de landelijke trend dat de zorgvraag stijgt, nog niet waargenomen. Ook naar de toekomst wordt ondanks een raming van een toename van de kosten, rekening gehouden met het risico van extra stijging.

E. Asbest en bodemverontreiniging

Bij reconstructie projecten is de kans aanwezig op asbest en bodemverontreiniging wat niet op voorhand bekend is ondanks de bodemonderzoeken die vooraf worden verricht. Tot op heden heeft dit risico zich niet voorgedaan.

F. Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)

De WSW is ondergebracht in de Participatiewet. Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep voert dit voor de deelnemende gemeenten uit. Er bestaat een risico dat de Tomingroep in enig jaar tegenvallende resultaten heeft. Maatregelen worden blijvend ingezet om te zorgen dat de opbrengsten de kosten blijven dekken. Toch resteert er voor de gemeenten een risico dat zij eventuele onvoorziene tekorten moeten aanvullen.

G. Riolering

Het rioolstelsel is afgelopen jaar veel beter in kaart gebracht. Hierdoor weten we beter hoe het functioneert en kunnen we risico's verkleinen. Grote calamiteiten hebben zich de laatste jaren niet voorgedaan. De meest waarschijnlijke calamiteiten zijn het gedeeltelijk instorten van het stelsel, een onvoorziene langdurige buiten gebruikstelling en milieuschade. De komende jaren zullen we vanuit het vastgestelde water- en rioleringsplan (WRP) onder meer rioolgemalen renoveren, planmatig het stelsel reinigen en inspecteren en foutieve lozingen op het oppervlaktewater reduceren. Voor normale onderhoudskosten en kapitaallasten van investeringen is een onderhoudsvoorziening beschikbaar. In de voorziening is geen rekening gehouden met calamiteiten.

H. Bruggen

Jaarlijks inspecteren wij onze bruggen en voeren reparaties uit. Bij onvoldoende onderhoud en/of een te zware aslast kan een brug beschadigen. In dat geval moeten omleidingen worden ingesteld, wellicht een noodbrug geplaatst worden, reparaties worden uitgevoerd of een nieuwe brug worden gebouwd. In de afgelopen drie jaar hebben zich geen calamiteiten met bruggen voorgedaan.

I. Beschoeiingen

De gemeente heeft een grote hoeveelheid beschoeiingen in onderhoud. De staat van een aantal delen is nog slecht. De achterstanden in het onderhoud zijn in kaart gebracht in het "Beheerplan overige waterwerken". Met de uitvoering van dit beheerplan worden gedurende de jaren 2024-2028 fasegewijs de achterstanden ingelopen. Hiermee wordt de hoogte van eventuele schades beperkt. Het risico is dat door het wegslaan van beschoeiing de aanliggende wegconstructie ernstig verzakt.

J. Onderhoud kapitaalgoederen

Naast de genoemde risico's bij riolering, bruggen en beschoeiingen, is of wordt het onderhoud van de overige zaken, zoals wegen, speeltoestellen andere aspecten binnen de openbare ruimte, in kaart gebracht. Ook hieruit blijken achterstanden, waarbij vanuit de eind 2023 vastgestelde beheerplannen deze achterstand gefaseerd wordt ingelopen. Hiermee wordt de hoogte van eventuele schades zoveel mogelijk beperkt.

K. Provinciale bodemtaken

Tezamen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) worden de provinciale bodemtaken overgedragen aan de gemeenten. In het Algemeen Bestuur van de OFGV is met de deelnemers afgesproken dat met de overdracht het budget dat uit het provinciefonds naar het gemeentefonds wordt overgeheveld, leidend is voor de bijdragen voor deze taak bij de OFGV. Er wordt van uitgegaan dat het Rijk op de overheveling van het budget van provincie naar gemeenten geen korting toepast. Dit is echter nog geen garantie.

L. Feitelijke bestuursdwang

Bij het toepassen van feitelijke bestuursdwang mag het aspect van het kostenverhaal in principe niet meewegen of kan niet meewegen. Het wordt namelijk toegepast in zeer spoedeisende gevallen of in die gevallen waar het dreigende verbeuren van een last onder dwangsom geen soelaas biedt om tot beëindiging of herstel van een overtreding te komen.

M. Informatiebeveiliging

In 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Om datalekken te voorkomen zijn er technische en organisatorische maatregelen getroffen. Echter, er blijft altijd een risico op een datalek. Indien de gemeente succesvol aansprakelijk wordt gesteld voor een datalek dan is de vervolgschade gedekt op de aansprakelijkheidspolis. Voorts de organisatie bewust maken door te (blijven) stimuleren en naleven van verantwoordelijkheden (zoals bijhouden verwerkingsregister, melden datalekken, actief rekening houden met privacyaspecten bij projecten, DPIA's uitvoeren, etc.). Een eventuele boete is niet verzekerd. Aan de gemeente zijn nog geen boetes opgelegd.

Financiële kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een overzicht van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen. Bij deze kengetallen worden een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht in de financiële positie van de gemeente. De vijf kengetallen zijn:

- 1a. Netto schuldquote
- 1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte

Financiële kerngetallen				
	Bedragen x €1000	R 2023	B 2024 Primaire begr.	R 2024
1a	Netto schuldquote	44%	96%	42%
1b	Netto schuldquote *	46%	98%	44%
2	Solvabiliteits-ratio	24%	17%	20%
3	Grondexploitatie	0%	-1%	1%
4	Structurele exploitatieruimte	0%	3%	0%
5	Belastingcapaciteit	158%	-	167%

1a. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in de verhouding tussen de schuldenlast van de gemeente en haar inkomsten. Dit is van belang voor de beoordeling van de financiële draagkracht van de gemeente.

In 2024 bedraagt de netto schuldquote 42%, wat aanzienlijk lager is dan de geprognostiseerde 96% in de primaire begroting. Deze afwijking wordt met name veroorzaakt door lagere investeringen en/of hogere inkomsten dan verwacht. De huidige score blijft daarmee ruim onder de signaleringgrens van 100%, wat duidt op een gezonde financiële positie.

1b. Netto schuldquote (gecorrigeerd voor verstrekte leningen)

De gecorrigeerde netto schuldquote komt in 2024 uit op 44%, ten opzichte van een begrote 98%. Deze correctie geeft een zuiverder beeld van de schuldenlast die daadwerkelijk drukt op de exploitatie, doordat verstrekte leningen buiten beschouwing worden gelaten. De uitkomst bevestigt dat de gemeente financieel solide opereert en haar leningen goed beheerst.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio, die aangeeft in hoeverre de gemeente met eigen vermogen aan haar verplichtingen kan voldoen, bedraagt in 2024 20%. Hoewel dit een verbetering is ten opzichte van de eerder begrote 17%, ligt de waarde nog steeds onder de norm van 30%. Dit betekent dat de financiële weerbaarheid van de gemeente beperkt is. Verdere versterking van de reserves blijft wenselijk.

3. Grondexploitatie

De ratio voor grondexploitatie bedraagt in 2024 1%. Dit betekent dat er geen actieve grondposities zijn met een materiële waarde ten opzichte van de baten. De negatieve waarde in de begroting 2024 (-1%) is niet

gerealiseerd, wat erop wijst dat eventuele risico's op dit vlak zijn afgebouwd of geherwaardeerd. Dit geeft een stabiel en laag risicoprofiel.

4. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte over 2024 bedraagt 0%, waarmee sprake is van een sluitende exploitatie zonder ruimte voor extra structurele lasten of baten. Dit is lager dan het begrote overschot van 3%, wat kan duiden op hogere lasten of tegenvallende structurele baten. Hoewel het saldo neutraal is, blijft het van belang scherp te blijven sturen op een structureel overschot om toekomstige financiële risico's te kunnen opvangen.

5. Belastingcapaciteit (verhouding woonlasten Wijdmeren versus landelijk gemiddelde)

Dit kengetal geeft inzicht in de ruimte die een gemeente heeft om haar lokale belastingen te verhogen. Deze ruimte wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten voor huishoudens. Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert deze lasten jaarlijks in de Atlas van de lokale lasten. Onder woonlasten wordt verstaan: de onroerendezaakbelasting (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de betreffende gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de woonlasten van een meerpersoonshuishouden in het jaar $t = 2025$ te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar $t - 1 = 2024$, en dit uit te drukken als percentage.

Voor 2025 bedragen de woonlasten voor een gemiddelde woning in Wijdmeren € 1.664,00. Het landelijk gemiddelde woonlastenbedrag is door COELO voor 2024 vastgesteld op € 994,00 (bron: Atlas van de lokale lasten 2024, COELO). Dit resulteert in een percentage van 167%. Dit betekent dat de woonlasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden in Wijdmeren 67% hoger liggen dan het landelijk gemiddelde.

5.3 Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidskader

De gemeente draagt wettelijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de openbare ruimte. Deze ruimte bestaat in Wijdemeren uit veel water en natuurgebied waarvoor de verantwoordelijkheid bij andere (overheids-)organisaties ligt. De openbare ruimte vertegenwoordigt een grote kapitaalswaarde. Efficiënt en effectief beheer en onderhoud is van groot belang om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Openbare ruimte algemeen

De voornaamste kapitaalgoederen betreffen de wegen, riolering, civiele kunstwerken en beschoeiingen, openbare verlichting, groenvoorziening, speel- en beweegvoorzieningen, straatmeubilair en openbare gebouwen. Het beheer hiervan is complex en begint bij het vastleggen van diverse gegevens in beheersystemen. In deze systemen worden gegevens bijgehouden als materiaal, ouderdom, locatie en staat van onderhoud. Op basis hiervan worden onderhouds- en vervangingsplannen opgesteld en op elkaar afgestemd vanuit een integrale benadering. Deze plannen vormen de input voor de begroting en het investeringsplan.

Naast de gemeente zijn ook andere instanties verantwoordelijk voor de openbare ruimte binnen de gemeentegrenzen. Het beleid en beheer van de waterwegen valt merendeels onder verantwoording van het Plassenschap Loosdrecht e.o. en het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (Waternet). Andere betrokken partijen zijn onder andere het Rijk, provincie, Natuurmonumenten, nutsbedrijven en hulpverleningsdiensten. Tevens dragen particulieren als eigenaar/huurder, of d.m.v. participatie steeds meer bij aan het onderhoud van de openbare ruimte. Met deze partijen wordt, vanuit een integrale benadering en verantwoordelijkheid én efficiency, naar samenwerking gezocht in beheer en onderhoudswerkzaamheden.

Er is de komende jaren sprake van een aanzienlijke vervangingspiek van de objecten in de openbare ruimte, met de nadruk daarbij op wegen, riolering en beschoeiingen. Dit samen met het achterstallige onderhoud dat in de afgelopen jaren is opgebouwd maakt dat er sprake is van een aanzienlijke opgave voor de gemeente.

Kwaliteitsniveaus

Het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW) onderscheidt diverse kwaliteitsniveaus. De CROW hanteert de in onderstaande tabel weergegeven niveaus groen en wegen, voor de kwaliteitsbepaling van de kapitaalgoederen.

A+	Zeer Goed	Nagenoeg ongeschonden
A	Goed	Mooi en comfortabel
B	Voldoende	Functioneel
C	Matig	Onrustig beeld, discomfort of enige vorm van hinder
D	Te slecht	Kapitaalvernietiging, functieverlies

De gemeente heeft de kwaliteitsniveaus, voor zover aan de orde, in het beleidsplan integraal beheer openbare ruimte vastgesteld. Dit houdt in dat kwaliteitsniveau C als uitgangspunt geldt voor het beheer van de openbare ruimte, met uitzondering van de lintwegen, dorpskernen, begraafplaatsen en monumentale bruggen waar kwaliteitsniveau B geldt. Het beleidsplan levert de kaders voor de sectorale beheerplannen t.b.v. de uitvoering van het onderhoud.

Beleids- en beheerplannen

In 2022 is gestart met werken aan een Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte. Dit beleidsplan beschrijft het strategische en financiële kader voor het beheer van de openbare ruimte. De uitwerking van dit

beleid is beschreven in sectorale de beheerplannen voor Wegen, Civiele kunstwerken, Openbare verlichting, Bomen & openbaar groen, straatmeubilair en Speel- en beweegvoorzieningen en in het Gemeentelijk water- en rioleringsplan. Deze plannen zijn eind 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. In 2024 is er gestart met het werken conform deze plannen.

Per heden is daarom sprake van onderstaande actuele beleids- en beheerplannen en geplande actualisaties.

Onderdeel	Beheerplan	Actualisatie
Wegen	Beheerplan Wegen 2024-2028	2028
Riolering	Water- en rioleringsprogramma 2023-2027	2027
Civiele kunstwerken	Beheerplan Civiele kunstwerken 2024-2027	2027
Openbare verlichting	Beheerplan Openbare Verlichting 2024-2027	2027
Openbaar groen	Groenbeheerplan 2024-2027	2027
Bomen	Beheerplan Bomen 2024-2027	2027
Straatmeubilair	Beheerplan Straatmeubilair 2024-2027	2027
Speel- en beweegvoorzieningen	Beheerplan Speel- en beweegvoorzieningen 2024-2027	2027

Verantwoording lasten en baten

De lasten en baten, die voortvloeien uit het onderhoud van de kapitaalgoederen worden op totaalniveau verantwoord in programma 3, Openbare ruimte. In de financiële deel van deze rekening zijn de overzichten 'Wat gaat het kosten' en de 'Openbare ruimte per taakveld' opgenomen.

Investeringsplan

De investeringen die de gemeente Wijdemeren de komende jaren wil doen zijn opgenomen in het investeringsplan (IP) 2025-2028. De basis voor de investeringen is te vinden in het Beleidsplan integraal beheer openbare ruimte met de onderliggende beheerplannen en het Gemeentelijk water- en rioleringsplan.

Bij het ramen van de budgetten voor het IP is rekening gehouden met de gestegen prijzen van bouwmaterialen en brandstof. Ook zijn de kosten voor voorbereiding, engineering, toezicht en eigen uren (projectmanagement en advisering) integraal mee geraamd in de budgetten.

Wegen

Beleidskader

Eind 2023 is het Beheerplan wegen 2024-2028 door de gemeenteraad vastgesteld. Sinds 2024 wordt er conform dit plan gewerkt. Hierin is de minimale kwaliteit van de wegen vastgesteld op C-niveau volgens de CROW systematiek, met uitzondering van de lintwegen buiten de bebouwde kom en de wegen in de dorpscentra. Hiervoor is het kwaliteitsniveau op B bepaald.

De wegen worden eens per twee jaar geïnspecteerd door een extern bureau (jaarlijks om en om noord en zuid). Op basis van de bevindingen worden de onderhoudsmaatregelen en kosten voor de korte (1-5 jaar) en middellange (6-10 jaar) termijn bepaald. Ook worden waarnemingen en meldingen van bewoners over de staat van onderhoud, meegenomen bij het opstellen van de onderhoudsplannen. Vervolgens worden de onderhoudswerkzaamheden voor de komende jaren in de begroting verwerkt. Dit betreft het regulier klein onderhoud alsook de integrale herinrichtingen/groot onderhoud. Renovaties van grote wegvakken worden integraal benaderd, waarbij waar nodig en mogelijk ook renovaties van bijvoorbeeld riolering, openbaar groen en/of openbare verlichting worden meegenomen.

Per 1-1-2024 is de reserve rationeel wegbeheer omgevormd tot een voorziening groot onderhoud t.b.v. beheer van het huidige areaal. De stand van de reserve groot onderhoud wegen is afgerond € 2.646.000 per ultimo 2024.

Financiën

Het Beheerplan Wegen is de basis voor de jaarlijks stortingen en onttrekkingen aan de voorzieningen.

Voor een overzicht van de lopende en/of voltooide investeringen in projecten waarvan het riool onderdeel is verwijzen wij u naar het kredietoverzicht in het financiële deel van deze jaarrekening.

Riolering

Beleidskader

Eind 2023 is het Gemeentelijk water- en rioleringsplan 2023-2027 door de gemeenteraad vastgesteld. Sinds 2024 wordt er conform dit plan gewerkt. In het Gemeentelijk Water- en rioleringsplan (WRP) is beschreven hoe uitvoering wordt gegeven aan de gemeentelijke zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Ook ambities en verbetermaatregelen zijn hierin opgenomen. De totale kosten voor de uitvoering inclusief de daarvoor benodigde personele capaciteit en investeringen, zijn gekoppeld aan het rioolrecht voor de komende jaren. De rijksopgave om te komen tot een klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte speelt hierin een belangrijke rol.

Het gemeentelijk rioolstelsel (inclusief kolken en gemalen) wordt cyclisch gereinigd en geïnspecteerd. Mede op basis van de inspectiegegevens worden onderhoudsplannen opgesteld, waaraan uitvoering wordt gegeven, zo mogelijk integraal zoals bij 'wegen' beschreven.

De stand van de voorziening GRP bedraagt afgerond € 6.939.000 per ultimo 2024.

Mede op basis van het GRP vinden jaarlijks stortingen en onttrekkingen plaats en wordt het verloop van de voorziening bewaakt.

Gewijzigde doorrekening kosten

Als onderdeel van de herziening van alle beheerplannen heeft er in 2023 een herziening plaats gevonden van het IP op de rioleringen. De afschrijvingen op de investeringen start vanaf het jaar volgend op de ingebruikname. De rentelasten lopen parallel aan de uitvoering van de werkzaamheden. De kapitaallasten worden verwerkt in de tarieven van de rioolheffing. Indien lagere tarieven rioolheffing worden toegepast, vindt onttrekking aan de voorziening WRP plaats. Zie ook de begroting 'Stand en verloop van Reserves en Voorzieningen'.

Civiele kunstwerken

Beleidskader

Eind 2023 is het Beheerplan civiele kunstwerken 2024-2027 door de gemeenteraad vastgesteld. In 2024 zijn we conform dit plan gaan werken. Hierin is de programmatische aanpak van het beheer en onderhoud van de bruggen en beschoeiingen in gemeente Wijdemeren beschreven. Voor het beheer en onderhoud van de bruggen heeft in 2023 een nieuwe inspectie plaatsgevonden, welke de basis vormde voor bovengenoemd beheerplan. Renovaties of vervangingen worden apart opgenomen in het investeringsplan.

Ook de beschoeiingen zijn in 2023 geïnspecteerd, op basis waarvan het benodigde onderhoud en de vervangingen zijn bepaald. Er is gestart met dit onderhoud en de vervangingen. Dit loopt door in de opvolgende jaren (2025 en verder). Ook dit vormt onderdeel van het beheerplan civiele kunstwerken zoals eerder genoemd. Het beheer en onderhoud wordt conform dit plan uitgevoerd. Op basis van de uitgevoerde inventarisatie is gebleken dat sprake is van een aanzienlijke achterstand in onderhoud van vooral de beschoeiingen. In het door de raad vastgestelde krediet is rekening gehouden met het terugdringen van deze achterstanden in de jaren vanaf 2024. Hiermee is gestart in 2024 en dit proces loopt door in de opvolgende jaren (2025 en verder).

Openbare verlichting

Beleidskader

Vanaf 2018 tot en met 2023 zijn de lichtmasten en armaturen/lampen onderhouden en duurzaam vervangen op basis van technische levensduur, conform het toen geldende 'Beleidsplan openbare verlichting 2021-2025'. Eind 2023 is het nieuwe Beheerplan Openbare verlichting 2024-2027 door de gemeenteraad vastgesteld. Vanaf 2024 wordt er conform dit plan gewerkt. Hierin is de programmatische aanpak van het beheer en onderhoud van de openbare verlichting in gemeente Wijdemeren beschreven. Vanaf 1 januari 2024 is er een nieuwe marktpartij gecontracteerd die het beheer en onderhoud van de verlichting uitvoert. De gemeente heeft hierbij een regisserende en faciliterende rol.

Groenvoorziening

Beleidskader

Eind 2023 zijn het Groenbeheerplan 2024-2027 en het Beheerplan bomen 2024-2027 door de gemeenteraad vastgesteld. Hiermee wordt nu gewerkt. Het minimale kwaliteitsniveau van het openbaar groen is door de raad vastgesteld op C-niveau, met uitzondering van de dorpskernen, de lintwegen en de begraafplaatsen waar B-niveau gehanteerd wordt.

De inrichting van het openbaar groen is sober en onderhoudsarm. Bewoners en bedrijven krijgen vervolgens de gelegenheid om door middel van participatie een andere inrichting en hoger kwaliteitsniveau te kiezen. Hier tegenover staat dat de bewoners en bedrijven dan zelf voor het beheer en onderhoud van het betreffende groenvak zorgen.

Het bomenbeleidsplan is in 2012 vastgesteld en is bepalend voor de wijze waarop het planmatige boombeheer wordt uitgevoerd. In 2019 heeft een evaluatie van het beleidsplan bomen plaatsgevonden en besproken met de raad. Jaarlijks wordt 1/3 van het totale bomenbestand met een BVC-inspectie (Boom Veiligheid Controle) conform de HIOR (Handboek Inrichting Openbare Ruimte) en het Handboek Bomen van de Stichting Norminstituut Bomen gecontroleerd. Dit vormt de basis voor het bepalen van de onderhouds- werkzaamheden voor het komende onderhoudsseizoen. Het financieel kader is hierbij leidend.

Speel- en beweegvoorzieningen

Beleidskader

Het regulier onderhoud aan de speelvoorzieningen werd tot eind 2023, toen het nieuwe beleids- en beheerplan werden vastgesteld, conform de kaders uit de Nota openbare speelvoorzieningen 2014-2019 uitgevoerd. In 2017 heeft de raad het 'Uitvoeringsplan spelen 2017-2024' vastgesteld waarin tot verminderen, samenvoegen en omvormen van alle speelplaatsen is besloten. De uitvoering van dit plan verloopt conform planning en loopt tot 2024 door. De stortingen in de reserve speeltoestellen, waartoe eerder was besloten om ook op langere termijn over voldoende onderhouds- en vervangingsmiddelen te beschikken, is vanaf 2021 gestaakt. Eind 2023 is het beheerplan Speel- en beweegvoorzieningen 2024-2027 door de gemeenteraad vastgesteld. In 2024 is gestart met werken conform dit plan.

In dit plan is het speelvoorzieningen areaal in kaart gebracht en zijn de in de planperiode noodzakelijke onderhouds- en vervangingswerkzaamheden bepaald. Dit plan is feitelijk een vervolg op het eerder genoemde Uitvoeringsplan spelen 2017-2024.

Straatmeubilair

Beleidskader

In 2023 heeft er een inventarisatie van het aanwezige straatmeubilair (met name bebording, banken, prullenbakken, etc.) plaatsgevonden. Op basis hiervan is er een beheerplan opgesteld. Eind 2023 is het beheerplan straatmeubilair 2024-2027 door de gemeenteraad vastgesteld. Er is gestart met werken conform dit plan. In dit plan is het areaal aan straatmeubilair in kaart gebracht en zijn de in de planperiode noodzakelijke onderhouds- en vervangingswerkzaamheden bepaald. Het is de eerste keer dat gemeente

Wijdmeren voor dit beheerdomein een beheerplan heeft opgesteld. In de komende jaren zal dit beheer verder verfijnd en geoptimaliseerd worden.

Gebouwen

Beleidskader

Het financieel herstelplan, MJOP (meerjarenonderhoudsplan) en het Gemeentehuis.

Verkoop vastgoed/MJOP

De procedures voor de verkoop van vastgoed zijn, voornamelijk door juridische aspecten, trajecten die veel tijd in beslag nemen. Het gebouw aan de Oud-Loosdrechtsedijk 2 is reeds gegund. Echter, het transport bij de notaris heeft nog niet plaatsgevonden. De verwachting is dat dit in het tweede kwartaal van 2025 zal plaatsvinden. Het verkooptraject van het pand van de voormalige Terpstraschool is inmiddels gestart. Om beter inzicht te krijgen in de structurele financiële effecten van het maatschappelijk vastgoed, is het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor de gemeentelijke gebouwen door de raad vastgesteld en aangescherpt op basis van het coalitieakkoord.

5.4 Paragraaf 4 Financiering

Treasury

Treasury is een bedrijfsproces dat erop is gericht de financiering- en het kasstroommanagement (cashflow) te optimaliseren en te waarborgen dat de gemeente tegemoet kan komen aan haar verplichtingen aan schuldeisers. De uitvoering van de treasury vindt zijn weerslag in de paragraaf financiering die in de begroting en de jaarrekening wordt opgenomen. In de begroting behandelt de paragraaf de plannen van het treasurybeleid. In de jaarrekening gaat de paragraaf in op de resultaten van het treasurybeleid

Kasgeldlimiet	2024
1. Toegestane kasgeldlimiet	
Begrotingstotaal 1 januari (=grondslag)	78.174.113
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,50
Kasgeldlimiet in een bedrag	6.644.800
2. Omvang vlottende korte schuld	
Schulden in rekening-courant	0
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	0
Totaal vlottende schuld	0
3. Vlottende middelen	
Tegoeden in rekening courant	346.871
Contante in kas	1.001
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	16.510.763
Totaal vlottende middelen	16.858.635
4. Toets kasgeldlimiet	
Totaal netto vlottende schuld	0
Totaal vlottende middelen	16.510.763
Toegestane kasgeldlimiet	6.644.800
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	23.155.563

Juist voor korte financiering (tijdelijke liquiditeitstekorten voor lopende uitgaven opvangen) geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn. Fluctuaties in de korte rente hebben direct een relatief grote impact op de rentelasten. In 2024 is er veel minder geïnvesteerd dan in de primitieve begroting 2024 is geraamd. Het overschot aan liquide middelen is voor een beperkt gedeelte uitgeleend aan andere gemeenten en het restant is in het kader van schatkistbankieren tijdelijk gestort op een bankrekening van het Rijk.

Door middel van de kasgeldlimiet wordt een grens gesteld aan de mogelijkheid om lopende uitgaven kort te financieren, en daarmee wordt dan het eventueel aanwezige risico beperkt. De kasgeldlimiet wordt bepaald op basis van een door het Rijk vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal. Jaarlijks wordt de gemiddelde korte financiering getoetst aan de kasgeldlimiet. De provincie houdt hierop toezicht.

Intern wordt dit per kwartaal getoetst om de liquiditeitspositie goed in de gaten te houden. Voor 2024 is de kasgeldlimiet vastgesteld op € 6.644.800 . Dit is 8,5% van het begrotingstotaal € 78.174.113.

Renterisico

Onder renterisico wordt verstaan de mate waarin het saldo van rentelasten en rentebaten verandert door wijzigingen in het rentepercentage voor zowel de korte als voor de lange financiering. Het is de bedoeling grote fluctuaties in de rentelasten, die mogelijk consequenties hebben voor de financiële positie, te vermijden.

De Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) geeft twee verplichte richtlijnen voor de bewaking en beheersing van renterisico's: de kasgeldlimiet voor korte financiering (< 1 jaar) en de renterisiconorm voor de lange financiering.

Renterisiconorm

Lange financiering vormt een integraal onderdeel van het lange termijn investeringsbeleid. Het toezicht op de renterisico's is van tevoren goed beheersbaar. Dit kan worden bereikt door informatie over rente en leningen actueel en transparant te krijgen. Verder is het van groot belang om een spreiding van looptijden in de leningenportefeuille te realiseren.

Het renterisico uit hoofde van renteherzieningen en herfinanciering van leningen wordt dan in voldoende mate beperkt. Het rijk heeft een renterisiconorm van 20% vastgesteld. Dat wil zeggen dat er 20% renterisico mag worden gelopen over het begrotingstotaal van de lasten. Het renterisico van € 78.174.113 geeft voor de gemeente Wijdemeren een ruimte van € 15.635.000.

Renterisiconorm	2024
(bedragen x € 1.000)	
1. Renteherziening	
Renteherziening op vaste schuld o/g	0
Renteherziening op vaste schuld u/g	0
Netto renteherziening op vaste schuld	0
2. Mutatie vaste schuld	
Nieuwe aangetrokken vaste schuld	0
Nieuwe verstrekte lange leningen	283
Netto nieuw aangetrokken schuld	0
3. Betaalde aflossingen	2.733
4. Herfinanciering (laagste van 2 en 3)	2.733
5. Renterisico op vaste schuld (1+4)	2.733
6. Renterisiconorm	
Begrotingstotaal (lasten)	78.174
Percentage	20
Renterisiconorm	15.635
7. Toets renterisiconorm	
Renterisiconorm	15.635
Renterisico op vaste schuld (1+4)	2.733
Ruimte	12.902

Kasbeheer

Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken dient het liquiditeitsgebruik beperkt te worden door de geldstromen op elkaar af te stemmen. Hierbij dient er op te worden toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen. Met de BNG is daarvoor in 2019 een raamovereenkomst gesloten. Volgens deze raamovereenkomst wordt tot een bedrag van € 1,8 miljoen krediet in rekening-courant verstrekt.

Debiteurenrisicobeheer

Alleen in de gevallen waarin de invordering niet (meer) mogelijk bleek te zijn, is tot afboeking wegens oninbaarheid overgegaan. In 2024 is voor € 55.000 aan debiteuren als oninbaar afgeboekt. Dit was in 2023 nog € 104.000. De dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt in deze rekening € 54.000. Per ultimo 2024 is de omvang van de voorziening voor dubieuze debiteuren € 426.000 (2023 eveneens € 426.000). De voorziening dubieuze debiteuren 2024 bestaat voor € 249.000 uit de belasting debiteuren en voor € 177.000 uit overige debiteuren.

Intern liquiditeitsrisicobeheer

De interne liquiditeitsrisico's worden gebaseerd op een meerjarige liquiditeitsplanning.

Financieringspositie	Bedragen x € 1.000	
	Prim. begr. 2024	Rekening 2024
	Situatie per 1-1	Situatie per 31-12
Te financieren boekwaarde activa	85.483	77.781
Financieringsmiddelen:		
Stand Reserves	12.671	17.297
Resultaat 2024 voor bestemming	0	1.626
Stand Voorzieningen	15.772	25.406
Stand Vreemd vermogen lang (incl. waarborgsommen)	55.221	45.987
Financieringstekort/overschot	-1.819	12.535

Het totaal van de aangegane onderhandse geldleningen per 1 januari 2024 van € 48,72 miljoen is verdeeld over 9 leningen. Van de geldleningen zijn er 5 afgesloten bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Eén lening is aangegaan met de Nederlandse Waterschapsbank, twee met de provincie Noord-Brabant en een met Aegon. In 2022 is één nieuwe lening afgesloten bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG), waarbij de storting van de lening in 2023 heeft plaatsgevonden. De looptijd van deze nieuwe lineaire lening is 40 jaar, rentepercentage 1,13%. In 2024 is een bedrag van 2,73 miljoen afgelost op de langlopende leningen.

Mutaties in leningenportefeuille: bedragen x € 1.000,-	2024
Stand per 1 januari 2024 (exclusief waarborgsommen)	48.718
Nieuwe leningen/waarborgsommen	0
Reguliere en vervroegde afslossingen	-2.733
Stand per 31 december 2023	45.985

Renteresultaat 2024

Ontwikkeling rente: bedragen x € 1.000,-	2024
Rentelasten Langlopende leningen	550
Rentelasten kort geld	2
Rentebaten Langlopende leningen	0
Rentebaten kort geld	-670
Totaal saldo	-118

De rentelasten lang hebben betrekking op de aangetrokken langlopende leningen. In 2024 is er voor € 2.000 aan rente betaald voor kort geld. De rentebaten hebben betrekking op leningen woningbouw, weggezette kortlopende leningen naar andere gemeenten en ontvangen rentebaten in het kader van schatkistbankieren.

5.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Het voorgenomen besluit van de gemeenteraad om te komen tot een bestuurlijke fusie met de gemeente Hilversum per 1 januari 2027, en ambtelijk te fuseren per 1 januari 2026, geeft richting aan de (ambtelijke) organisatie van de komende jaren. Rekening houdend met de kaders van het financieel herstelplan moeten we zorgen dat de organisatie klaar is om over te gaan naar een nieuwe organisatie. Dit betekent dat Wijdemeren:

- Uitvoering geeft aan de wettelijke taken.
- De afspraken uit de bestuurlijke opgaven nakomt.
- De afgesproken dienstverlening aan inwoners en ondernemers levert.
- De interne werkprocessen op orde brengt.

Het opgestelde plan van aanpak voor de fusie biedt voldoende handvaten om dit tot uitvoering te brengen.

Bij de optimalisering van de organisatie gaan we inzetten op een snelle verbinding met de gemeente Hilversum. Vooruitlopend op het definitieve besluit op 27 maart 2025 hielden we al zoveel mogelijk rekening met de nieuwe situatie.

Wendbaar, flexibel en slim

Tot de fusie blijft het MT van Wijdemeren vasthouden aan de uitgangspunten 'wendbaar, flexibel en slim'. Bij het invullen van vacatures en het inpassen van nieuwe taken vragen we ons af: doen we het zelf, doen we het samen met de nieuwe organisatie, kan de nieuwe organisatie de taak alvast voor ons uitvoeren of besteden we de taak uit?

Bij de investeringen op het gebied van bijvoorbeeld ICT is hiermee al rekening gehouden. Alleen noodzakelijke middelen die ingezet kunnen worden in de nieuwe organisatie zijn aangeschaft, zoals laptops en mobiele telefoons. Andere middelen – zoals servers en dataopslag – worden niet gekocht, maar geleased.

Onze medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal

Onze medewerkers hebben in voorgaande jaren niet altijd de aandacht gekregen die ze nodig hadden en die ze verdienen. Hierdoor zijn er vacatures ontstaan en was het verzuimpercentage hoger dan gemiddeld. Om deze situatie te verbeteren, zijn in 2024 een aantal externe teammanagers vervangen door vaste medewerkers. En dankzij een grote wervingsactie is de verhouding interne en externe medewerkers nu beter in balans.

Hiermee is de aandacht voor onze medewerkers verbeterd. Iedere medewerker heeft tweemaal per jaar een GROW-gesprek waarbij zaken als werkplezier, werkdruk, resultaten en ontwikkelmogelijkheden aan de orde komen.

Ook is er begonnen met het wegwerken van digitaliseringsachterstanden op de personeelsadministratie. Alleen wanneer het niet mogelijk bleek om vaste medewerkers in dienst te nemen, zijn er inhuuropdrachten uitgezet via een vaste partij. Dit om de rechtmatigheid op gebied van inkoop en aanbesteding te borgen.

Ook is er begonnen met het wegwerken van digitaliseringsachterstanden op de personeelsadministratie.

Investeren in de organisatie

De raad heeft met het opnemen van een stelpost Organisatieontwikkeling in 2024 (incidenteel en structureel) middelen vrijgemaakt om de organisatie verder te versterken. De raad heeft daarbij de opdracht gegeven om de benodigde investeringen in de organisatie duidelijk uiteen te zetten.

De provincie Noord-Holland heeft aangegeven dat de investering in de organisatie voor hen een harde randvoorwaarde is voor het vertrouwen in de realisatie van het financieel herstelplan/kadernota.

Financiële stand van zaken stelposten uit financieel herstelplan

In de begroting 2024 zijn diverse maatregelen opgenomen om de begroting structureel in evenwicht te krijgen. Het merendeel van deze maatregelen zijn in de loop van 2024 ingevuld. In de voorjaarsnota en de najaarsnota is de stand van de invulling van maatregelen weergegeven. Naar aanleiding van de coalitieonderhandelingen zijn diverse stelposten die in het kader van het financieel herstel waren opgenomen teruggedraaid of verlaagd. Hieronder treft u een actueel overzicht aan van de stand van zaken van de financiële taakstellingen:

Voortgang financieel herstel 2024	Begroot	Gerealiseerd 2024	Aanpassing begroot bedrag 2024	Niet gerealiseerd 2024
Taakstellende bezuiniging sociaal domein (structureel)	0	0	0	0
Ombuigingen sociaal domein (afdeling inwoners)(incidenteel)	-250	-148		-102
Maatregelen Bedrijfsvoering (structureel)	42	42		0
Maatregelen Bedrijfsvoering (incidenteel)	-550	-550		0
Maatregelen afdeling Omgeving (structureel)	-520	-520		0
Maatregelen afdeling Omgeving (incidenteel)	-490	-490		0
Taakstellende maatregelen overhead	200	100		100
Verkoop vastgoed gemeente (lagere kap.1st, onderhoud etc)	100	100		0
OZB	468	468		0
(Water) toeristenbelasting	500	493	90	-83
				0
Saldo voortgang financieel herstel 2024	-500	-505	90	-85

Toelichting

Sociaal Domein

Voor 2024 was eenmalig € 250.000 beschikbaar gesteld voor het uitwerken van maatregelen om de taakstelling van € 515.000 vanaf 2025 in te vullen. De oorspronkelijke taakstelling van een structureel bedrag van € 515.000 op het Sociaal Domein is bij de coalitieonderhandelingen verlaagd tot € 0,- in 2025 en € 200.000 vanaf 2026.

Van het budget van € 250.000 in 2024 is € 148.000 besteed.

Bij de kadernota 2026 worden concrete voorstellen gedaan om de taakstelling van € 200.000 vanaf 2026 structureel in te vullen.

Taakstellende maatregelen overhead

Voor 2024 is een deel van de taakstelling op de overhead (€ 100.000) niet gerealiseerd. Bij de voorjaarsnota 2025 wordt een concreet voorstel gedaan om de taakstelling op de overhead volledig en structureel te realiseren.

Verkoop Vastgoed

De procedures om te komen tot verkoop van vastgoed zijn vanwege, voornamelijk juridische aspecten, trajecten van een lange adem. Ten opzichte van de najaarsnota 2024 is er nog geen verandering of voortgang geboekt. De financiële taakstelling voor 2024 is incidenteel gerealiseerd door hogere opbrengsten van grondverkopen.

(Water)toeristenbelasting en forensenbelasting

In de begroting 2024 is naar aanleiding van het herstelplan de raming met € 500.000 opwaarts bijgesteld. In de najaarsnota 2024 is de raming met € 90.000 afgeboekt. Op realisatiebasis blijkt dat naast de bijgestelde ramingen toch een voordelig effect is ontstaan van € 87.000 bij de forensenbelasting en € 4.000 nadeel bij de (water-)toeristenbelasting. Dit betekent dat in 2024 de taakstelling van € 500.000 bijna geheel gerealiseerd is op € 7.000 na.

Afdeling bedrijfsvoering

Financiën

Het team financiën is aangevuld met externe inhuur. De externe inhuur blijft tot aan de ambtelijke fusie zodat de continuïteit van de werkzaamheden gewaarborgd is. Een goede inpassing in systemen en werkwijzen van en met de gemeente Hilversum is van groot belang. Met name het financieel vervlechten wordt een tijdrovende en cruciale taak in het fusieproces.

Communicatie

Om de organisatie beter bij de organisatieontwikkelingen te betrekken, zijn verschillende (digitale) enquêtes gehouden. De resultaten vormden de basis voor een nieuwe interne communicatiestrategie. Dit heeft geleid tot aanpassingen in het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers, extra berichten op het intranet, sessies over interne processen rondom onder andere (beleids)stukken schrijven en betere ondersteuning aan het management. Door de afgesproken extra inzet van 1 fte is de interne communicatie verbeterd.

HRM & ondersteuning bestuurlijke processen

Het E-HRM (personeelsadministratiesysteem AFAS) is verder geoptimaliseerd. Hierdoor was het voor het eerst mogelijk om maandrapportages op te stellen met daarin managementinformatie op het gebied van formatie/bezetting, inhuur en verzuim. Het werving- en selectieproces wordt inmiddels digitaal ondersteund. De verwachte afname van benodigde fte's binnen het HR-team is niet uitgekomen. Met het oog op de naderende herindeling is hier juist extra in geïnvesteerd.

Digitalisering

Als gevolg van steeds verdergaande digitalisering krijgen de medewerkers van ons archief minder werkzaamheden. De formatie is in 2024 met 1 fte afgenomen. Deze taakstelling is hiermee in 2024 ingelost.

Management

In 2023 is het management van de organisatie op orde gebracht en de nieuwe hoofdstructuur, bestaande uit drie afdelingen, is vastgesteld. In 2024 is de fijnstructuur (van de teams) bepaald. Uitgangspunt hierbij was om deze inrichting met kortere lijnen en dus minder teamleiders te realiseren. Dit betekent een structurele bezuiniging van € 420.000,- met ingang van 2025. Daarnaast verhogen we waar nodig de inzet op uitvoerende taken.

Informatisering en automatisering

We hebben te maken met een samenleving die steeds digitaler wordt. Gemeenten staan als overheidsorganisatie het dichtst bij de samenleving. Voor een goede dienstverlening van de gemeente is een adequate informatievoorziening en automatisering (I&A) van cruciaal belang. In alle gemeentelijke processen speelt I&A een belangrijke rol. Onze inzet is erop gericht de primaire processen optimaal te ondersteunen met een goede informatievoorziening.

In december 2024 is de nieuwe gemeentelijke website in gebruik genomen. De website voldoet nu aan de minimale eisen met betrekking tot digitale toegankelijkheid.

Het achterstallig onderhoud op de ICT-middelen is in 2024 ingelopen. Alle ICT-platforms zijn nu vervangen (netwerk, servers, dataopslag). Alle medewerkers zijn inmiddels voorzien van een laptop en mobiele telefoon. Het bedrijfsrisico op dataverlies en uitval van systemen is hiermee geminimaliseerd en weer teruggebracht naar normale proporties. De vervanging van hardware is gefinancierd uit investeringsmiddelen die in eerdere jaren hiervoor ter beschikking zijn gesteld. Deze middelen bleken hiervoor voldoende.

Privacy en informatiebeveiliging

In 2024 is de personele bezetting op dit gebied op orde gebracht door het aanstellen van een privacy officer en information security officer binnen de formatie (en het budget) van team ICT. In 2024 is het beleid verder aangescherpt en geactualiseerd. Dit mede op basis van verscherpte wet- en regelgeving. Concrete maatregelen zijn uitgevoerd om het bewustzijn binnen de organisatie te verhogen. Er zijn een tiental datalekken intern gemeld en deze zijn adequaat verwerkt.

Ook bij de vervanging van de ICT-middelen is rekening gehouden met de vernieuwde (en in 2025 nog komende) aangescherpte richtlijnen op dit gebied.

Formatie ambtelijke organisatie

De toegestane formatie van de ambtelijke organisatie (excl. griffie) is per 31 december 2024 213,24 fte. De huidige daadwerkelijke bezetting is op dat moment 173,67 fte. De vacatureruimte van 39,57 fte wordt voor een groot deel via inhuur ingevuld.

Vanuit het financieel herstelplan is conform het vastgestelde amendement een bedrag van € 1,6 miljoen als stelpost beschikbaar gesteld voor tijdelijke en waar nodig structurele organisatieversterking.

Als nadere uitwerking inzake de concrete inzet van stelpost is een organisatieherstelplan opgesteld door het college. Het besluit van de gemeenteraad om te komen tot een bestuurlijke fusie geeft richting aan de (ambtelijke) organisatie van de komende jaren. Rekening houdend met de kaders van het financieel herstelplan moeten we zorgen dat de organisatie klaar is om over te gaan naar een nieuwe organisatie. Dit betekent dat Wijdemeren binnen de kaders van het financieel herstelplan:

- Uitvoering geeft aan de wettelijke taken.
- De afspraken uit de bestuurlijke opgaven nakomt.
- De afgesproken dienstverlening aan inwoners en ondernemers levert.
- De interne werkprocessen op orde brengt.

Dit zorgt ervoor dat onze organisatie straks klaar is voor de vorming van een nieuwe gemeente. Dat hoeven we niet alleen te doen. Wanneer de nieuwe fusiepartner(s) bekend is/zijn, kunnen we hiervoor samen optrekken met onze partner of we kunnen alvast organisatieonderdelen uitwisselen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Sinds boekjaar 2024 is de gemeente verplicht om zelf een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen.

Hiermee legt het college zelfstandig verantwoording af in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt, indien nodig, nadere toelichting gegeven op de afwijkingen.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op de grenzen van de baten en lasten in de geautoriseerde begroting. Omdat alle afwijkingen acceptabel zijn, wordt hier geen nadere toelichting gegeven. We verwijzen naar de toelichting op de baten en lasten per programma.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zoals de aanbestedingswet. In dit kader zijn over 2024 een aantal onrechtmatigheden geconstateerd. We lichten deze toe per categorie.

Inhuur en detachering (1.378.000 euro)

Op enkele dossiers is sprake van opdrachten die conform de opdrachtwaarde Europees aanbesteed hadden moeten worden, waarbij dat niet is gebeurd. Vooraf is in deze gevallen geen raming gemaakt van de bestedingen en de omvang van de bestedingen is niet pro-actief bewaakt gedurende de looptijd. De meeste opdrachten zijn inmiddels afgerond of er is actie ondernomen met een voortijdige beëindiging. Daarnaast is het beleid voor alle bestaande inhuur aangescherpt, ook in verband met de nadere fusie.

Onderhoud (262.000 euro)

Dit betreft onrechtmatige verlengingen of onvolkomenheden in de aanbestedingsprocedure. De opdrachten zijn opnieuw aanbesteed of er is actie op ondernomen door middel van het aanscherpen van de aanbestedingsprocedure.

ICT (602.000 euro)

Dit betreft doorlopende onrechtmatigheden waar op dit moment geen actie op kan worden ondernomen.

Overig (348.000 euro)

Dit betreft drie doorlopende onrechtmatigheden en een reeds afgeronde opdracht. In twee gevallen gaat het om verzekeringen waarbij geen optimaal zicht is op de bestedingen.

Daarnaast zijn er 58 afwijkingen ten opzichte van de Gids Proportionaliteit. In deze gids staan aanbevelingen over de te volgen inkoopprocedure in relatie tot de opdrachtwaarde. Afwijkingen hiervan zijn niet onrechtmatig, maar veelvuldig afwijken moet wel vermeld worden. Heel concreet betekent dit dat in veel gevallen waar op basis van de opdrachtwaarde een meervoudig onderhandse aanbevolen wordt, de opdracht enkelvoudig is gegund of niet meer achterhaald kan worden op welke wijze de opdracht is gegund.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium heeft betrekking op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen. Er zijn geen afwijkingen gesignaleerd.

5.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen

De gemeente werkt samen met verbonden partijen, andere gemeenten en andere partijen om invulling te geven aan haar publiekrechtelijke taken en om haar maatschappelijke doelen te kunnen bereiken. Er is sprake van een verbonden partij wanneer de gemeente een financieel en bestuurlijk belang heeft in de samenwerking.

Bij alleen een bestuurlijk belang of alleen een financieel belang is geen sprake van een verbonden partij. De samenwerking is dan bijvoorbeeld gebaseerd op een overeenkomst (opdracht en/of samenwerking), een incidenteel gezamenlijk belang (hierbij kan worden gedacht aan het regionaal aanbesteden van in te kopen producten of diensten of de samenwerking op diverse onderdelen met de gemeente Hilversum).

De gemeente Wijdmeren is aandeelhouder in twee andere partijen zonder verantwoordelijk te zijn voor eventuele tekorten: dit zijn de BNG Bank en drinkwaterbedrijf Vitens.

Organisatievormen van een verbonden partij zijn:

- Gemeenschappelijke regeling (publiekrechtelijk)
- Regeling tussen gemeenten en/of provincie(s)
- Deelname in een stichting
- B.V. of N.V. (privaatrechtelijk)
- Een publiek- private samenwerking

In deze paragraaf wordt het doel van deze samenwerkingen en een overzicht van de verbonden partijen weergegeven. De verbonden partijen zijn gerangschikt naar omvang van de financiële bijdrage (van groot naar klein). Per partij is onder andere de volgende informatie opgenomen:

- De wijze waarop de gemeente Wijdmeren een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- De bijdrage van de gemeente aan de verbonden partij in 2024;
- De stemverhouding;
- De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- De verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- De eventuele risico's.

Rol van de raad

De afgelopen jaren zijn er diverse ontwikkelingen geweest in de samenwerkingsverbanden van de gemeente, waaronder de omzetting van de regionale samenwerking voor de gemeentelijke belastingen naar een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Hilversum. In een samenwerking met meerdere partijen wordt de individuele invloed van de gemeente minder. Een gedeeld belang om te gaan samenwerken kan betekenen dat op onderdelen moet worden ingeleverd en/of losgelaten.

Een organisatie op afstand vraagt een andere sturing. Een niet onbelangrijk aspect daarbij is dat de verbonden partijen van de gemeente onderling zeer verschillen. Te denken is daarbij aan verschillen in aantal deelnemers, omvang, belangen en wel of geen wettelijke verplichting(en). Deze verschillen maken het niet eenvoudig om als raad overzicht te houden op de verbonden partijen van de gemeente, wat precies wordt beoogd en welke rol de raad daarin vervult. Een vraag die dan ook met enige regelmaat door raadsleden, maar ook accountants, wordt gesteld, is de vraag over welke sturingsinformatie een gemeente beschikt en op welke wijze de gemeente (de raad) invloed kan uitoefenen op het beleid van de verbonden partij. Met de invoering van de WGR (Wet Gemeenschappelijke Regelingen) is het toezicht op verbonden partijen beter gereguleerd.

Regio Gooi en Vechtstreek

Naam VP	Regio Gooi en Vechtstreek
Programma	5, 6
Nummer VP	1
Vestigingsplaats	Bussum
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Visie/Openbaar belang	Uitvoering regionale taken en behartiging deelnemende gemeenten op de gebieden waaronder WMO, jeugdzorg, GGD, afvalinzameling en energietransitie
Taken	De Regio kan voor de gemeenten de navolgende taken uitvoeren: belangenbehartiging/lobby; delen kennis, capaciteit en deskundigheid; bevorderen onderlinge afstemming; visieontwikkeling; verwerving van budgetten; beleidsvoorbereiding; inkoop en contractbeheer; gezamenlijk beheer. Regionale samenwerkingsagenda: Op basis van de door de gemeenteraden vastgestelde speerpunten voor de Regionale Samenwerkingsagenda (2023 - 2026) wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld.
Bevoegdheden	De gemeente Wijdemeren heeft bevoegdheden aan de Regio overgedragen voor: a. het verlenen van ambulancezorg op grond van de Tijdelijke wet ambulancezorg en de uitvoering van het ambulancedeel in de meldkamer die gemeenschappelijk met politie en brandweer wordt beheerd; b. de uitvoering van hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer inzake afvalstoffen, voor zover deze aan gemeenten is opgedragen, met uitzondering van het bepaalde over afvalwater; c. de uitvoering van de artikelen 2 (algemeen), 5 (jeugdgezondheidszorg), 5a (ouderengezondheidszorg) 6 lid 1 (algemene infectieziekte bestrijding), 15 (beschikbaarstelling deskundigheid) en 15a (vaststelling meldcode signalen huiselijk geweld en kindermishandeling) van de Wet publieke gezondheid. d. De Regio is voor de gemeenten belast met de uitvoering van het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling Gooi en Vechtstreek als bedoeld in het bepaalde bij of krachtens hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).
Link met programma	Programma 5 Sociaal domein, programma 3 Openbare ruimte, programma 4 Economische zaken, recreatie en toerisme, programma, programma 6 Natuur en milieu en programma 7 Ruimtelijke ontwikkeling.
Beleidsrealisatie	Zie ontwikkelingen/veranderingen in het belang
Deelnemende partijen en stemverhouding	Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren en Eemnes (partieel). Elk lid heeft 1 stem in het AB.
Bestuurder(s)	AB: een wethouder per gemeente, DB: drie wethouders. Wethouder G. Zagt neemt deel in het AB, Wethouder G. Zagt is voorzitter AB-portefeuille Economie en Innovatie.
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	In 2024 is een tweede strategische samenwerkingsagenda met de provincie opgesteld. Met deze agenda sturen provincie en regiogemeenten integraal op de gedeelde gebiedsopaven in Gooi en Vechtstreek. In 2024 is er meer helderheid over het accommodatiebeleid van de Regio. Dit is onder andere een strategische heroriëntatie op haar huisvesting. Daarbij wordt met name gekeken naar het gehele huisvestingsopgaven van de GAD. Zo is het verplaatsen van de vestiging van de GAD op de Hooftlaan wenselijk is gezien de binnenstedelijke locatie. Daarnaast voldoet het scheidingsstation Bussum niet

Naam VP	Regio Gooi en Vechtstreek
	<p>meer aan de eisen van deze tijd. Aan de hand van scenario's wordt verkend welke mogelijkheden er zijn om deze opgave voor de GAD te realiseren. Hierbij wordt continu gekeken naar mogelijke andere maatschappelijke partners zoals onder andere diensten van de Regio (RAV en Vervoer), de Tomin-groep en de gemeenten.</p> <p>Een overkoepelende opgave is om de kansen van de transitie te pakken, slim te bundelen en de omgeving zorgvuldig te begeleiden op de weg naar een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Opgaven waar aan gedacht kunnen worden zijn onder andere; voedselproductie, wonen, klimaatverandering, hoge inflatie, wonen en zorg. Zo is er ook het regeerakkoord met tal van afspraken. Hierbij kan gedacht worden aan energietransitie, woningmarktcrisis en mobiliteit.</p>
Risico's	In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdemeren (zie paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.
Risico score	Risico: laag
	Impact: hoog

Balans	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Eigen vermogen	16.321.000	15.895.000	15.744.000	15.743.000
Vreemd vermogen	58.899.000	59.408.000	58.474.000	55.484.000
Bestemming Rekeningresultaat	0	0	0	0
Restitutie aan Gemeenten	0	0	0	0
Financieel resultaat	0	0	0	0
Begrotingstotaal	107.853.000	107.342.000	107.556.000	107.300.000
Bijdrage gemeente	6.243.086	6.313.936	6.387.341	6.397.155

Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

Naam VP	Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
Programma	2
Nummer VP	2
Vestigingsplaats	Hilversum
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Visie/Openbaar belang	Op basis van de Wet Veiligheidsregio (Wvr) is de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek opgericht
Taken	Brandweezorg, geneeskundige zorg, bevolkingszorg en rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Bevoegdheden	Ter uitvoering van genoemde taken
Link met programma	Programma 2 Veiligheid
Beleidsrealisatie	Zie ontwikkelingen/veranderingen in het belang
Deelnemende partijen en stemverhouding	Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren. Elk lid heeft 1 stem in het AB.
Bestuurder(s)	AB: een burgemeester per gemeente, DB: twee burgemeesters, De Burgemeester van Wijdemeren neemt deel in het AB en DB.

Financieel belang	Het aandeel van de gemeente Wijdmeren bedraagt 2.237.201 euro op een begrotingstotaal van 22.099.958 euro in de regiobegroting 2025. Dit is 10%.
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	De beleidsthema's voor 2025 zijn: 1) Versterking crisisbeheersing en veiligheidsregio's; 2) Transitie meldkamer van regionaal naar Midden-Nederland; 3) Klimaatbestendig optreden; 4) Verplichtend karakter/Vitale vrijwilligheid; 5) Bekwaam in energietransitie; 6) Duurzaamheid; 7) Goed werkgeverschap; 8) Versterking informatievoorziening; 9) Flexibiliteit; 10) Omgevingswet.
Risico's	In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdmeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.
Risico score	Risico: laag
	Impact: hoog

Balans	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Eigen vermogen	4.324.091	3.967.512	3.452.512	3.521.524
Vreemd vermogen	24.968.194	22.787.165	21.123.831	19.285.498
Financieel resultaat	0	0	0	0
Begrotingstotaal	31.239.921	30.169.254	30.170.053	30.169.852
Bijdrage gemeente	2.237.201	NB	NB	NB

Werkvoorzieningsschap Tomingroep

Naam VP	Werkvoorzieningsschap Tomingroep
Programma	5
Nummer VP	3
Vestigingsplaats	Hilversum
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Visie/Openbaar belang	Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep (het Schap) voert namens de deelnemende gemeenten taken uit in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) die gericht zijn op het aanbieden van aangepast werk aan mensen met een arbeidsbeperking.
Taken	Tomingroep heeft als doel om zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, door het bieden van werk, scholing, begeleiding en bemiddeling, te helpen bij het verkrijgen van een betaalde baan binnen of buiten Tomingroep. De sw-werknemers werken volgens een volwaardige arbeidsovereenkomst en zijn collectief gedetacheerd bij Tomingroep BV. In een samenwerkingsovereenkomst zijn de verhoudingen tussen het werkvoorzieningsschap Tomingroep en de Tomingroep BV vastgelegd.
Bevoegdheden	De gemeenten hebben hun bevoegdheden en verplichtingen uit hoofde van de Wsw overgedragen aan het werkvoorzieningsschap.
Link met programma	Programma 5 Sociaal domein
Beleidsrealisatie	In de begroting wordt voor 2025 uitgegaan van een bezetting in SE (Standaard Eenheden) die gedurende 2024 en 2025 met 4,0% en 7,0% daalt (voor 2025 betekent dit een daling van 43 personen ongeveer 35 FTE). Een standardeenheid is een fte voor geïndiceerde inwoners, gecorrigeerd naar de zwaarte van arbeidsbeperking. De krimpende bezetting wordt veroorzaakt door

Naam VP	Werkvoorzieningsschap Tomingroep
	het feit dat de wet sociale werkvoorziening per 1 januari 2015 is beëindigd, in die zin dat geen nieuwe instroom meer plaatsvindt.
Deelnemende partijen en stemverhouding	Almere, Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren. In het algemeen bestuur hebben de leden stemrecht naar rato van het gemiddeld gemeentelijk aandeel in het aantal SE sw-werknemers over de afgelopen tien jaar (tienjaars voortschrijdend gemiddelde), gemeten op 31 december van het voorgaande jaar.
Bestuurder(s)	AB: een lid van het college van B&W per gemeente, DB: een te benoemen lid uit het AB en de voorzitter en de vicevoorzitter van het Schap. Wethouder R. van Rijn neemt deel in het AB.
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	Tomingroep heeft in 2023 een aantal ontwikkelingen gehad dat van invloed is op de financiële resultaten van 2025. Dit betreft onder meer een verhoging van het wettelijk minimumloon. Daarnaast is te zien dat het aantal fte doelgroep afneemt. Dit komt enerzijds doordat de uitstroom uit de Wsw sneller verloopt dan was aangenomen en anderzijds doordat nog niet alle gemeenten de afgesproken aantallen Participatiewet-mensen laten instromen.
Risico's	Onvoldoende resultaat in Tomingroep BV. De Tomingroep BV is winstgevend en compenseert negatieve resultaten van het werkvoorzieningsschap. Sociaaleconomische ontwikkelingen die leiden tot verdere bezuinigingen op de rijkssubsidie dan nu voorzien in de begroting. In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdemeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij..
Risico score	Risico: laag
	Impact: hoog

Balans	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Eigen vermogen	11.862.000	10.784.000	9.627.000	8.402.000
Vreemd vermogen	700.000	350.000	0	0
Financieel resultaat	0	0	0	0
Begrotingstotaal	21.936.000	21.043.000	20.206.000	19.383.000
Bijdrage gemeente	Rechtstreeks Rijk	Rechtstreeks Rijk	Rechtstreeks Rijk	Rechtstreeks Rijk

Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek

Naam VP	Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek (OFGV)
Programma	4, 6
Nummer VP	4
Vestigingsplaats	Lelystad
Vorm	Openbaar lichaam o.g.v. artikel 8 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Visie/Openbaar belang	Adequate uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de provincie Flevoland en de regio Gooi en Vechtstreek.
Taken	De OFGV heeft een producten-en dienstencatalogus (PDC). De door de OFGV overgenomen taken van de gemeenten betreffen grotendeels basistaken conform de wet VTH. Daarnaast zijn er deelnemers die plustaken hebben overgedragen. Dit zijn extra taken die per deelnemende partij kunnen verschillen. Ook zijn er deelnemers die meerwerk hebben belegd bij de OFGV. Het uitvoeren van meerwerk gaat via uitgebrachte offertes.
Bevoegdheden	Bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Link met programma	Programma 2 Veiligheid
Beleidsrealisatie	<p><i>Vergunningverlening</i></p> <p>De OFGV heeft als doel het afhandelen van vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen. Daarnaast worden meldingen beoordeeld op juistheid en volledigheid binnen de met de partners afgesproken termijnen.</p> <p><i>Handhaving</i></p> <p>De OFGV zet zich in voor het behouden dan wel verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid). Dit wordt onder andere gedaan door het houden van toezicht op de naleving van wet- en regelgeving. Daar waar nodig wordt handhavend opgetreden. Het doel van de OFGV is dat alle controles uit de jaarprogramma's van alle deelnemende partijen worden uitgevoerd. De afhandeling van klachten gebeurt binnen de met de deelnemers afgesproken termijn.</p> <p><i>Beleids- en juridische expertise</i></p> <p>De OFGV verstrekt passend en kwalitatief goed advies aan de deelnemende partijen over het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Dit geldt voor de taakgebieden bodem, water, energie, asbest, stortplaatsen, geluid, lucht, externe veiligheid en zwemwater. De kennis van vakspecialisten op bovengenoemde taakgebieden en de aanwezige juridische kennis worden hiervoor ingezet.</p>
Deelnemende partijen en stemverhouding	De gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Almere, Blaricum, Dronten, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Wijdemeren en Zeewolde, de provincies Flevoland en Noord-Holland. De verdeling van de stemmen geschiedt naar rato van de omvang van de ingebrachte taken en derhalve naar rato van de financiële bijdrage per deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling, met dien verstande dat een deelnemer niet meer dan 49 % van het totaal aantal stemmen kan hebben.

Naam VP	Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek (OFGV)
Bestuurder(s)	AB: Een lid van het college van B&W per gemeente en of van GS per provincie. DB: dagelijks bestuur bestaat uit een lid namens de provincies, twee leden namens de Noord-Hollandse gemeenten en twee leden namens de Flevolandse gemeenten. Deze leden worden door en uit het AB aangewezen.
Financieel belang	Zie financiële gegevens
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	De doelstellingen afkomstig uit de Regionale Uitvoerings- en Handhavingstrategie 2024- 2027 zijn: 1) Bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving en vergunningvoorschriften door bedrijven in het werkgebied. 2) Verbeteren van de bodemkwaliteit en voorkomen van de aanwezigheid van schadelijke stoffen in de bodem en het grondwater door toe te zien op bodembedreigende activiteiten en het toepassen van bodembeschermende maatregelen. 3) Bevorderen van omgevingsveiligheid en minimaliseren van risico's voor mens, milieu en infrastructuur. 4) Beperken van geluidsoverschrijdingen en overmatige hinder. 5) Verminderen van het energiegebruik en stimuleren van alternatieve energiebronnen in de regio. 6) Voorbereiden op en bijdragen aan een circulaire economie in 2050. 7) Tegengaan van ondermijning en milieucriminaliteit door verbeterde detectie, preventie en handhaving. 8) Voorkomen of beperken van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in de leefomgeving. 9) Voorkomen van gezondheidsrisico's als gevolg van asbest door het beperken van asbestvezels in de lucht, bodem en water. 10) Bijdragen aan een betere luchtkwaliteit en verminderen van geuroverlast.
Risico's	In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdemeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.
Risico score	Impact: hoog

Balans	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Eigen vermogen	961.280	961.280	961.280	961.280
Vreemd vermogen	4.769.387	4.769.387	4.769.387	4.769.387
Financieel resultaat	0	0	0	0
Begrotingstotaal	18.946.045	18.468.042	19.013.132	19.707.398
Bijdrage gemeente	687.100	715.893	742.504	770.177

Plassenschap Loosdrecht en omstreken

Naam VP	Plassenschap Loosdrecht en omstreken
Programma	4
Nummer VP	5
Vestigingsplaats	Utrecht
Vorm	Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 51
Visie/Openbaar belang	Het Plassenschap Loosdrecht e.o. is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, exploitatie, toezicht en beheer van recreatievoorzieningen en terreinen en treedt op als belangenbehartiger op het gebied van recreatie.
Taken	Zie visie/openbaar belang
Bevoegdheden	Zie visie/openbaar belang
Link met programma	Programma 4 Economische zaken, recreatie en toerisme en programma 6 Natuur en Milieu
Beleidsrealisatie	zie de toelichting bij: Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang
Deelnemende partijen en stemverhouding	De provincie Utrecht en de provincie Noord-Holland en de gemeenten Stichtse Vecht en Wijdemeren. Ieder lid van het bestuur heeft 1 stem. Voor Wijdemeren komt het stemrecht op 2/6 = 33,3%.
Bestuurder(s)	Het bestuur bestaat uit zes leden, te weten: twee vertegenwoordigers van de gemeente Stichtse Vecht, twee vertegenwoordigers van de gemeente Wijdemeren, een vertegenwoordiger van de provincie Noord-Holland en een vertegenwoordiger van de provincie Utrecht.
Financieel belang	Zie financiële gegevens
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	In 2024 is een uitvoeringsplan 2024-2027 opgesteld waarin het groot onderhoud (MJOP) en de investeringen (MJIP) zichtbaar zijn. Het Plassenschap gaat de volgende inkomstenverhogende maatregelen nader onderzoeken: 1) verhoging sluisgelden 2) invoering liggelden bij eilanden 3) verkoop recreatieterreinen 4) verkoop niet strategische percelen.
Risico's	In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdemeren (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.
Risico score	Impact: laag

Balans	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Eigen vermogen	943.500	875.000	486.800	486.800
Vreemd vermogen	10.538.200	12.687.700	14.686.400	15.904.100
Financieel resultaat	0	0	0	0
Begrotingstotaal	3.359.100	3.598.900	4.190.900	4.032.800
Bijdrage gemeente	701.561	762.972	832.882	891.149

BNG Bank N.V.

Naam VP	BNG
Programma	0.4
Nummer VP	6
Vestigingsplaats	Den Haag
Vorm	Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 51
Visie/Openbaar belang	De BNG bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger en is het voor de gemeente mogelijk om op eenvoudige wijze toegang te krijgen tot de geldmarkt. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.
Taken	Zie visie/openbaar belang
Bevoegdheden	Zie visie/openbaar belang
Link met programma	
Beleidsrealisatie	
Deelnemende partijen en stemverhouding	De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Wijdemeren heeft 33.930 aandelen van de 55.690.720, en daarmee 0,01% stemrecht op de AVA (Algemene vergadering van Aandeelhouders). De gemeente wordt op de AVA vertegenwoordigd door de wethouder Financiën.
Bestuurder(s)	Programma algemene lasten en baten
Financieel belang	
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	BNG Bank behaalde over het jaar 2024 een nettowinst van EUR 294 miljoen. Het dividend bedraagt EUR 2,51 per aandeel.
Risico's	
Risico score	Risico: laag
	Impact: laag

Balans	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	4.721.000	4.777.000
Vreemd vermogen	110.819.000	123.164.000
Financieel resultaat	254.000.000	294.000.000
Aantal aandelen	33.930	33.930
Dividend	73.289	85.164

Vitens N.V.

Naam VP	Vitens NV
Programma	0.4
Nummer VP	7
Vestigingsplaats	Zwolle
Vorm	Naamloze vennootschap
Visie/Openbaar belang	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland en verzorgt de drinkwatervoorziening in de gemeente Wijdemeren. Vitens is in 2006 ontstaan uit fusies van lokale en regionale drinkwaterbedrijven.
Taken	Zie visie/openbaar belang
Bevoegdheden	Zie visie/openbaar belang
Link met programma	
Beleidsrealisatie	
Deelnemende partijen en stemverhouding	De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn de publieke aandeelhouders.
Bestuurder(s)	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	
Ontwikkelingen/ veranderingen in het belang	
risico's	In de inventarisatie van de risico's van de gemeente Wijdemeren (zie paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing) is geen rekening gehouden met risico's van deze verbonden partij.
Risico score	Risico: laag
	Impact: laag

Balans (bedragen x € 1.000)	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen	649.500	677.700
Vreemd vermogen	1.446.600	1.559.700
Financieel resultaat	49.200	28.200

5.7 Paragraaf 7 Grondbeleid

Kern van de paragraaf grondbeleid is het – als ware de gemeente een bedrijf – door de gemeente exploiteren van de in gemeentelijk eigendom zijnde (bouw)gronden. De gemeente zet het grondbeleid in voor de ontwikkeling van onder andere woningbouw in de gemeente en om daar waar mogelijk bij te dragen aan een goede ruimtelijke ontwikkeling.

Beleidskader

De paragraaf grondbeleid geeft inzicht in het grondbeleid en de doelstellingen die worden nagestreefd. Ook wordt de financiële positie van de (grond)exploitaties uiteengezet.

Doelstellingen grondbeleid

Op 6 februari 2020 is de nota grondbeleid 2020-2024 vastgesteld door de gemeenteraad. In de nota is vastgelegd dat de gemeente kiest voor een situationeel grondbeleid. Een situationeel grondbeleid betekent dat de gemeente per ontwikkeling overweegt welk type grondbeleid het meest geschikt is voor die ontwikkeling en de motivering daarvoor vastlegt in een startdocument per project. De faciliterende rol past de gemeente nog steeds goed en is de voorkeursrol, maar daar waar marktpartijen niet (tijdig) in staat en bereid zijn om de gemeentelijke ambities op die plek te realiseren, kan de gemeente een actievere rol overwegen.

De gemeente scheidt bij faciliterend grondbeleid de voorwaarden voor de locatie ontwikkeling via een omgevingsvisie en het omgevingsplan en legt de actieve rol neer bij marktpartijen/grondeigenaren. Wanneer de gemeente er niet in slaagt vooraf een overeenkomst af te sluiten, kan het kostenverhaal afgedwongen worden kostenverhaalsregels in het omgevingsplan (voorheen: exploitatieplan).

Het voeren van actief grondbeleid bij het ontwikkelen van locaties houdt in dat de gemeente zelf probeert de benodigde gronden in handen te krijgen om deze vervolgens zelf te verkopen. De gemeente kan vervolgens kiezen om grond zelf bouw- en/of woonrijp te maken en uit te geven of de grond in concessie te geven. Een manier voor de gemeente om de risico's te beperken is het weer verkopen van eventueel aangekochte gronden aan het einde van de planvormingsfase. Het belangrijkste argument voor de gemeente om te kiezen voor een situationeel grondbeleid is dat dit de mogelijkheid biedt om maatwerk te leveren. De gemeente ziet de landelijke opgave om de komende 10 jaar een aanzienlijke woningopgave te realiseren, voldoende werkgelegenheid te hebben en tegelijk zorgvuldig de kwetsbare natuur te beschermen. Hierbij is bovendien een versnelling gewenst, maar regelgeving beperkt de mogelijkheden in onze gemeente in grote mate. Verwachting is dat hiervoor in sommige gevallen een actievere rol dan voorheen nodig is, overigens met nadrukkelijk oog voor de daarmee gepaard gaande (financiële) risico's.

Het belangrijkste nieuwe instrument in de Nota Grondbeleid 2020 – 2024 is het hanteren van een aparte reserve (stimuleringsreserve ruimtelijke ontwikkelingen) om plussen en minnen die samenhangen met (nieuwe) gebiedsontwikkelingen te verevenen.

Faciliterend versus actief grondbeleid

Voor faciliterend (passief) grondbeleid geldt:

- Toerekenen van de door de gemeente gemaakte plan- en uitvoeringskosten inclusief kosten voor bovenwijkse voorzieningen als dit kostenverhaal juridisch is toegestaan;
- Zo optimaal mogelijke borging van de gewenste ruimtelijke kwaliteit en fasering in de tijd.

Voor actief grondbeleid geldt:

- Opstellen van een globale grondexploitatieberekening waarbij eveneens een inschatting wordt gemaakt van de beschikbare interne capaciteit en risico's;
- Grond wordt in exploitatie genomen indien uit een exploitatieberekening blijkt dat het verwachte resultaat positief zal zijn of, indien een negatief resultaat wordt geprognosticeerd, het verwachte tekort wordt afgedekt door een verliesvoorziening;
- Het mogelijk maken van een gewenste ontwikkeling door het tijdig doen van strategische aankopen binnen de randvoorwaarden voor het strategisch verwervingsbeleid;
- In een vroeg stadium bepalen waarop de aankoopstrategie gericht is en hoe het eigen bezit wordt geëxploiteerd;
- Zorgen dat de verworven gronden en opstallen tijdelijk beschikbaar komen voor gemeentelijke grondexploitatie, of bij tijdelijk beheer marktconform worden verhuurd.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

De Wet modernisering vennootschapsbelasting heeft als gevolg dat ondernemingsactiviteiten van overheden vanaf 2016 belastingplichtig zijn geworden, tenzij er een vrijstelling van toepassing is. Uit een eerste inventarisatie en impactanalyse blijkt dat vooralsnog de grondexploitaties de belangrijkste Vpb-belaste prestaties van de gemeente zijn. In het licht van de tussentijds gepresenteerde resultaatsverslechtering van de grondexploitaties is het niet waarschijnlijk dat de gemeente Vpb hoeft te betalen op korte termijn. Het voornemen om komende jaren diverse gemeentelijke grondposities te verkopen vraagt in dit kader aandacht. Overigens is veel afhankelijk van feiten en omstandigheden en het standpunt van de Belastingdienst in deze.

Omgevingsvisie

In 2021 is de Omgevingsvisie Wijdemeren 2040 - Groenblauwe parel in de metropoolregio vastgesteld. De gemeente heeft in haar eerste omgevingsvisie een toekomstbestendige basis gelegd voor een integrale ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

De omgevingsvisie is van belang in verband met (eventueel) publiekrechtelijk kostenverhaal. Het primaire streven bij het kostenverhaal is de privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomst tussen gemeente en private partij(en). Echter, in het geval dit niet mogelijk blijkt te zijn, zal de gemeente terugvallen op het publiekrechtelijke kostenverhaal door middel van het kostenverhaalsregels in het omgevingsplan.

Woonvisie

De doelstellingen c.q. uitgangspunten van de woonvisie zijn eveneens leidend voor het te voeren grondbeleid. De woonvisie is vastgesteld door de gemeenteraad op 8 juli 2021.

Risico's

Het voeren van een grondexploitatie brengt financiële risico's met zich mee. Risico's doen zich in alle stadia van het proces voor. De risico's verschillen van aard en omvang. Tijdig vooronderzoek in de beginfase brengt de risico's in beeld. In dat stadium gaat het in hoofdzaak om onderzoek op het gebied van archeologie en milieu. Zodra het nieuwe plan planologisch mogelijk is gemaakt, veranderen de risico's van aard. In deze fase krijgt de gemeente (meer) te maken met risico's waarop zij geen invloed heeft, renteschommelingen, economische conjunctuur e.d. Het uitsluiten van risico's is onmogelijk. Het zo goed mogelijk beheersen van risico's kan natuurlijk wel. In de grondexploitaties wordt gewerkt met het geïndexeerd laten stijgen van de kosten en de opbrengsten. Verder bevatten de grondexploitaties posten onvoorzien, om eerste tegenvallers op te kunnen vangen. Om de risico's financieel af te dekken is een voldoende hoog weerstandsvermogen nodig. Twee keer per jaar, bij de jaarrekening en de begroting, wordt de risicoparagraaf van de grondexploitaties geactualiseerd en de uitkomsten verwerkt in de paragraaf weerstandsvermogen van de gemeente.

Budgetbewaking grondexploitaties

Het bewaken van grondexploitaties geschiedt ambtelijk op basis van de door de raad vastgestelde grondexploitaties. Uit de grondexploitaties worden kredieten beschikbaar gesteld. Op basis van deze jaarschijven worden budgetten afgegeven ten behoeve van te verrichten werkzaamheden in het kader van het project. De jaarschijven worden door toetsing van de budgetaanvragen aan de onderbouwing van de grondexploitatie en aframing van restbudgetten bewaakt. Mutaties van meer dan €50.000 op het eindresultaat van de grondexploitaties worden op grond van de actieve informatieplicht van het college, buiten de P&C-cyclus om, gemeld aan de raad.

Bouwgrond In Exploitatie (BIE)

Er is sprake van een BIE wanneer door de gemeenteraad een grondexploitatie wordt vastgesteld voor een bepaald ruimtelijk plan waar de gemeente grond in eigendom heeft en deze wenst te transformeren naar woningbouw of een andere (bouw-)bestemming. De gemeente kent op dit moment twee grondexploitaties: Nedervecht en Porseleinhaven, waarbij Nedervecht bij deze jaarrekening wordt afgesloten.

Verliezen

Wanneer sprake is van geprognosticeerde verliezen geldt dat hiervoor een voorziening wordt gevormd op het moment dat deze voorzienbaar en onafwendbaar zijn. Een dergelijke voorziening is niet statisch en wordt jaarlijks, dan wel bij aanpassing van de planuitkomsten, bijgesteld. De voorziening is gelijk aan het negatieve

(verwachte) resultaat van de grondexploitatie van het betreffende complex op eindwaarde. De storting in de voorziening wordt verwerkt in de lopende begroting/jaarrekening.

De Porseleinhaven

Het project Porseleinhaven kent een lange historie. Het project betreft de realisatie van een kleinschalig dorpscentrum. Het plan voorziet zowel in ruimte voor woningen als voor winkels en andere commerciële activiteiten aan een aantrekkelijk plein aan het water. De gemeente heeft een ontwikkelovereenkomst met een ontwikkelaar gesloten, waarbij uitgangspunt is dat de gemeente de gronden bouw- en woonrijp maakt en de ontwikkelaar het beoogde bouwprogramma realiseert.

Nedervecht

Het project Nedervecht betreft een herontwikkeling aan de zuidzijde van Nederhorst den Berg waarbij sportvoorzieningen zijn verplaatst en nieuwe woningen worden gerealiseerd. Een geselecteerde projectontwikkelaar heeft het grootste deel van de woningen gerealiseerd en de gronden onder de woningen bouw- en woonrijp gemaakt. De gemeente heeft bouwrijpe kavels van de ontwikkelaar gekocht en weer verkocht aan particulieren. De grondexploitatie Nedervecht wordt afgesloten bij deze jaarrekening.

Actualisatie grondexploitaties

De grondexploitatie van bovengenoemd project is per 1 januari 2025 geactualiseerd, waarbij de werkelijke kosten en opbrengsten uit 2024 zijn verwerkt en waar nodig nieuwe ramingen voor de nog te maken kosten en opbrengsten zijn opgenomen. Deze actualisatie is in voorliggende begroting verwerkt. Per 1 januari 2026 vindt de eerstvolgende actualisatie plaats.

In onderstaande tabel zijn de resultaten op eindwaarde vermeld. De verliesvoorzieningen zijn deze bij de jaarrekening 2024 aangepast op basis van onderstaande uitkomsten.

Resultaten op eindwaarde grondexploitaties

(bedragen in euro)

Grondexploitatie	Resultaat op eindwaarde	Positief / negatief	Einddatum
Porseleinhaven	€ 9.354.000,-	Negatief	31-12-2028
Nedervecht	€ 1.999.000,-	Negatief	31-12-2024

Stimuleringsreserve Ruimtelijke Ontwikkelingen

De stimuleringsreserve ruimtelijke ontwikkelingen is sinds mei 2021 ingesteld als uitvloeisel van het vaststellen van de nota grondbeleid 2020-2024. Deze reserve kent de volgende twee doelen:

- Het verevenen van winsten en verliezen uit (toekomstige) gebiedsontwikkelingen en;
- Het vormen van een buffer voor de bijbehorende risico's.

De actuele stand van deze reserve wordt toegelicht in de jaarrekening in de paragraaf "Toelichting op de balans, onder reserves".

5.8 Paragraaf 8 Wet Open Overheid

Paragraaf jaarrekening Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel een open en transparante overheid. De gemeente wil inwoners beter informeren over hoe zij werkt en hoe zij besluiten neemt. In deze paragraaf beschrijven we met welke inspanningen in 2024 de gemeente zoveel mogelijk heeft bijgedragen aan transparantie en toegankelijkheid van informatie.

De Woo bestaat uit twee onderdelen:

- **Actieve openbaarmaking:** de gemeente publiceert bepaalde informatie uit zichzelf, zonder dat iemand daarom hoeft te vragen.
- **Passieve openbaarmaking:** inwoners kunnen informatie opvragen bij de gemeente via een Woo-verzoek.

Actieve openbaarmaking

Gemeente Wijdemeren gaat samenvoegen met gemeente Hilversum. Daarom probeert de gemeente op het gebied van actieve openbaarmaking zoveel mogelijk aan te sluiten bij de werkwijze van Hilversum. Gemeente Hilversum maakt namelijk al informatie openbaar uit verschillende categorieën en heeft een duidelijke werkwijze per categorie voor het openbaar maken.

Na de zomer van 2025 voert Gemeente Wijdemeren een inventarisatie uit om in beeld te brengen hoe zij kan aansluiten bij de werkwijze van Hilversum. Op die manier wil de gemeente op tijd voldoen aan de wettelijke verplichtingen van de Woo. Momenteel publiceert de gemeente ook al informatie op de gemeentelijke websites, zoals Wijdemeren.nl en wijdemeren.raadsinformatie.nl

Passieve openbaarmaking (op verzoek)

Iedereen mag de gemeente vragen om overheidsinformatie openbaar te maken. Dit gebeurt via een Woo-verzoek. De gemeente bekijkt elk verzoek en maakt de informatie openbaar, behalve als er een wettelijke uitzondering geldt. Bijvoorbeeld om de privacy van personen of financiële belangen te beschermen.

Ten opzichte van 2023 heeft Wijdemeren in 2024 vier Woo-verzoeken minder ontvangen (totaal 23 verzoeken). Hiervan zijn er 9 afgehandeld. In 2024 is er één bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van de gemeente om informatie niet te verstrekken. Daarnaast is er in 2024 bij twee zaken een beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit ingediend. De rechtbank heeft inmiddels in deze zaken ook uitspraak gedaan. Woo-verzoeken vragen veel tijd en inzet. De gemeente kon niet alle verzoeken op tijd afhandelen. Dit kwam onder andere door de omvang en complexiteit van sommige verzoeken, door beperkingen in de informatiehuishouding en door een tekort aan capaciteit.

De gemeente heeft inmiddels externe ondersteuning ingezet om de openstaande verzoeken en beroepsprocedures alsnog af te handelen en verwacht dat meer regie op het proces helpt om verzoeken in de toekomst sneller af te handelen.

6. Jaarrekening

6.1 Balans per 31 december 2024

Bedragen in euro x € 1.000

Omschrijving	Ultimo 2024	Ultimo 2023
Activa	96.696	92.942
Vaste activa	68.386	62.174
01 Immateriele vaste activa	12	13
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	12	13
02 Materiele vaste activa	66.544	60.518
Overige investeringen met een economisch nut	19.672	20.016
Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	15.317	14.569
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	31.555	25.933
03 Financiële vaste activa	817	863
Deelnemingen	85	85
Woningcorporaties	732	778
04 Financiële vaste activa	1.013	780
Overige langlopende leningen u/g	974	776
Waarborgsommen	39	4
Vlottende activa	28.310	30.768
05 Voorraden	42	0
Onderhanden werk, waaronder gronden en exploitatie	42	0
06 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	24.204	28.156
Vorderingen op openbare lichamen	22.111	24.978
Overige vorderingen	2.093	3.178
07 Liquide middelen	260	272
Kassaldi	1	1
Bank- en giroaldi	259	271
08 Overlopende activa	3.804	2.340
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	3.804	2.340

Omschrijving	Ultimo 2024	Ultimo 2023
Passiva	96.696	92.942
Vaste passiva	80.962	79.589
10 Eigen Vermogen	18.924	22.410
Algemene reserve	10.988	3.623
Bestemmingsreserve	6.310	14.187
Resultaat	1.626	4.600
11 Voorzieningen	16.051	8.459
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	9.008	2.598
Egalisatievoorzieningen	0	0
Door derden beklemde middelen met een specifiek toepassingsrichting	7.043	5.861
12 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	45.987	48.720
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	45.985	48.718
Openbare lichamen	0	0
Waarborgsommen	2	2
Vlottende passiva	15.734	13.353
13 Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	7.305	5.669
Kasgeldleningen	0	0
Bank en giroaldi	0	0
Overige schulden	7.305	5.669
14 Overlopende passiva	8.429	7.684
Nog te betalen bedragen	2.661	2.940
Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	4.048	2.247
Overige vooruit ontvangen bedragen	635	1.022
Overige overlopende passiva	1.085	1.475

Toelichting op de balans 2024

Immateriele vaste activa

Bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	desinvest- eringen	Afschrijving/ aflossingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
Bijdr.aan activa in eigendom van derden	13	0	0	1	0	12
Totaal	13	0	0	1	0	12

De immateriële vaste activa hebben betrekking op renovatie van een kantine.

Materiele vaste activa

Materiele vaste activa	BW 31-12-2023	BW 31-12-2024
In erfpacht uitgegeven gronden	1	1
Materiele vaste activa met economisch nut	20.015.786	19.671.774
Materiele vaste activa waarvoor een heffing kan worden gehever	14.569.187	15.317.060
Materiele vaste activa met maatschappelijk nut:	25.933.044	31.555.325
Totaal	60.518.018	66.544.160

Specificatie materiele vaste activa met economisch nut	BW 31-12-2023	BW 31-12-2024
Gronden en terreinen	783.437	783.437
Bedrijfsgebouwen	17.153.320	16.766.000
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	1.245.156	1.177.804
Vervoermiddelen	287.660	432.099
Machines, apparaten en installaties	485.117	462.735
Overige materiele vaste activa	61.096	49.698
Totaal	20.015.786	19.671.773

Verloop materiele vaste activa met economisch nut

Bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Desinvest- eringen	Afschrijving/ aflossingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	784	14	14	0	0	784
Bedrijfsgebouwen	17.153	425	0	812	0	16.766
Grond-, weg- en waterb.kundige werk.	1.245	29	30	67	0	1.177
Vervoersmiddelen	288	195	0	51	0	432
Machines, apparaten en installaties	485	99	0	121	0	463
Overige materiele vaste activa	61	0	0	11	0	50
Totaal	20.016	762	44	1.062	0	19.672

Toelichting investeringen	Investerings	Desinvesteringen	Totaal
Het Achtererf, voorbereidingskrediet	14	14	0
Kosten B&O advies ruimtelijke ordening	16	0	16
Nieuwbouw Sterrenwachter	409	0	409
Ontwikkeling Meenthof	18	30	-12
Herinrichting speelplekken	11	0	11
Voertuigen	195	0	195
Vervanging VRI NDB 2018	27	0	27
Automatisering	69	0	69
Audiovisuele apparatuur Raadzaal 2023	3	0	3
Totaal	762	44	718

Verloop materiele vaste activa met maatschappelijk nut:

Bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Desinvest- eringen	Afschrijving/ aflossingen	Afwaardering /correctie	Boekwaarde 31-12-2024
Grond-, weg- en waterb.kundige werk.	25.205	5.985	0	949	0	30.241
Overige materiele vaste activa	728	599	0	13	0	1.314
Totaal	25.933	6.584	0	962	0	31.555

Specificatie investeringen	Investerings	Desinvesteringen	Totaal
Herinrichting Overmeer Z - wegen	11	0	11
Vervanging beschoeiing vanaf 2017	106	0	106
Kortenhoefsedijk, beschoeiing	229	0	229
Kortenhoefsedijk, wegen	18	0	18
Projectleiding, div. civiele projecten	15	0	15
Vervangen OV Armaturen	0	0	0
Bushaltes lijn 106	152	0	152
Verkeersmaatregelen	40	0	40
Project Boomhoek/Muyeveld wegen	2.070	0	2.070
Investing bomen	-83	0	-83
Investing bruggen	378	0	378
Herinr. Cath. Ameliaplantsoen	2	0	2
Prinsenbuurt 2024	464	0	464
Herinrichting Zuidereinde Noord	104	0	104
Edelenbuurt West 2024	16	0	16
Herinrichting Middenweg 2024	262	0	262
Van Breelaan/Ooievaarsbuurt	20	0	20
Vuntuslaan/Heulakker wegen 2024	20	0	20
Vervangings\investering beschoeiing	671	0	671
Vervangingsinvestering bruggen	125	0	125
Vervangingsinvestering VRI's 2023	15	0	15
Vervangingsinvestering Bomen	321	0	321
Vervangingsinvestering plantsoenen 2024	99	0	99
Verkeersmaatregelen uit mobiliteitsplan 2024	64	0	64
Vervangingsinvestering straatmeubilair 2024	50	0	50
Wegen, levensduurverlengend onderhoud 2024	216	0	216
Uitvoeringskrediet verkeersveiligheid en doorstr	10	0	10
Vervangingsinvestering speel- en beweegvz	9	0	9
Vervangingsinvestering OV-lichtmasten	88	0	88
Vervangingsinvestering OV armaturen	416	0	416
Leeuwenlaan wegen 2024	77	0	77
Subtotaal	5.985	0	5.985
ICT: Hybride werken	293	0	293
ICT: Vernieuwing infrastructuur	237	0	237
Sportcompl. Loosdrecht kunstgrasveld	2	0	2
Sportcompl. NdB Kunstgrasveld	15	0	15
Website: nieuwe infrastructuur fase 1 2023	33	0	33
Uitvoeringskrediet aanleg halteplaatsen	19	0	19
Subtotaal	599	0	599
Totaal	6.584	0	6.584

Verloop materiele vaste activa waarvoor een heffing kan worden geheven

Bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Desinvest- eringen	Afschrijving/ aflossingen	Afwaarderin g/correctie	Boekwaarde 31-12-2024
Grond-, weg- en waterb.kundige werk. waarvoor een heffing kan worden geheven	14.569	1.391	0	643	0	15.317
Totaal	14.569	1.391	0	643	0	15.317

Specificatie investeringen	Investerings	Desinvesteringen	Totaal
Kortenhoef, kerklaan riool 2024	11	0	11
Herinrichting Zuidereinde Noord riool 2024	86	0	86
Edelenbuurt West riool 2024	16	0	16
Vuntuslaan/Heulakker riool 2024	11	0	11
Veendijk, thv no.1 in fietspad vervangen riool 24	20	0	20
Overmeer noord riool	34	0	34
van Breelaan/Ooievaarsbuurt riool 2024	62	0	62
Riool levensduurverlengend onderhoud 2024	32	0	32
Prinsenbuurt riolering 2024	1.119	0	1.119
Totaal	1.391	0	1.391

Financiële vaste activa

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Desinvest- eringen	Afschrijving/ aflossingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	85	0	0	0	0	85
Leningen aan woningbouwcorporaties	778	0	0	46	0	732
Overige langlopende leningen	776	248	0	50	0	974
Waarborgsommen	4	35	0	0	0	39
Totaal	1643	283	0	96	0	1.830

De verstrekte waarborgsom van in totaal afgerond € 39.000 heeft voor € 4.000 betrekking op Ravelli t.b.v. huur Rading 2a (Oekraïne) en voor € 35.000 op Flexibilistay Kwakel 41 (Oekraïne).

Specificatie investeringen	Investerings	Desinvesteringen	Totaal
SVN Leningen*	248	0	248
Totaal	248	0	248

*SVN = Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten

Voorraden

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2024	Balanswaarde 31-12-2024
Grond en hulpstoffen, gespecificeerd naar		
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
Overige grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	0	42
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	0	42

Bouwgronden in exploitatie

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringen	Vermind- eringen	Boekwaarde 31-12-2024	Voorziening	Balanswaarde 31-12-2024
Porseleinhaven	9.282	114	0	9.396	0	9.396
Nedervecht	1.968	31	1999	0		0
Af: voorziening	-11.250	0	-1999	-9.251	-103	-9.354
Totaal	0	145	0	145	-103	42

Uitgangspunten die gehanteerd zijn bij het opstellen van exploitatie en prognoses

De (grond)exploitaties van de gebieden waar zich ontwikkelingen voordoen, worden jaarlijks herzien/geactualiseerd.

Waardering

Op grond van het BBV wordt grond gewaardeerd tegen (historische) verkrijgingsprijs en bijkomende kosten. Op grond wordt niet afgeschreven. Als er sprake is van een (duurzaam) lagere marktwaarde wordt de grond afgewaardeerd. De bouwgronden van de gemeente worden in de balans gepresenteerd onder de vlottende activa. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen in exploitatie genomen gronden (onderhanden werk) en niet in exploitatie genomen gronden (grond- en hulpstoffen). Uitgangspunt voor dit onderscheid is of er sprake is van een vervaardigingsproces.

Voorziene verliezen

Conform het voorzichtigheidsbeginsel dienen voorziene verliezen genomen te worden zodra deze bekend zijn. Voor een grondexploitatie-traject met een verwachte negatieve exploitatie wordt dus direct een voorziening getroffen. Deze voorziening wordt als een waarde correctie in mindering gebracht op de boekwaarde van het betreffende grondcomplex. Evenals in voorgaande jaren, heeft ook in 2023 er een doorlichting van de grondexploitaties plaatsgevonden, dit heeft geleid tot aanpassingen van de voorzieningen Nedervecht en Porseleinhaven.

Berekeningswijze

In een grondexploitatie wordt rekening gehouden met een stijging van de kosten en opbrengsten en met de rentelasten- en baten. In de berekening van de grondexploitaties van de gemeente Wijdemeren is de rentecomponent in de verantwoording in de jaarrekening sinds 2013 buiten beschouwing gelaten.

Om een goede inschatting te krijgen van de totale kosten en opbrengsten, is bij de doorrekening van de grondexploitatie gebruik gemaakt van de eindwaardeberekening.

Voor een nadere toelichting op de bouwgronden in exploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondexploitatie.

Uitzettingen < 1 jaar

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	5.476	5.600	0	5.600
Verstreckte kasgeldleningen	8.000	0	0	0
Rekeningcourant met niet fin. Instel.	0	0	0	0
Schatkistbankieren	11.502	16.511	0	16.511
Overige vorderingen	3.178	2.432	426	2.006
Rekeningcourant SVN	0	87	0	87
Totaal	28.156	24.630	426	24.204

De voorziening dubieuze debiteuren voor de belastingdebiteuren en de overige debiteuren bedraagt per 31-12-2024 € 426.000 en is in de balans overeenkomstig de regels van BBV in mindering gebracht op de vorderingen. Zie verder voor een nadere toelichting de paragraaf financiering.

Liquide middelen

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Ultimo 2023	Ultimo 2024
Kassaldi	1	1
Bank en girosaldi	271	259
Totaal	272	260

Schatkistbankieren

Sinds 1 januari 2014 zijn gemeenten verplicht om overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden. Ingevolge artikel 52c van de BBV wordt in de toelichting op de balans het drempelbedrag vermeld voor het begrotingsjaar waarover verantwoording wordt afgelegd en het totaal aan middelen dat, uitsluitend in het kader van het drempelbedrag, per kwartaal van dat jaar de gemeente buiten 's Rijks schatkist wordt gehouden.

Het drempelbedrag bedraagt 2% van het begrotingstotaal. Het drempelbedrag over 2024 was uitgaande van de primaire begroting € 1.563.482. Behoudens het drempelbedrag zijn er in 2024 geen middelen buiten de schatkist aangehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)						
Verslagjaar 2024						
(1)	Drempelbedrag	1.563	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	348	369	360	320	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.216	1.194	1.203	1.243	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag						
Verslagjaar						
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	78.174				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	78.174				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat					
	(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1563,48			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
Verslagjaar						
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)		31.662	33.590	33.164	29.442
(5b)	Dagen in het kwartaal		91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		348	369	360	320

Overlopende activa

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024
Vooruitbetaalde bedragen	203	447
Nog te ontvangen bedragen	2.136	3.358
Kruisposten	1	0
Totaal	2.340	3.805

Specificatie nog te ontvangen bedragen

Omschrijving	Bedrag
nto rek.crt plassenschap loodrecht e.o. 2023	2.057
nto, plassenschap, afrek. Uren x tarief 2023	-49.123
Waternet waterschapsbelasting 2021, Regenboog	246
Nog te ontvangen Landtoeristenbelasting 2024	289.000
Nog te ontvangen Watertoeristenbelasting 2024	191.000
Nog te ontvangen forensenbelasting 2024	964.000
Rente 4e kwartaal schatkistbankieren	175.458
Tozo 2024 te ontvangen van Hilversum G4	79.443
Huur sporthal Eikenrode dec 2024	-95
nutskosten standplaats Lindeplein 2024	940
Correctie factuur 241595	-6.161
Erfpacht gemeentegrond NDH01C2697 jaar 2024	9
Huur gemeentegrond Lindeplein 2024	1.726
Huur gemeentegrond standplaats Lindeplein 2024	2.522
Huur sporthal de Blijk dec 2024	2.459
Huur sporthal de Blijk nov 2024	80
Huur sporthal de Blijk okt nov 2024	357
Huur sporthal de Blijk okt nov dec 2024	12.508
Huur sporthal de Fuik nov dec 2024	1.615
Huur standplaats Lindeplein 2024 6,5 mnd	787
Nutskosten Lindeplein 2024	470
Nutskosten standplaats Lindeplein 2024 6,5 mnd	509
Terugkoopregeling Q3 2024	10.258
Terugkoopregeling hulpmiddelen Q4 2024	12.480
Tijdelijke verhuur Terpstraschool 4e kw. 2024	992
Vergoeding prullenbakken Q 3+4 2024	11.590
intrekken bestuurlijke boete	-1.360
Subs provincie NH versterken maatschapp. Sector	56.799
233-018 VERVOER GV B.V. Q4 Reizigersbijdrage 2024	10.098
441-003 Verrekening sub. ESF REACT GOVERT 2020-2	52.850
Terugkoopregeling Q4 2024	5.684
NTO Golden Years De Negen Linden BV	440
NTO Interdel 's-Graveland BV	440
NTO Noot Dael BV	1.398
NTO Ontwikkelmaatsch. Ter Sype	22.590
NTO RVR Onroerend goed BV	770
NTO Woningcorp. Gooi en omstr.	75.000
M16 oekraine nog te ontvangen	570.815
WEB middelen 2024	38.867
IF 315009 441-009 CAK WMO2020 DEC 2024	14.247
TP fact doorbel Plassensch 2024	595.106
Waternet waterschbel'21, Regenboog	-246
Dividennd 2024 BNG	10.993
NTO Plassenschap 2024	198.000
Totaal	3.357.617

Reserves

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve	3.623	10.988
Bestemmingsreserve	14.187	6.310
Resultaat	4.600	1.626
Totaal	22.410	18.924

Reserves							
Omschrijving	Boekwaarde de 1-1- 2024	Toevoe- gingen	Verminde- ringen	Bestemming resultaat vorig boekjaar voor bestemming	Verminde- ringen ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde de 31-12- 2024	I/S
Algemene reserves							
Resultaat 2023 na bestemming	2.853.385	0	0	4.599.738	0	7.453.123	I
Algemene reserve	769.398	3.041.186	276.171	0	0	3.534.413	I
Subtotaal	3.622.783	3.041.186	276.171	4.599.738	0	10.987.536	
Bestemmingsreserves							
Reserve Alg. Open Bejaardenwerk	73.009	0	0	0	0	73.009	I
Stimuleringsreserve ruimtelijke ontwik.	526.400	0	0	0	0	526.400	I
Reserve Duurzaamheid	317.651	0	52.452	0	0	265.199	I
Reserve Omgevingswet	304.232	0	304.232	0	0	0	I
Reserve Begraafplaatsen	18.600	0	0	0	0	18.600	I
Reserve Sociaal Domein	184.039	0	0	0	0	184.039	I
Reserve Arbeidsmarktwerking	200.409	0	0	0	0	200.409	I
Reserve Rationeel Wegbeheer	5.622.562	0	5.622.562	0	0	0	S
Reserve Recreatie en Toerisme	140.366	214.074	0	0	0	354.440	I
Reserve Verkeer	203.996	0	0	0	0	203.996	I
Reserve Onderhoud gebouwen	1.897.820	0	1.897.820	0	0	0	I
Reserve Bruggen	14.392	0	14.392	0	0	0	I
Reserve Speeltoestellen	175.750	0	0	0	0	175.750	I
Reserve MOP Onderwijshuisvesting	154.770	0	0	0	0	154.770	I
Reserve Groeninrichting	163.258	0	0	0	0	163.258	I
Reserve Afschrijving activa	3.932.596	0	199.217	0	0	3.733.379	S
Reserve Revitalisering Meenthof	256.739	0	0	0	0	256.739	I
Subtotaal	14.186.589	214.074	8.090.675	0	0	6.309.988	
Totaal reserves	17.809.372	3.255.260	8.366.846	4.599.738	0	17.297.524	

In de staat van reserves is I (incidenteel) en S (structureel). In bovenstaande tabel is bij de algemene reserve en bestemmingsreserves het rekeningresultaat 2024 nog niet verwerkt. Dit gebeurt pas formeel als er een definitief besluit is genomen door de raad voor wat betreft de bestemming van het resultaat.

Algemene reserve (alle bedragen in euro's)

Onderstaand het verloop van de algemene reserve in 2024. Op het saldo per 31-12-2024 moet nog het resultaat 2024 na bestemming worden toegevoegd.

De toevoegingen hebben betrekking op mutaties uit de nota reserves en voorzieningen en de vermindering heeft betrekking op kosten fusie.

Saldo 01-01-2024	3.622.783
Toevoeging resultaat 2023	4.599.738
Toevoegingen 2024	3.041.186
Verminderingen 2024	-276.171
Saldo 31-12-2024	10.987.536

Bestemmingsreserves

De nota reserves en voorzieningen is begin 2024 door de raad vastgesteld.

Reserve algemeen open Bejaardenwerk

De bestemmingsreserve Algemeen Open Bejaardenwerk dient als ondersteuning van het algemeen open bejaardenwerk. Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen in 2024 is besloten deze reserve op te heffen als de reserve volledig besteed is.

Saldo 01-01-2024	73.009
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	73.009

Stimuleringsreserve ruimtelijke ontwikkeling

De Stimuleringsreserve ruimtelijke ontwikkelingen is ingericht, als afgescheiden onderdeel van de algemene reserve. Deze reserve heeft twee doelen: het verevenen van winsten en verliezen uit (toekomstige) gebiedsontwikkelingen en het vormen van een buffer voor de bijbehorende risico's. In de nota reserves en voorzieningen 2024 is het maximum van deze reserve vastgesteld op € 1.000.000.

Saldo 01-01-2024	526.400
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	526.400

Reserve duurzaamheidsmaatregelen

Het doel: het kunnen nemen van extra duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke gebouwen en investeren in de circulaire economie en de energietransitie.

Saldo 01-01-2024	317.651
Mutaties in 2024	-52.452
Saldo 31-12-2024	265.199

Reserve omgevingswet

Deze reserve ingesteld om de kosten van implementatie van de omgevingswet voor een deel te kunnen dekken. In de nota reserves en voorzieningen 2024 is besloten deze reserve per 31-12-2024 op te heffen. Saldo is toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Saldo 01-01-2024	304.232
Mutaties 2024	-304.232
Saldo 31-12-2024	0

Reserve Begraafplaatsen

Doel van deze reserve is om de middelen, als onderdeel van de grafrechten, aan het einde van de looptijd van grafrechten, de graven te kunnen ruimen en monumenten te kunnen verwijderen.

Saldo 01-01-2024	18.600
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	18.600

Reserve sociaal domein

Het doel van deze reserve is om de financiële tegenvallers op te vangen ten behoeve van investeringen en innovaties binnen het Sociaal Domein. Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2024 is besloten de reserve sociaal domein niet op te heffen.

Saldo 01-01-2024	184.039
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	184.039

Reserve arbeidsmarktversterking

Het doel van deze reserve is voor toekomstige besteding van projecten die door de Regio Gooi & Vechtstreek en de gemeente worden uitgevoerd voor het stimuleren van werkgelegenheid in sectoren met personeelstekorten (niet voor eigen ambtelijke organisatie). De opheffingsdatum is als de reserve volledig besteed is of in het laatste jaar voor de fusie.

Saldo 01-01-2023	200.409
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	200.409

Reserve rationeel wegbeheer

Naar aanleiding van de nota reserves en voorzieningen 2024 is in plaats van de "Reserve Rationeel Wegbeheer", op basis van het beheerplan wegen 2024-2028, de "Voorziening groot onderhoud wegen ingesteld".

Saldo 01-01-2024	5.622.562
Mutaties 2024	-5.622.562
Saldo 31-12-2024	0

Reserve recreatie en toerisme

De bestemmingsreserve Recreatie en toerisme dient ter financiering van uitgaven op het gebied van recreatie en toerisme. Deze reserve wordt gevoed met 10% van de opbrengsten uit toeristen- en forensenbelasting.

Saldo 01-01-2024	140.366
Mutaties 2024	214.074
Saldo 31-12-2024	354.440

Reserve verkeer

De bestemmingsreserve Verkeer dient voor (toekomstige) investeringen inzake verkeers(veiligheids) – maatregelen en mobiliteitsplan.

In de raad is besloten (begin 2024) de reserve op te heffen na aanwending van het budget of anders in het laatste jaar voor de fusie. De maximale omvang is bepaald op € 300.000.

Saldo 01-01-2024	203.996
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	203.996

Reserve onderhoud gebouwen

In het meerjarenplan maatschappelijk vastgoed is besloten een bedrag van € 1.897.820 te onttrekken uit de reserve onderhoud gebouwen en toe te voegen aan de voorziening onderhoud gebouwen .

Saldo 01-01-2024	1.897.820
Mutaties 2024	-1.897.820
Saldo 31-12-2024	0

Reserve Bruggen

Er is begin 2024 door de Raad besloten de “Reserve Bruggen” op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve. Hiervoor in de plaats wordt de “Voorziening groot onderhoud bruggen” ingesteld.

Saldo 01-01-2024	14.392
Mutaties in 2024	-14.392
Saldo 31-12-2024	0

Reserve Speeltoestellen

De reserve Speeltoestellen is bedoeld voor de dekking van toekomstige uitgaven inzake speeltoestellen. Volgend uit het plan herinrichting speelplekken wordt een deel van de inrichtingskosten gedekt uit deze reserve. De maximale hoogte is bepaald op € 300.000.

Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen begin 2024 is besloten de reserve op te heffen zodra het budget is aangewend of anders in het laatste jaar voor de fusie.

Saldo 01-01-2024	175.750
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	175.750

Reserve MOP onderwijshuisvesting

De bestemmingsreserve MOP dient ter bekostiging van de uitgaven van het meerjarenonderhoudsplan in het kader van de onderwijshuisvesting. Bij de vaststelling van het plan inzake de integrale kindcentra is besloten deze bestemmingsreserve aan te wenden ter dekking van de ineens af te schrijven boekwaarde van de betrokken schoolpanden. Bij de bouw van het 2e IKC Loosdrecht worden deze middelen aangewend. De overheveling van de middelen naar de reserve afschrijving activa zal in 2025 worden uitgevoerd. Vervolgens kan naar aanleiding van de nota reserves en voorzieningen de bestemmingsreserve worden opgeheven.

Saldo 01-01-2024	154.770
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	154.770

Reserve groeninrichting

Er wordt in de toekomst € 150.000 onttrokken voor het groenvoorzieningsproject Overmeer-Noord. Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen is besloten deze reserve op te heffen als deze volledig is aangewend.

Saldo 01-01-2024	163.158
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	163.158

Reserve afschrijving activa

De bestemmingsreserve Afschrijving activa (RAA) wordt gevormd door onttrekking uit andere bestemmingsreserves waarbij sprake is van investeringen met een economisch nut, waarvan de afschrijvingen gedekt worden door die reserves.

Saldo 01-01-2024	3.932.596
Mutaties 2024	-199.217
Saldo 31-12-2024	3.733.379

Reserve Revitalisering Meenthof

De reserve revitalisering Meenthof dient ter dekking van een deel van de kosten die worden gemaakt in het kader van de revitalisering van de Meenthof.

Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen begin 2024 is besloten dat deze reserve wordt opgeheven als de middelen in het kader van de ontwikkeling Meenthof zijn aangewend. Er moet, conform raadsbesluit, wel een bedrag gereserveerd blijven voor uitkeren van bijdragen aan twee muziekpodia. Opheffing in het laatste jaar voor de fusie.

Saldo 01-01-2024	256.739
Geen mutaties in 2024	0
Saldo 31-12-2024	256.739

Voorzieningen

Bedragen in euro x 1.000				
Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen/ vrijval	Boekwaarde 31-12-2024
Elders opgenomen	11.676	200	2.054	9.822
Dubieuze debiteuren	426	54	54	426
Grondexploitatie	11.250	146	2000	9.396
Voorzieningen	8.459	8.927	1.334	16.052
Pensioen ex en huidige weth	2.227	493	0	2.720
Restantvoorz. grondexploitatie	87	0	87	0
Bovenwettelijk verlof	83	79	0	162
Groot onderhoud gem. gebouwen	0	2.598	99	2.499
Voorziening wachtgeld	0	227	0	227
Onderhoud wegen	0	3.750	1104	2.646
Onderhoud beschoeiing	0	100	0	100
Onderhoud Bruggen	0	190	0	190
Onderhoud groen	0	190	13	177
Onderhoud straatmeubilair	0	35	31	4
Verlofsparen	157	83	0	240
Afkoopsom Knorrtrein	43	0	0	43
Afvalstoffenheffing	0	104	0	104
Gemeentelijk rioleringsplan	5.861	1.078	0	6.939
Totaal	20.135	9.127	3.388	25.874

Op de balans is de voorziening van Porseleinhaven (voorheen Loosdrechts Terras), conform de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), in mindering gebracht op de voorraden, terwijl de voorziening Dubieuze Debiteuren in mindering is gebracht op de vorderingen (Debiteuren).

Voorziening pensioenen huidige en ex-wethouders

In 2013 is in overeenstemming met de nieuwe regels van de BBV een bedrag gestort voor de nog niet ingegane pensioenen van ex-wethouders. In 2024 heeft er een actuariële berekening van de benodigde omvang van deze voorziening plaatsgevonden en is de voorziening op het vereiste niveau gebracht.

Voorziening bovenwettelijk verlof

Voor het bovenwettelijke verlof hoeft geen voorziening op te worden genomen als het een verplichting van gelijke omvang betreft. Een uitzondering bij het vormen van een voorziening hierbij is het boven- wettelijk verlof, dat geen gelijke omvang heeft of bestaat uit overmatige verlof- en spaarsaldi. In 2024 is een bedrag van afgerond € 79.000 toegevoegd aan de voorziening bovenwettelijk verlof in verband met overmatig verlof- en spaarsaldi.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Naar aanleiding van de nota reserves en voorzieningen 2024 is er in 2024 een voorziening groot onderhoud gebouwen ingesteld.

Voorziening wachtgeld

Met ingang van 2024 is er een voorziening wachtgeld ingesteld. In 2024 is een bedrag gestort van afgerond € 227.000

Voorziening onderhoud wegen

Betreft groot onderhoud aan de wegen, conform beheerplan 2024-2028. Als startkapitaal is een bedrag van € 2.500.000 ineens aan de voorziening toegevoegd. Vervolgens is jaarlijks een dotatie van € 850.000 nodig om de werkzaamheden uit het beheerplan te kunnen uitvoeren. Verder is in het kader van achterstallig onderhoud een bedrag van € 400.000 aan de voorziening toegevoegd. De hiermee samenhangende kosten bedragen voor 2024 € 1.104.000.

Voorziening onderhoud beschoeiing

Op basis van de nota reserves en voorzieningen 2024 is de voorziening onderhoud beschoeiing ingesteld. Er is een bedrag van € 100.000 aan de voorziening toegevoegd.

Voorziening onderhoud bruggen

In de voorziening bruggen is een bedrag gestort van € 190.000. Deze voorziening is ingesteld naar aanleiding van de vaststelling in de Raad van de nota reserves en voorzieningen.

Voorziening onderhoud groen

Naar aanleiding van de nota reserves en voorzieningen 2024 is de voorziening onderhoud groen ingesteld. In de voorziening is een bedrag gestort van € 190.000. Geboekte kosten in 2024 is afgerond € 13.000.

Voorziening onderhoud straatmeubilair

Op basis van de nota reserves en voorzieningen 2024 is de voorziening onderhoud straatmeubilair ingesteld met een saldo van € 35.000. In 2024 zijn hier kosten geboekt voor een bedrag van afgerond € 31.000.

Voorziening verlofsparen

In de voorziening verlofsparen is in 2024 een bedrag gestort van afgerond € 83.000.

Voorziening Afkoopsom Knorrterrein

Voorziening wordt aangewend voor dekking van uitgaven (groot) onderhoud Knorr-terrein.

Voorziening afvalstoffenheffing

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing is gebleken dat er sprake is van hogere opbrengsten ten opzichte van de werkelijke kosten. Dit voordelige effect van afgerond € 104.000 is gestort in de voorziening afvalstoffenheffing.

Voorziening Riolering

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing is gebleken dat er sprake is van hogere opbrengsten ten opzichte van de werkelijke kosten. Dit voordelige effect van afgerond 1.078.000 is gestort in de voorziening riool.

Voorziening Dubieuze debiteuren

De voorziening dubieuze debiteuren is bedoeld voor het afboeken van vorderingen in verband met oninbaarheid. De onttrekking is het bedrag van de oninbare vorderingen in 2024. Het saldo per ultimo 2024 bedraagt € 426.000. De afboeking oninbaar bedraagt voor 2024 € 55.000 De dotatie aan de voorziening is € 54.000.

Voorziening GREXEN (Porseleinhaven en Nedervecht)

De voorziening GREXEN dient ter dekking van een eventueel negatief exploitatieresultaat van de

grondexploitaties. De grondexploitatie zijn in 2024 beoordeeld en dat heeft ertoe geleid dat een aanpassing van de hoogte van de voorzieningen van de Grexen nodig is. De herziening is berekend op basis van de verwachte eindwaarde. De voorziening Porseleinhaven is met € 103.000 verhoogd. De boekwaarde van de grondexploitatie Nedervecht is in 2024 ten laste geboekt van de voorziening Nedervecht.

Vaste Schulden > 1 jaar

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	42.885	40.385
Openbare lichamen	5.833	5.600
Waarborgsommen	2	2
Totaal	48.720	45.987

Verloop vaste schulden > 1 jaar

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeerdering	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2024
Obligatieleningen	0	0	0	0
Onderhandse leningen	48.718	0	2.733	45.985
Door derden belegde gelden	0	0	0	0
Waarborgsommen	2	0	0	2
Verplichtingen uit hoofde van financial lease overeenkomsten	0	0	0	0
Totaal	48.720	0	2.733	45.987

Netto vlottende schulden

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024
Kasgeldleningen	0	0
Bank- en girosaldi	0	0
Overige schulden	5.669	7.305
Totaal	5.669	7.305

Overlopende passiva

Bedragen in euro x 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024
Nog te betalen bedragen	2.940	2.661
Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden uitkeringen	2.247	4.048
Overig vooruitontv. Bedragen	1.022	635
Overige overlopende passiva	1.475	1.085
Totaal	7.684	8.429

Specificatie van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden uitkeringen.

Omschrijving	Overheids- lichaam	Boekwaarde 01-01-2024	Ontvangen en/of nog te besteden	Correctie	Vrijgevallen bedr. of terugbet.	Boekwaarde 31-12- 2024	Sisa
Spuk Wet inburgering	Rijk	249.880	507.757		205.828	551.809	Sisa G10
Sportakkoord 2022>2023	Rijk	35.858	0		0	35.858	Sisa H8
Spuk onderwijsroute	Rijk	6.026	37.116		30.217	12.925	Sisa G13
Covid en achterstanden	Rijk	70.946	0		26.310	44.636	Sisa D14
Onderwijsachterstandenbeleid	Rijk	215.122	297.839		72.301	440.660	Sisa D8
Sanering verkeerslaai	Rijk	175.900	171.939		0	347.839	Sisa E3
Capaciteit klimaat en energiebeleid	Rijk	493.659	585.828		327.980	751.507	Sisa K28
Verduurzaming slecht geïsoleerde won.	Rijk	474.079	1.011.317		309.432	1.175.964	Sisa J94
Spuk ontheemden Oekraïne	Rijk		2.567.150		2.567.150	0	M16
Spuk stimulering Sport	Rijk		103.949		79.910	24.039	Sisa H4
Tegemoetkoming energiekosten (TEK)	Rijk		120.033		0	120.033	
Tozo	Rijk		79.488		0	79.488	Sisa G4
ZonMW dagactiviteiten		64.265	0		64.265	0	
ZonMW impuls gezonde leefomgeving			32.000		16.500	15.500	
Maatwerkadviesprogramma	Prov		34.836		0	34.836	
Parkeren bushaltelijn 106	Prov	149.112	0		0	149.112	
Verzwaren warmtenet	Prov		30.000		0	30.000	
Spuk Gala 2023	Rijk	78.514	0	23.197	55.317	0	Sisa H30
Spuk Gala 2024	Rijk		370.969		370.969	0	Sisa H30
Kinderopvangtoeslag	Rijk	12.000	0		0	12.000	Sisa B2
Aanpak energie-armoede*	Rijk	221.747	0		0	221.747	Sisa J55
Totaal		2.247.108	5.950.221	23.197	4.126.179	4.047.953	

Specificatie overige vooruit ontvangen bedragen

Omschrijving	Bedrag
233-012 PROVINCIE NOORD HOLLAND REFO:3000081723 /I	10.000
233-085 PENSIOENFONDS ABP REFO:2000024316 Restitut	1.000
233-182 UWV 20240912-02 003 UKH DK88 S00 BSN 13320	1.442
233-214 PENSIOENFONDS ABP REFO:2000026570 Svp klan	1.000
233-216 (DLP) Maatzorg Thuisbegeleiding AC04 Reken	281
Dammerweg 62-LM 252149 veiligstellen en vervangen	1.116
Gebiedsakkoord, vooruitontvangen	419.476
Nota afkoop archief	400
Nota afkoop ICT	7.200
Alg. uit. Kerkensvisie van 6070500 2021.	25.000
Vooruitontv. SPUK Isolatieprogramma	-101.307
Vooruitontv. Verkenning warmtetransitie	-25.000
233-001 JOULZ MEETBEDRIJF REFO:ABN8780-515859 497	98
233-191 RMN Restant persoonlijk opleidingsbudget c	5.000
233-255 GOOI VECHTSTR LIQ BEHEER Nedvang - BTW ver	39.590
Anterieur/kostenverhaal vooruitontv. diversen	101.254
Correctie duurzaamheidssubsidie 2023	-25.000
Subsidie 2023 duurzaamheid energie bedrijven	18.218
Vooruitont sub PNH Recreatie impuls	28.531
Correctie NIP-gelden naar juiste balansrek	101.307
Correctie Prov NH tbv verk. warmte	25.000
Totaal	634.605

6.2 Overzicht baten en lasten per programma

Programma's inclusief reserves

		Lasten/bat ☐ Waarden						Totaal Rek	Totaal Begr	Totaal Rek
Code p ☐	Omschrijving programma	Baten		Lasten		Lasten		2023	2024	2024
		Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024	Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024			
P000	Hulpkostenplaatsen	-481	0	-210	481	0	210	0	0	0
P001	Bestuur en burger	-349	-1.031	-825	3.051	4.160	4.136	2.702	3.128	3.311
P002	Veiligheid	-3.855	-3.425	-3.433	4.648	5.385	5.304	792	1.960	1.872
P003	Openbare ruimte	-8.157	-14.960	-15.827	10.126	16.370	17.576	1.969	1.409	1.749
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	-2.563	-3.052	-3.279	3.022	3.880	4.096	459	829	817
P005	Sociaal domein	-5.517	-5.771	-5.820	24.397	26.732	25.339	18.880	20.961	19.519
P006	Natuur en milieu	-344	-63	-825	978	819	1.675	634	756	851
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	-1.071	-2.741	-3.561	3.359	3.652	6.087	2.288	911	2.525
P998	Algemene baten en lasten	-46.171	-50.420	-50.497	2.110	3.021	4.023	-44.061	-47.398	-46.474
P999	Overhead	-136	-26	-20	11.873	14.154	14.225	11.737	14.129	14.205
Eindtotaal		-68.644	-81.488	-84.298	64.044	78.174	82.672	-4.600	-3.314	-1.626

Programma's mutaties reserves

		Lasten/bat ☐ Waarden						Totaal Rek	Totaal Begr	Totaal Rek
Code p ☐	Omschrijving programma	Baten		Lasten		Lasten		2023	2024	2024
		Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024	Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024			
P000	Hulpkostenplaatsen	-59	0	0,00	0,00	0,00	0,00	-59	0	0,00
P001	Bestuur en burger	0,00	-405	-276	0,00	0,00	0,00	0,00	-405	-276
P003	Openbare ruimte	-109	-4.985	-5.676	0,00	14	2.737	-109	-4.971	-2.939
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	-102	-61	-61	24	207	257	-78	146	196
P005	Sociaal domein	-825	-323	-136	0,00	184	0,00	-825	-139	-136
P006	Natuur en milieu	0,00	-63	-52	0,00	0,00	0,00	0,00	-63	-52
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	-70	-304	-304	66	304	304	-5	0	0
P998	Algemene baten en lasten	0	-1.898	-1.898	540	0	0,00	540	-1.898	-1.898
P999	Overhead	-95	-6	-6	0,00	0,00	0,00	-95	-6	-6
Eindtotaal		-1.260	-8.046	-8.410	630	710	3.298	-630	-7.336	-5.112

Programma's exclusief reserves

		Lasten/bat ☐ Waarden						Totaal Rek	Totaal Begr	Totaal Rek
Code p ☐	Omschrijving programma	Baten		Lasten		Lasten		2023	2024	2024
		Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024	Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024			
☐ P000	Hulpkostenplaatsen	-422	0	-210	481	0	210	59	0	0
☐ P001	Bestuur en burger	-349	-626	-549	3.051	4.160	4.136	2.702	3.533	3.587
☐ P002	Veiligheid	-3.855	-3.425	-3.433	4.648	5.385	5.304	792	1.960	1.872
☐ P003	Openbare ruimte	-8.048	-9.975	-10.151	10.126	16.355	14.839	2.078	6.380	4.688
☐ P004	Economische zaken, recr. en toerisme	-2.461	-2.991	-3.218	2.998	3.673	3.839	536	682	621
☐ P005	Sociaal domein	-4.692	-5.448	-5.685	24.397	26.548	25.339	19.705	21.101	19.654
☐ P006	Natuur en milieu	-344	0	-772	978	819	1.675	634	819	903
☐ P007	Ruimtelijke ontwikkeling	-1.001	-2.437	-3.257	3.293	3.348	5.783	2.293	911	2.525
☐ P998	Algemene baten en lasten	-46.170	-48.522	-48.599	1.570	3.021	4.023	-44.600	-45.500	-44.576
☐ P999	Overhead	-41	-19	-14	11.873	14.154	14.225	11.831	14.135	14.211
Eindtotaal		-67.384	-73.442	-75.888	63.415	77.464	79.374	-3.970	4.022	3.486

6.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft en is in euro's.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend door de algemene aandeelhoudersvergadering wordt vastgesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden geactiveerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De bijdragen aan activa in eigendom van derden worden verantwoord onder de immateriële vaste activa. Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd als zij voldoen aan de bepalingen van artikel 61 BBV. Waardering gebeurt tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingsduur is maximaal de afschrijvingstermijn (gebruiksduur) van het betreffende actief bij de derde.

In erfpacht uitgegeven gronden

Sinds 2019 zijn een viertal percelen grond bij de Schutse (naast Kasteel Sypestein) voor onbepaalde tijd in erfpacht uitgegeven. Conform de regelgeving uit de BBV zijn deze percelen tegen registratiewaarde van € 1,00 onder de materiele vaste activa verantwoord. De jaarlijks te ontvangen erfpachtcanon voor deze vier percelen bedraagt € 15.000.

Materiele vaste activa

Afschrijvingsmethode materiele vaste activa:

Op nieuwe materiele vaste activa wordt gestart met afschrijven vanaf het jaar volgend op het jaar van aanschaf of ingebruikname van het betreffende actief.

Overige investeringen met economisch nut:

Deze materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Deze investeringen worden geactiveerd op basis van de bruto-methode, dat wil zeggen dat er geen bijdragen uit reserves in mindering zijn gebracht. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut tot 1-1-2016:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Deze investeringen worden geactiveerd op basis van de netto-methode, dat wil zeggen dat er wel bijdragen uit reserves in mindering kunnen zijn gebracht. Indien er voldoende reserve aanwezig was, werden deze investeringen in één jaar afgeschreven conform de besluitvorming in de raad.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut na 1-1-2016:

Op basis van een wijziging van de BBV moeten ook investeringen met een uitsluitend maatschappelijk nut worden geactiveerd via de bruto-methode. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en worden geactiveerd op basis van de bruto-methode, dat wil zeggen dat er geen bijdragen uit reserves in mindering zijn gebracht en ook afschrijving ineens is niet langer toegestaan.

De afschrijvingsmethodiek is lineair. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden	Op gronden wordt niet afgeschreven.
Terreinen	10 tot 40
Bedrijfsgebouwen,	10 tot 40 (incl. vervangingsinvesteringen)
Grond-weg-en waterbouwkundige werken	10 tot 40
Vervoermiddelen	5 en 10
Machines, apparaten en installaties	5 tot 30
Overige materiële vaste activa	5 tot 40

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde of lagere marktwaarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van N.V. 's en B.V. 's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een N.V. of B.V.

Vorraden

De voorraad 'onderhanden werken'(grondexploitaties) werd tot en met 2012 gewaardeerd op basis van de werkelijk gemaakte kosten vermeerderd met de bijgeboekte rente en verminderd met de gerealiseerde opbrengst verkopen en eventueel ontvangen subsidies. Sinds 2013 wordt geen rente meer toegevoegd aan de grondexploitaties, omdat het risico groot is dat deze kosten niet als opbrengst gerealiseerd kan worden.

Winstneming vindt plaats op het moment dat de exploitatie van een complex wordt beëindigd of wanneer tussentijds met redelijke zekerheid vast te stellen is, dat er winst gerealiseerd wordt. Voor het bepalen van de hoogte van tussentijdse winstneming wordt de Percentage of completion (POC) methode gehanteerd. Deze methode wordt voorgeschreven door de BBV. Door gebruik te maken van de POC methode wordt naar rato van de voortgang van het project tussentijds winst genomen. Verliezen worden genomen zodra deze zich voordoen. Bij eventuele geprognosticeerde verliezen is/wordt een voorziening gevormd.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vorzieningen

Vorzieningen worden zoveel mogelijk gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De voorziening pensioenverplichtingen wethouders stond tot en met 2021 uit de verplichtingen aan wethouders en gewezen wethouders welke op 1 januari van het verslagjaar de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hadden bereikt. De voorziening omvat met ingang 2022 contante waarde van alle pensioenverplichtingen van gewezen en huidige wethouders.

In de BBV is bepaald dat voor middelen van derden, die bestemd zijn voor een specifiek doel of een specifieke activiteit, een voorziening gevormd moet worden. Deze voorziening wordt opgenomen in 'door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting'.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

6.4 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 11 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.478.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 7.292.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 4.530.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad in de financiële verordening vastgestelde afspraken. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
- c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van de tussentijdse rapportage.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	x €1.000
1A. Overschrijding lasten programma's	€ 4.530
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 170
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 4.700
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geëvalueerd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid. De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	€ 4.530
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 2.592
M&O criterium	
6. Geen bevindingen.	
Totaal onrechtmatigheden	€ 7.292
Waarvan acceptabel	€ 4.530
Waarvan niet-acceptabel	€ 2.762

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

De afwijking op de investeringskredieten wordt toegelicht in paragraaf 12 Overzicht investeringskredieten.

6.5 Financiële toelichting per programma

De financiële toelichting op de programma's treft u aan bij de betreffende programma's bij hoofdstuk 2.

7. Overzicht aanwending bedrag onvoorzien

Omschrijving	2024
Begroot bedrag onvoorzien 2024	50.000
Kosten/uitgaven 2024	0
Niet uitgegeven budget onvoorzien 2024	50.000

8. Begrotingsrechtmatigheid

Bij de begroting is het college door de raad gemandateerd voor de inkomsten en uitgaven die daarin zijn opgenomen. Bij het mandaat hoort dat het college binnen een programma over- en onderschrijdingen mag realiseren zolang het totaal van het saldo van een programma dat door de raad is vastgesteld, niet wordt overschreden.

In de Kadernota rechtmatigheid is bepaald, dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Dit laatste is het geval als:

- kostenoverschrijdingen direct worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten;
- kostenoverschrijdingen passen binnen het beleid;
- kostenoverschrijdingen het gevolg zijn van open-einde regelingen.

Kostenoverschrijdingen bij open einde-regelingen zijn vaak wettelijk of bij verordening verplicht.

Kostenoverschrijdingen die direct gerelateerd zijn aan extra opbrengsten komen rechtstreeks ten goede aan de gemeenschap zonder feitelijke financiële consequenties.

De verschillen van de diverse programma's t.o.v. de raming zijn rechtstreeks bij de verschillenanalyses van de programma's toegelicht (zie paragraaf 4 en 5 van elk programma)

Programma's inclusief reserves

Code p	Omschrijving programma	Lasten/bat				Totaal Begr 2024	Totaal Rek 2024
		Baten	Baten	Lasten	Lasten		
		Begr 2024	Rek 2024	Begr 2024	Rek 2024		
P000	Hulpkostenplaatsen	0	-210	0	210	0	0
P001	Bestuur en burger	-1.031	-825	4.160	4.136	3.128	3.311
P002	Veiligheid	-3.425	-3.433	5.385	5.304	1.960	1.872
P003	Openbare ruimte	-14.960	-15.827	16.370	17.576	1.409	1.749
P004	Economische zaken, recr. en toerisme	-3.052	-3.279	3.880	4.096	829	817
P005	Sociaal domein	-5.771	-5.820	26.732	25.339	20.961	19.519
P006	Natuur en milieu	-63	-825	819	1.675	756	851
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	-2.741	-3.561	3.652	6.087	911	2.525
P998	Algemene baten en lasten	-50.420	-50.497	3.021	4.023	-47.398	-46.474
P999	Overhead	-26	-20	14.154	14.225	14.129	14.205
Eindtotaal		-81.488	-84.298	78.174	82.672	-3.314	-1.626

Programma 003 € 1.206.000

Op programma 3 Openbare Ruimte is sprake van een nadelig effect aan de lastenkant van per saldo € 1.206.000 Deze nadelige afwijking wordt veroorzaakt door het niet juist opvoeren van een begrotingswijziging van € 1,9 miljoen als storting in de algemene reserve. (nota reserves en voorzieningen)

Programma 004 € 216.000

Bij het programma Economische zaken, recreatie en toerisme is voor wat betreft de lasten (exclusief reserves) sprake van een overschrijding van per saldo € 166.000. Deze overschrijding wordt volledig gecompenseerd door hogere baten. Het resterende verschil van 49.000 heeft betrekking op een hogere storting in de reserve ten opzichte van het geraamde bedrag.

Programma 006 € 856.000

De overschrijdingen van de lasten hebben betrekking op verkenningsbuurten warmtetransitie, Regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid (CDOKE) 2023-2025, Nationaal Isolatieprogramma. De hogere lasten worden bijna volledig gecompenseerd door hogere baten.

Programma 007 € 2.435.000

In 2024 zijn de salariskosten van het team VHV en Juridische zaken doorbelast naar programma 7 in plaats van naar programma 5. Per abuis is deze omissie niet meegenomen in de najaarsnota 2024. Het gaat hier om een totaalbedrag van € 1.779.000. Het betreft hogere salaris-, inhuur- en lagere doorbelasting overige goederen en diensten. Het resterende lasten bedrag van € 520.000 heeft betrekking op grondexploitatie. Deze worden grotendeels gecompenseerd door hogere baten.

Programma 998 € 1.002.000

De overschrijding op programma 998 betreft met name de taakvelden 0.5 Treasury en 0.64 Belastingen overig. Het rentenadeel van € 536.000 op het taakveld Treasury wordt grotendeels gecompenseerd doordat in 2024 geen rentelasten zijn toegerekend aan de materiële vaste activa. Op grond van de BBV voorschriften mag bij een positief renteresultaat geen rentekosten worden toegerekend aan de exploitatie.

De hogere kosten ten opzichte van de begroting van € 441.000 voor 0.64 belastingen overig hebben met name betrekking op hogere kosten van € 388.000 voor het onderdeel gastheerschap belastingen en hogere interne doorberekening van salariskosten en overige kosten van per saldo € 53.000. De overschrijding is onder andere het gevolg van extra inhuur op taxatie en bezwaarafhandeling WOZ, vanwege een hoger aantal bewaarschriften dan verwacht en de inzet van extra taxatie-technische expertise aan de telefoon en een te lage opgenomen raming in de begroting.

Programma 999 € 71.000

Ten opzichte van de begroting (lasten) is er sprake van een lichte overschrijding van € 71.000 op verschillende posten van programma 999. Overschrijdingen hebben betrekking op bestaand beleid.

9. Overzicht incidentele baten en lasten

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
<u>Programma 0 Kostenplaatsen</u>			
Mutaties reserves	254.346	0	-254.346
<u>Programma 1 - Bestuur en Burger</u>			
Mutaties reserves	0	276.171	276.171
Fusiekosten	276.171	0	-276.171
<u>Programmaa 2 - Veiligheid</u>			
Oekraïne	0	2.518.697	2.518.697
<u>Programma 3 - Openbare ruimte</u>			
Mutaties reserves	2.751.347	5.639.820	2.888.473
Mutaties voorzieningen	5.464.846	0	-5.464.846
<u>Programma 4 - Economische zaken, Recreatie en Toerisme</u>			
Mutaties reserves	256.774	42.700	-214.074
Voorzieningen	3.082	0	-3.082
<u>Programma 5 - Sociaal Domein</u>			
Mutaties voorzieningen	225.828	0	-225.828
<u>Programma 6 - Natuur en Milieu</u>			
Mutaties reserves	25.000	27.453	2.453
<u>Programma 7 - Ruimtelijke ontwikkeling</u>			
Mutaties reserves	304.232	304.232	0
Voorz. Grondexploitatie Porseleinhaven	17.490	0	-17.490
Voorz. Grondexploitatie Nedervecht	-1.999.010	846	1.999.856
<u>Programma 998 Algemene baten en lasten</u>			
Mutaties voorzieningen	137.269	0	-137.269
Afstemming belastingen	0	0	0
<u>Programma 999 Overhead</u>			
Mutaties voorzieningen	198.853	0	-198.853
Totaal-Generaal	7.661.882	8.809.918	1.148.036

10. Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Overzicht gegarandeerde geldleningen

Bedragen X € 1.000 euro

Omschrijving	Ultimo 2023	Ultimo 2024
Gegarandeerde geldleningen 100%	783	217
gegarandeerde geldleningen 50%	26.409	25.333
Totaal	27.192	25.550

Overzicht belangrijke meerjarige verplichtingen

Korte omschrijving, aard werkzaamheden	Contractduur/termijn (schatting)	Totaalbedrag per Toelichting jaar
Onderhoud en renovatie gemalen	Contract tot 31-12-2025	428.000 Jaarlijk, afrekening op nacalculatie
Schuldhelpverl minvermogens	Onbepaalde tijd	100.000 Jaarlijks
Koffieautomaten: huur	Contract tot medio 2027	10.500 Jaarlijks, vanaf 2026 naar Hilversum
Schoonmaakdienstverlening	Contract tot 31-12-2021 incl optie om 6 maal een jaar te verlengen.	100.000 Per jaar, glasbewassing gemeentehuis/werf
Huur multifunctionals en printers	Contract tot 31-12-2025	50.000 Per jaar, vanaf 2026 naar Hilversum
Inkoop Energie	Contract	pm Variabel
WGA verzekering	Contract tot 01-01-2026	69.000 jaarlijks
Accountantsdiensten	T/m jaarrekening 2025 optie tot verlenging 2 x 1 jaar	65.000 jaarlijks

Risico's

Beheer openbare ruimte

Verschuivingen in de investeringen o.b.v. het investeringsplan

Vastgoed

Inkoop energie (door oorlog in Oekraïne)

Beleid & Ontwikkeling

Genoemde risico's in de paragraaf weerstandsvermogen

11. Wet Normering Topinkomens

WNT-verantwoording 2024 Gemeente Wijdemeren

De WNT is van toepassing op Gemeente Wijdemeren. Het voor Gemeente Wijdemeren toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,- (Algemeen bezoldigingsmaximum)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

<u>Gegevens 2024</u>					
<u>bedragen x € 1</u>	<u>E. Hörchner</u>		<u>E.T. Halman</u>		<u>E. Ruizeveld de Winter</u>
<u>Functiegegevens</u>	<u>Griffier</u>		<u>Gemeentesecretaris</u>		<u>Gemeentesecretaris</u>
<u>Aanvang en einde functievervulling in 2024</u>	<u>01/01 t/m 31/12</u>		<u>01/01 t/m 14/09</u>		<u>24-5 t/m 31-12</u>
<u>Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)</u>	<u>0,89</u>		<u>1</u>		<u>1</u>
<u>Dienstbetrekking</u>	<u>ja</u>		<u>ja</u>		<u>Ja</u>
<u>Bezoldiging</u>					
<u>Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen</u>	<u>€ 82.042</u>		<u>€ 85.108</u>		<u>€ 80.368</u>
<u>Beloningen betaalbaar op termijn</u>	<u>€ 13.384</u>		<u>€ 14.006</u>		<u>€ 11.094</u>
<u>Subtotaal</u>	<u>€ 95.426</u>		<u>€ 99.114</u>		<u>€ 91.462</u>
<u>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</u>	<u>€ 207.370</u>		<u>€ 164.246</u>		<u>€ 141.328</u>
<u>-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag</u>	<u>N.v.t.</u>		<u>N.v.t.</u>		<u>n.v.t.</u>
<u>Bezoldiging</u>	<u>€ 95.426</u>		<u>€ 99.114</u>		<u>€ 91.462</u>
<u>Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan</u>	<u>N.v.t.</u>	<u>N.v.t.</u>	<u>N.v.t.</u>	<u>N.v.t.</u>	<u>n.v.t.</u>
<u>Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling</u>	<u>N.v.t.</u>		<u>N.v.t.</u>		<u>n.v.t.</u>

<u>Gegevens 2023</u>			
<u>bedragen x € 1</u>	<u>E. Hörchner</u>	<u>E.T. Halman</u>	<u>E. Ruizeveld de Winter</u>
<u>Functiegegevens</u>	<u>Griffier</u>	<u>Gemeentesecretaris</u>	<u>Gemeentesecretaris</u>
<u>Aanvang en einde functievervulling in 2023</u>	<u>01/01 t/m 31/12</u>	<u>01/01 t/m 31/12</u>	<u>n.v.t.</u>
<u>Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)</u>	<u>0,89</u>	<u>1</u>	
<u>Dienstbetrekking</u>	<u>ja</u>	<u>ja</u>	
<u>Bezoldiging</u>			
<u>Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen</u>	<u>€ 81.567</u>	<u>€ 112.694</u>	
<u>Beloningen betaalbaar op termijn</u>	<u>€ 12.691</u>	<u>€ 17.864</u>	
<u>Subtotaal</u>	<u>€ 94.258</u>	<u>€ 130.558</u>	
<u>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</u>	<u>€ 198.225</u>	<u>€ 223.000</u>	
<u>Bezoldiging</u>	<u>€ 98.185</u>	<u>€ 130.558</u>	

12. Overzicht investeringskredieten

Grootbo ekrekeni ngcode	Grootboekrekeningnaam	Begr 2024	Rek 2024	Saldo	Rek 2023	krediet 2021-2023	Saldo	Toelichting
7110004	Dennenlaan 2e fase	0	0	0			0	
7130000	Nieuwbouw Sterrenwachter	6.052.780	408.292	5.644.488			5.644.488	
7130008	RO, Terpstra- en Lindeschool	10.008	16.309	-6.301			-6.301	
7140001	Ontwikkeling Meenthof	-83.797	-11.421	-72.376			-72.376	Geraamde bijdrage
7150004	Vervanging voertuigen vanaf 2019	205.613	0	205.613			205.613	
7150005	Vervanging voer- en vaartuigen gemeentebreed 2023	105.000	105.000	0			0	
7150006	Vervanging voer- en vaartuigen gemeentebreed 2024	105.000	90.788	14.212			14.212	
7160000	Uitvoeringsplan IV-Visie	352.121	64.445	287.676			287.676	
7160001	Audiovisuele app. Raadzaal 2023	-78.787	3.424	-82.211		80.000	-2.211	Raadsvoorstel 16-3-2023
7170000	Herinr. gemeentehuis w.o. meubilair	-43.762	0	-43.762	43.762		0	
7170004	Invest.Informatisering 2020	4.664	0	4.664			4.664	
7170006	Nieuw financieel pakket Key2Financien	25.483	0	25.483			25.483	
7190002	Recreatieperceeltje Nieuw Loosdrechtsedijk 2024	25.000	0	25.000			25.000	
7240002	Herinr. Overmeer Z - riolering	78.204	0	78.204			78.204	
7240004	Riool/Kwal.beeld by Voorstr.35	-42.143	0	-42.143	42.143		0	
7240005	Riool Eikenl.Nootw.Beukenl.	-26.953	0	-26.953	26.953		0	
7240007	Kortenhoefsedijk, riol	34.589	0	34.589			34.589	
7240009	Overmeer noord riol	89.043	34.287	54.756			54.756	
7240011	Laan van Eikenrode	93.989	0	93.989			93.989	
7240012	Herinrichting Nw Loosdrechtsedijk riol	-88.521	0	-88.521	88.521		0	
7240013	Prinsessenbuurt riolering 2024	1.707.465	1.118.819	588.646			588.646	
7240015	Herinrichting Zuidereinde Noord riol 2024	1.830.400	85.937	1.744.463			1.744.463	
7240016	Kortenhoef, Kerklaan riool 2024	3.896.500	10.593	3.885.907			3.885.907	
7240017	Edelenbuurt West riol 2024	3.946.000	15.930	3.930.070			3.930.070	
7240018	Het Stichts End/Hollands End riol 2024	243.900	0	243.900			243.900	
7240019	van Breelaan/Ooievaarsbuurt riol 2024	1.644.032	61.554	1.582.478			1.582.478	
7240020	Vuntuslaan/Heulakker riol 2024	3.118.777	11.073	3.107.705			3.107.705	
7240021	Veendijk, thv no.1 in fietspad vervangen riol 24	154.440	20.216	134.224			134.224	
7240022	Frans Halslaan, vervangen RWA riol 2024	234.520	0	234.520			234.520	
7240023	Riool, levensduurverlengend onderhoud 2024	600.000	32.425	567.575			567.575	
7240024	Gemaal Bloklaan (ism Stichtse Vecht) riol 2024	57.200	209	56.991			56.991	
7260000	Investerings ICT	0	4.234	-4.234			-4.234	
7340005	Herinr.Nw Loosdr.dijk Boomhoek	3.495.844	2.070.126	1.425.718			1.425.718	
7340009	Herinr. Overmeer Z - wegen	70.778	11.472	59.306			59.306	
7340012	Herinr. Eikenl.Nootw.Beukenl. wegen	-26.953	0	-26.953	26.953		0	
7340022	Vervanging beschoeiing vanaf 2019	238.996	106.252	132.744			132.744	
7340023	Tiny houses: bouwrijp maken	-536	0	-536	536		0	
7340024	Het achtererf, voorb. krediet	-168.422	0	-168.422			-168.422	Kostenverhaalproject
7340027	Kortenhoefsedijk, beschoeiing	677.325	229.318	448.007			448.007	
7340028	Kortenhoefsedijk, wegen	117.319	18.134	99.185			99.185	
7340029	Overmeer noord wegen e. d.	-59.069	0	-59.069		59.069	0	Krediet 2023 7240009
7340031	Verkeersonderzoek Smidsbrug	-35.731	0	-35.731	35.731		0	
7340032	Oud Loosdrechtsedijk 2.0.	-283.155	0	-283.155	147.655	135.500	0	Krediet jaarrekening 2021
7340033	Verkeersmaatregelen	41.899	40.655	1.244			1.244	
7340034	Bushaltes lijn 106	-882	151.950	-152.832			-152.832	
7340035	Stichtse Kade, verharding	-11.999	0	-11.999	11.999		0	
7340036	Investering bomen	-83.231	-83.231	0	83.231		83.231	
7340037	Investering bruggen	385.076	378.224	6.852			6.852	
7340038	Herinr. Cath. Ameliaplantsoen	-13.438	2.090	-15.528	13.438		-2.090	
7340039	Prinsessenbuurt wegen 2024	727.738	455.962	271.776			271.776	
7340040	Herinrichting Zuidereinde Noord wegen 2024	1.601.600	96.439	1.505.161			1.505.161	
7340041	Herinrichting Zuidereinde Noord beschoeiing 2024	42.900	1.794	41.106			41.106	
7340042	Kortenhoef, Kerklaan wegen 2024	1.784.200	0	1.784.200			1.784.200	
7340043	Kortenhoef, Kerklaan groen 2024	91.016	0	91.016			91.016	
7340044	Edelenbuurt West wegen 2024	1.862.688	15.570	1.847.118			1.847.118	
7340045	Edelenbuurt West groen 2024	73.527	0	73.527			73.527	
7340046	Het Stichts End/Hollands End wegen 2024	773.300	0	773.300			773.300	
7340047	Het Stichts End/Hollands End groen 2024	33.313	0	33.313			33.313	

7340048	Herinrichting Middenweg wegen 2024	4.275.700	251.583	4.024.117			4.024.117
7340049	Herinrichting Middenweg (investering mobiliteit)	4.056.000	10.012	4.045.988			4.045.988
7340050	van Breelaan/Ooievaarsbuurt wegen 2024	708.448	17.275	691.173			691.173
7340051	van Breelaan/Ooievaarsbuurt groen 2024	108.160	2.637	105.523			105.523
7340052	Vuntuslaan/Heulakker wegen 2024	1.458.289	19.638	1.438.651			1.438.651
7340053	Vuntuslaan/Heulakker groen 2024	55.145	0	55.145			55.145
7340054	Prinsessenbuurt groen 2024	35.000	8.715	26.285			26.285
7340055	Vervangingsinvestering beschoeiing 2023	286.000	286.000	0			0
7340056	Vervangingsinvestering beschoeiing 2024	894.000	384.775	509.225			509.225
7340057	Vervangingsinvestering bruggen 2023	156.000	124.544	31.456			31.456
7340058	Vervangingsinvestering bruggen 2024	200.000	0	200.000			200.000
7340059	Vervangingsinvestering VRI's 2023	100.000	15.471	84.529			84.529
7340060	Vervangingsinvestering VRI's 2024	45.000	0	45.000			45.000
7340061	Aanschaf bomen 2023	170.000	170.000	0			0
7340062	Vervangingsinvestering bomen 2024	184.000	151.219	32.781			32.781
7340063	Vervangingsinvestering plantsoenen 2024	118.000	99.180	18.820			18.820
7340064	Verkeersmaatregelen uit mobiliteitsplan 2024	182.000	63.836	118.164			118.164
7340065	Vervangingsinvestering straatmeubilair 2024	136.000	50.552	85.448			85.448
7340066	Wegen, levensduurverlengend onderhoud 2024	250.000	215.858	34.142			34.142
7340067	Uitvoeringskrediet verkeersveiligheid en doorstr	100.000	10.337	89.663			89.663
7340071	Leeuwenlaan wegen 2024	602.316	76.504	525.812			525.812
7340072	Leeuwenlaan groen 2024	6.864	0	6.864			6.864
7340073	Herinrichting Randweg (Meerhoekweg/Middenweg) 2024	576.576	0	576.576			576.576
7360004	Verv. 2 geregelde oversteekpl.	2.354	0	2.354			2.354
7360005	Verv.gereg.oversteekplaatsen	88.991	26.450	62.541			62.541
7360006	Vervanging OV masten vanaf 2019	197.923	81.929	115.994			115.994
7360007	OV armatuur vanaf 2019	229.777	229.777	0			0
7360009	Herinrichting Zuidereinde Noord OV 2024	128.700	5.383	123.318			123.318
7360010	Kortenhoef, Kerklaan OV 2024	152.289	0	152.289			152.289
7360011	Edelenbuurt West OV 2024	147.054	0	147.054			147.054
7360012	Het Stichts End/Hollands End OV 2024	128.494	0	128.494			128.494
7360013	Prinsessenbuurt OV 2024	125.000	0	125.000			125.000
7360014	Vervangingsinvestering OV-lichtmasten 2023	250.000	0	250.000			250.000
7360015	Vervangingsinvestering OV armaturen 2023	75.000	75.000	0			0
7360016	Vervangingsinvestering OV-lichtmasten 2024	162.000	5.919	156.081			156.081
7360017	Vervangingsinvestering OV armaturen 2024	193.000	110.881	82.119			82.119
7370001	Herinrichting speelplekken vanaf 2018	84.402	11.057	73.345			73.345
7370005	Verbet.verkeersveilig.scholen	31.514	0	31.514			31.514
7370011	Projectleiding civiele projecten vanaf 2019	573.795	14.583	559.213			559.213
7370014	Gele brug, realisatie	-8.265	0	-8.265	8.265		0
7370015	Dekkerplantsoen/Oude Molenmeent	-23.441	0	-23.441	23.441		0
7370017	Vervangingsinvestering speel- en beweegvoorz 2023	43.000	8.752	34.248			34.248
7370018	Vervangingsinvestering speel- en beweegvoorz 2024	30.000	0	30.000			30.000
7390002	Verv. Fin. Applicatie	96.518	0	96.518			96.518
7390003	Verv. Belastingapplicatie	100.000	0	100.000			100.000
7390005	ICT: Hybride werken	302.246	292.760	9.486			9.486
7390006	ICT: Vernieuwing infrastructuur	555.505	236.548	318.957			318.957
7390007	Sportcompl. Loosdrecht kunstgrasveld	0	2.438	-2.438			-2.438
7390008	Sportcompl. NdB Kunstgrasveld	41.532	15.279	26.253			26.253
7390009	Uitvoeringskrediet aanleg halteplaatsen	240.000	18.800	221.200			221.200
7390010	Website: nieuwe infrastructuur fase 1 2023	40.000	33.009	6.991			6.991
7390011	Website: nieuwe infrastructuur fase 2 2024	85.000	0	85.000			85.000
Eindtotaal		54.360.754	8.693.565	45.667.189	552.628	274.569	46.494.386
Overschrijding kredieten 2024							
In 2024 is bij het krediet 7340034 Bushaltes lijn 106 sprake van een overschrijding van afgerond							€ 153.000
Bij 5 kredieten is sprake van een lichte overschrijding van per saldo							€ 17.000
Totaal							€ 170.000

13. Overzicht EMU saldo

(Bedragen X € 1.000)

Omschrijving	2024
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.486
Mutatie (im)materiële vaste activa -/-	6.025
Mutatie voorzieningen +/+	5.739
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie) -/-	-1.854
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa -/-	0
Berekend EMU-saldo	-1.918

Het EMU saldo kan gezien worden als een extra financieel kengetal, naast de andere vijf verplichte financiële kengetallen zoals de solvabiliteit en de netto schuldquote. Het EMU saldo heeft een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht in het bedrijfsleven. Het negatieve EMU saldo over 2024 geeft aan dat we als gemeente via reële transacties afgelopen jaar meer hebben uitgegeven dan we hebben ontvangen. Het is echter wel van belang om het EMU saldo in de juiste context te zien. Gemeenten maken voor hun boekhouding gebruik van een gemodificeerd stelsel van baten en lasten. Hierdoor zegt het EMU saldo van 1 jaar weinig, omdat de uitgaven voor investeringen bijvoorbeeld in 1 jaar leiden tot een uitgave, maar in de exploitatie via de kapitaallasten leiden tot meerjarige lasten. Of dat toevoegingen aan voorzieningen ten laste van het resultaat gaan, maar pas bij besteding van de voorziening leiden tot een uitgaven.

14. SISA

(SISA staat voor Single Information Single Audit en heeft te maken dat alle deelcontroles in 1 keer meegenomen worden bij de controle op de jaarrekening).

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			0	12	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1	Reeks 1				
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13			
€0	€ 12.780			€0	€0			
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2			
Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19			
€0	€4.580	€0	€0	€0	€0			
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal				
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24				
€0	€0	€0	€0	€0	€0			
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 22.920	€ 0	2	105	41	

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€ 72.301	€ 0	€ 0	€ 0	€ 215.124	€ 440.662
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
		1						
		2						
		100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeleld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 26.310	€ 0	€ 0			
		Correctie besteding (jaar T-1)	Aard controle R Indicator: D14/04	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			€ 0	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
		1						
		2						
		10						
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslaai	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
		1 lenWBSK-2019/215881	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie beschikingsnummer	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
		1 lenWBSK-2019/215881	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0

lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (l/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (l/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			060362 Gemeente Amstelveen	ENW/BSK-2023/40635	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			060362 Gemeente Amstelveen	ENW/BSK-2023/40635	Nee			
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			060362 Gemeente Amstelveen	ENW/BSK-2023/40635	Reguliere herinrichtingen en wijken met een waterverlastoppave	Nee		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente L1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente L1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 3.191.185	€ 21.294	€ 104.741	€ 0	€ 33.739	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 72.138	€ 9.584	€ 0	€ 189.896	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstreking_gemeentedeel 2024)	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente	Baten (jaar T) vanwege voor 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege voor 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 8.569	€ 800	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ voor 2020 - levensonderhoud (exclusief BOB) Gemeente	BBZ voor 2020 - kapitaalverstreking (exclusief BOB) Gemeente	BBZ voor 2020 - levensonderhoud en kapitaalverstreking (BOB) Gemeente	BBZ vanaf 2020 - kapitaalverstreking Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 648	€ 76.314	€ 2.536
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 648	€ 76.314	€ 2.536
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
			€ 127.947	€ 0	Ja			

SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G12/01 € 0	Aard controle R Indicator: G12/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03 Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G13/01 € 30.217	Aard controle R Indicator: G13/02 € 0	Aard controle R Indicator: G13/03 € 0	Aard controle R Indicator: G13/04 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05 Ja	
WVS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01 € 103.949	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 € 79.911				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 Sporthal de Blijk	€ 16.829	€ 2.327	€ 0	€ 14.502	
			2 Sporthal de Fuik	€ 14.988	€ 5.472	€ 0	€ 9.516	
			3 Sporthal Eikenrode	€ 10.375	€ 1.850	€ 141	€ 8.384	
			4 SV Loosdrecht	€ 24.822	€ 0	€ 24.822	€ 0	
			5 SV Ankeveen	€ 5.883	€ 0	€ 5.883	€ 0	
			6 SV Graveland	€ 7.014	€ 0	€ 7.014	€ 0	
7 VV Nederhorst den Berg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
WVS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01 € 20.000	Aard controle R Indicator: H12/02 € 64.200	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03 Ja			
WVS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 18.425	€ 18.425	€ 31.955	Ja	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 120.146	€ 120.146	€ 219.366	Ja	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 29.899	€ 29.899	€ 49.162	Ja	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 23.678	€ 23.678	€ 38.125	Ja	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 7.956	€ 7.956	€ 14.698	Ja	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 26.161	€ 26.161	€ 42.897	Ja	Ja
			7 Valpreventie	€ 71.971	€ 71.971	€ 121.572	Ja	Ja
			8 Leefomgeving	€ 14.949	€ 14.949	€ 24.489	Ja	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.737	€ 3.737	€ 6.036	Ja	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 53.938	€ 53.938	€ 89.001	Ja	Ja
			11 Mantelzorg	€ 14.949	€ 14.949	€ 24.580	Ja	Ja
			12 Eén legen eenzaamheid	€ 14.949	€ 14.949	€ 24.581	Ja	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 13.238	€ 13.238	€ 18.445	Ja	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.135	€ 3.135	€ 6.146	Ja	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 9.155	€ 9.155	€ 19.868	Ja	Ja
Eindverantwoording (Ja/Nee)								
Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07								
Nee								

VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			0	€ 0	€ 116.071	11	€ 0	€ 50.644
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			297	€ 0	€ 178.617			
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. verangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			0	0	11	0	0	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doeltelingsmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waaraan derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			LAI/23-03458305	€ 309.432	81	2	12.281	€ 158.117
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1	€ 42.929	€ 108.386	Nee		
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor inleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 10.000	€ 67.500	€ 250.480	€ 327.980	€ 0	€ 0
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitzonderd uitgavekosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 2.448.862			€ 494.771	€ 60.829	€ 127.723
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 5.980	€ 0	€ 3.137.965	€ 8.888.512	

15A Overzicht economische categorieën

(Bedragen X € 1.000)

		Lasten/Waarden						Totaal	Totaal	Totaal
Categorie	Omschrijving categorie BBV	Baten		Lasten		Lasten	Lasten	Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024
		Rek 2023	Begr 2024	Rek 2024	Rek 2023					
11	Salarissen en sociale lasten	0	0	0	14.032	22.100	16.190	14.032	22.100	16.190
21	Belastingen	0	0	0	144	117	108	144	117	108
221	Belastingen op producenten	-3.215	-2.489	-2.048	0	0	0	-3.215	-2.489	-2.048
222	Belastingen op huishoudens	-10.352	-13.425	-13.977	0	0	0	-10.352	-13.425	-13.977
31	Grond	-14	-100	-161	0	0	0	-14	-100	-161
32	Duurzame goederen	0	0	0	38	43	85	38	43	85
33	Pachten	0	-28	0	1	1	1	1	-27	1
341	Sociale uitkeringen in natura	0	0	0	8.675	9.394	8.887	8.675	9.394	8.887
351	Ingeleend personeel	0	0	0	7.181	2.313	8.905	7.181	2.313	8.905
352	Uitgeleend personeel	-226	0	29	0	0	0	-226	0	29
36	Huren	-631	-667	-769	0	0	0	-631	-667	-769
37	Leges en andere rechten	-5.198	-6.305	-6.452	0	0	0	-5.198	-6.305	-6.452
38	Overige goederen en diensten	-990	-2.222	-1.321	12.240	11.735	15.180	11.250	9.513	13.858
411	Sociale uitkeringen in geld	0	0	0	4.889	4.008	4.259	4.889	4.008	4.259
412	Verhaal sociale uitkeringen in geld	-86	-48	-30	0	0	0	-86	-48	-30
42	Subsidies	0	0	0	87	62	5	87	62	5
431	Inkomensoverdrachten - Rijk	-43.854	-45.364	-45.999	111	208	245	-43.743	-45.157	-45.754
432	Inkomensoverdrachten - gemeenten	-214	-236	-279	926	641	685	712	405	407
433	Inkomensoverdrachten - gemeenschap	-640	-1.423	-1.141	9.551	10.049	9.907	8.910	8.626	8.766
434	Inkomensoverdrachten - provincies	-346	-108	-935	0	0	0	-346	-108	-935
435	Inkomensoverdrachten - waterschappen	-21	0	0	0	0	0	-21	0	0
436	Inkomensoverdrachten - overige overh	0	-84	-81	0	0	0	0	-84	-81
438	Inkomensoverdrachten - overige instel	-48	-10	-106	2.295	2.521	3.137	2.247	2.511	3.031
439	Inkomensoverdrachten - onverdeeld	-31	0	-53	0	0	-36	-31	0	-89
441	Kapitaaloverdrachten - Rijk	0	0	0	10	0	49	10	0	49
448	Kapitaaloverdrachten - overige instelli	-30	-22	-22	0	0	0	-30	-22	-22
51	Rente	-601	-710	-697	572	535	552	-29	-175	-145
52	Dividenden en winsten	-85	-40	-73	0	0	0	-85	-40	-73
71	Mutatie reserves	-1.260	-8.046	-8.410	630	710	3.298	-630	-7.336	-5.112
72	Mutatie voorzieningen	-800	-163	-1.773	223	9.415	8.693	-578	9.252	6.919
73	Afschrijvingen	0	0	0	2.681	2.990	2.668	2.681	2.990	2.668
74	Toegerekende reële en bespaarde ren	0	0	0	0	148	0	0	148	0
75	Overige verrekeningen	0	0	0	-243	1.187	-145	-243	1.187	-145
Eindtotaal		-68.644	-81.488	-84.298	64.044	78.174	82.672	-4.600	-3.314	-1.626

15B Overzicht taakvelden

Rek 2024		Lasten/i		
Taakve	Taakveld omschrijving	Baten	Lasten	Eindtotaal
0.1	Bestuur	6	2.743	2.749
0.10	Mutaties reserves	-8.410	3.298	-5.112
0.2	Burgerzaken	-555	1.393	837
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	209	209
0.4	Overhead	-224	14.436	14.211
0.5	Treasury	-744	536	-208
0.61	OZB woningen	-7.571	31	-7.540
0.62	OZB niet-woningen	-2.097	0	-2.097
0.64	Belastingen overig	-254	945	691
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gem	-37.998	0	-37.998
0.8	Overige baten en lasten	65	2.302	2.367
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-3.074	4.258	1.184
1.2	Openbare orde en veiligheid	-358	1.046	688
2.1	Verkeer en vervoer	-760	7.456	6.696
2.4	Economische havens en waterwegen	0	144	144
3.1	Economische ontwikkeling	0	279	279
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	9	9
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	17	17
3.4	Economische promotie	-1.494	0	-1.494
4.2	Onderwijshuisvesting	-244	834	591
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-160	1.058	899
5.1	Sportbeleid en activering	-10	98	88
5.2	Sportaccommodaties	-59	667	608
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuur	0	91	91
5.4	Musea	1	107	108
5.5	Cultureel erfgoed	0	18	18
5.6	Media	-23	485	463
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.765	4.437	2.671
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-944	2.662	1.718
6.2	Wijkteams	-1	927	926
6.3	Inkomensregelingen	-3.689	5.241	1.551
6.4	Begeleide participatie	0	632	632
6.5	Arbeidsparticipatie	-53	468	415
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-291	1.271	980
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-64	3.714	3.650
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	5.724	5.724
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-147	-163	-310
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	400	400
7.1	Volksgezondheid	0	1.012	1.012
7.2	Riolering	-4.700	3.396	-1.304
7.3	Afval	-4.391	2.867	-1.524
7.4	Milieubeheer	-772	1.675	903
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-259	166	-92
8.1	Ruimtelijke ordening	-296	897	601
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-2.000	2.037	37
8.3	Wonen en bouwen	-961	2.848	1.887
Eindtotaal		-84.298	82.672	-1.626
6.71a	huishoudelijke hulp (WMO)		2.199	2.199
6.71b	Begeleiding (WMO)		1.074	1.074
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-64	441	377
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	4312	4.312
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	673	673
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/Ggz verblijf	0	739	739
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-147	-163	-310
6.81b	Maatschappelijke en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	0	400	400
6.82b	Jeugdreclassering	0	0	0

15C Begrotingswijzigingen 2024

Primitieve begroting 2024				
Begroot Code	Programma omschrijving	I/U		Eindtotaal
programr		I	U	
P000	Hulpkostenplaatsen	0	0	0
P001	Bestuur en burger	-414	3.391	2.976
P002	Veiligheid	-15	3.502	3.487
P003	Openbare ruimte	-9.643	11.743	2.100
P004	Economische zaken, recreatie en toerisme	-2.843	3.420	577
P005	Sociaal domein	-5.589	25.911	20.322
P006	Natuur en milieu	-63	781	718
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	-2.397	4.008	1.611
P998	Algemene baten en lasten	-47.750	1.632	-46.118
P999	Overhead	-141	14.000	13.859
Eindtotaal		-68.855	68.389	-467
Begrotingswijzigingen 2024				
Begroot Code	Programma omschrijving	I/U		Eindtotaal
programr		I	U	
P000	Hulpkostenplaatsen	0	0	0
P001	Bestuur en burger	-617	769	152
P002	Veiligheid	-3.410	1.883	-1.527
P003	Openbare ruimte	-5.317	4.627	-690
P004	Economische zaken, recreatie en toerisme	-208	460	252
P005	Sociaal domein	-182	822	640
P006	Natuur en milieu	0	38	38
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	-344	-356	-700
P998	Algemene baten en lasten	-2.670	1.389	-1.281
P999	Overhead	116	154	270
Eindtotaal		-12.632	9.785	-2.847
Totaal primitieve begroting en begrotingswijzigingen 2024				
Begroot Code	Programma omschrijving	I/U		Eindtotaal
programr		I	U	
P000	Hulpkostenplaatsen	0	0	0
P001	Bestuur en burger	-1.031	4.160	3.128
P002	Veiligheid	-3.425	5.385	1.960
P003	Openbare ruimte	-14.960	16.370	1.409
P004	Economische zaken, recreatie en toerisme	-3.052	3.880	829
P005	Sociaal domein	-5.771	26.732	20.961
P006	Natuur en milieu	-63	819	756
P007	Ruimtelijke ontwikkeling	-2.741	3.652	911
P998	Algemene baten en lasten	-50.420	3.021	-47.398
P999	Overhead	-26	14.154	14.129
Eindtotaal		-81.488	78.174	-3.314

16. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De definitieve controleverklaring wordt separaat met bestuurlijke reactie nagestuurd.